

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 27 Μαρτίου 2003 (28.03)
(OR. en)**

7894/03

RECH 46

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας : Για το Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Sylvain BISARRE, Διευθυντής

Ημερομηνία παραλαβής : 20 Μαρτίου 2003

Αποδέκτης : κ. Javier SOLANA, Γενικός Γραμματέας / Ύπατος Εκπρόσωπος

Θέμα : Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τις δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Ετήσια έκθεση 2002

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο της Επιτροπής - COM(2003) 124 final.

σνημμ. : COM(2003) 124 final

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 20.3.2003
COM(2003) 124 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**Δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Ετήσια έκθεση 2002**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ετήσια έκθεση 2002

Περίληψη.....	5
1. Ένας υπό οικοδόμηση Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας	7
1.1. Συντονισμός των ερευνητικών πολιτικών.....	7
1.2. Η κινητικότητα των ερευνητών	9
1.3. Οι δεσμοί μεταξύ έρευνας και καινοτομίας.....	9
1.4. Οι ερευνητικές υποδομές	13
1.5. Τα θέματα «Επιστήμη και κοινωνία»	14
1.6. Η διεθνής και η περιφερειακή διάσταση.....	17
2. Η προετοιμασία του 6ου προγράμματος πλαισίου	19
2.1. Οι διοργανικές διαπραγματεύσεις.....	19
2.2. Τα μέσα παρέμβασης	21
3. Η εφαρμογή και ο αντίκτυπος του 5ου προγράμματος πλαισίου το 2001.....	23
3.1. Η εφαρμογή του προγράμματος πλαισίου	23
3.2. Ο αντίκτυπος της κοινοτικής έρευνας.....	24
3.3. Η διεθνής συνεργασία	28
3.4. Αξιολόγηση του προγράμματος πλαισίου.....	31
4. Οι διαδικασίες γνωμοδότησης και ελέγχου	33
4.1. Η επιτροπή επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (CREST)	33
4.2. Οι συμβουλευτικές ομάδες εμπειρογνομόνων	33
4.3. Οι επιτροπές προγράμματος.....	34
4.4. Οι ομάδες υψηλού επιπέδου.....	34
4.5. Επιστημονικές συμβουλές	34
5. Οι προοπτικές.....	36
Παράρτημα Ι.....	37
Παράρτημα ΙΙ	65

ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, άρθ. 173: « Στην αρχή κάθε έτους, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση, η οποία αναφέρεται ιδίως στις δραστηριότητες του προηγούμενου έτους στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και της διάδοσης των αποτελεσμάτων, καθώς και στο πρόγραμμα εργασίας του τρέχοντος έτους. »

Απόφαση σχετικά με το 5ο πρόγραμμα πλαίσιο ΕΤΑ (182/1999/ΕΚ, ΕΕ L 26 της 1.2.1999), άρθ. 5 : « Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη συνολική πρόοδο της εφαρμογής του προγράμματος πλαισίου και των ειδικών προγραμμάτων. »

Απόφαση σχετικά με τους κανόνες συμμετοχής (1999/65/ΕΚ, ΕΕ L 26 της 1.2.1999), άρθ. 24: « Η ετήσια έκθεση, την οποία υποβάλλει η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο κατ'εφαρμογή του άρθρου 173 της συνθήκης, περιέχει πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης. »

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

- Ετήσιες εκθέσεις παρακολούθησης ("monitoring"): δημοσιεύονται κάθε χρόνο για το πρόγραμμα πλαίσιο και κάθε ειδικό πρόγραμμα, κάνουν συνθετικό και ανεξάρτητο απολογισμό της προόδου και της ποιότητας της εφαρμογής των προγραμμάτων.
- Εκθέσεις πενταετούς αξιολόγησης: δημοσιεύονται κάθε τέσσερα έτη για το πρόγραμμα πλαίσιο και για κάθε ειδικό πρόγραμμα, παρουσιάζουν μια ανεξάρτητη αναδρομική αξιολόγηση της συνάφειας, της αποτελεσματικότητας, των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου των προγραμμάτων ΕΤΑ της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα πέντε προηγούμενα έτη.
- Ευρωπαϊκή έκθεση σχετικά με τους επιστημονικούς και τεχνολογικούς δείκτες: περιέχει περιγραφές, στατιστικές και λεπτομερείς αναλύσεις σχετικά με τις ευρωπαϊκές και εθνικές δραστηριότητες ΕΤΑ και το παγκόσμιο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων.
- Έρευνα και ανάπτυξη: Ετήσιες Στατιστικές (Eurostat): ετήσια έκδοση, η οποία περιέχει διεθνώς συγκρίσιμες στατιστικές σχετικά με τις πιστώσεις Ε&Α του προϋπολογισμού, τις δαπάνες Ε&Α, το προσωπικό Ε&Α και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας στα κράτη μέλη, και κατανομή τους ανά περιφέρεια.
- Στατιστικές Ε&Α και καινοτομίας στις υποψήφιες χώρες και τη Ρωσική Ομοσπονδία (Eurostat).
- Στατιστικές σχετικά με την Επιστήμη και την Τεχνολογία στην Ευρώπη - Συλλογή "Panorama of the European Union" (Eurostat).
- "Συνοπτικές στατιστικές" ("Statistics in focus"), θέμα Επιστήμη και Τεχνολογία (Eurostat).
- Τα ετήσια δημοσιονομικά έγγραφα της Επιτροπής: προσχέδιο προϋπολογισμού, προϋπολογισμός, ενοποιημένος λογαριασμός διαχείρισης και δημοσιονομικός ισολογισμός.

- Μελέτες και αναλύσεις δημοσιευόμενες στα πλαίσια των κοινοτικών προγραμμάτων ΕΤΑ, οι οποίες πραγματεύονται τα τυπικά θέματα των τομέων ΕΤΑ που αυτές καλύπτουν.

Τα περισσότερα από τα έγγραφα αυτά είναι διαθέσιμα ή είναι δυνατό να παραγγελθούν από τις σελίδες της Επιτροπής στο Διαδίκτυο:

- τη γενική ιστοθέση της Επιτροπής στον EUROPA: <http://europa.eu.int>
- την ιστοθέση CORDIS που περιέχει πληροφορίες για το πρόγραμμα πλαίσιο ΕΤΑ: <http://www.cordis.lu>
- την ιστοθέση της ΓΔ Έρευνα της Επιτροπής: <http://europa.eu.int/comm/research>
- την ιστοθέση της ΓΔ Κοινωνία της Πληροφορίας: http://europa.eu.int/information_society/
- την ιστοθέση της ΓΔ Επιχειρήσεις: <http://europa.eu.int/comm/enterprise/>
- την ιστοθέση του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ): <http://www.jrc.org>
- την ιστοθέση της Eurostat: <http://europa.eu.int/comm/eurostat>

Εξάλλου, στις ανωτέρω ιστοθέσεις -και ιδίως στην ιστοθέση CORDIS που είναι αφιερωμένη στο πρόγραμμα πλαίσιο ΕΤΑ, στην ιστοθέση της ΓΔ Έρευνα και στις ιστοθέσεις των άλλων αρμόδιων υπηρεσιών της Επιτροπής- διατίθενται εκτενείς πληροφορίες για τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το σύνολο των εγγράφων αναφοράς, τα κείμενα των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και πολλές άλλες πληροφορίες, σύμφωνα με την πολιτική διαφάνειας και πληροφόρησης της Επιτροπής.

Επιπλέον, ένα παράρτημα το οποίο συνοψίζει, για καθένα από τα ειδικά προγράμματα του 5ου προγράμματος πλαισίου, τις επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες για το έτος 2001 και τις προοπτικές για το 2002 διατίθεται επιγραμματικά στη διεύθυνση <http://europa.eu.int/comm/research/report2002.html>.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα ετήσια έκθεση καλύπτει την περίοδο μεταξύ Ιανουαρίου 2001 και Μαρτίου 2002, η οποία σηματοδοτήθηκε από μια άνευ προηγουμένου ανάπτυξη της ερευνητικής πολιτικής της Κοινότητας. Η Επιτροπή εμβάθυνε τον προβληματισμό σχετικά με τις διάφορες διαστάσεις του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και σχεδίασε ένα πρόγραμμα πλαίσιο ικανό να συμβάλει πλήρως στην υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

Οι προτάσεις για το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο και τα μέσα εφαρμογής του εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στο χρονικό διάστημα μεταξύ Φεβρουαρίου και Σεπτεμβρίου 2001. Μετά την πρώτη ανάγνωση του κειμένου πλαισίου, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο κατέληξαν σε ευρεία συμφωνία ως προς το συνολικό ποσό, τη διάρθρωση, τις προτεραιότητες και τα μέσα παρέμβασης. Για να ευθυγραμμιστεί με αυτή τη συμφωνία και να επιτρέψει την ταχεία θέσπιση του έκτου προγράμματος πλαισίου, η Επιτροπή τροποποίησε τις προτάσεις της σχετικά με τα μέσα εφαρμογής.

Ταυτοχρόνως, η Επιτροπή επεξεργάστηκε τους όρους εφαρμογής των μέσων παρέμβασης, και ιδίως των ολοκληρωμένων έργων, των δικτύων αριστείας και της συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα εκτελούμενα από πολλά κράτη μέλη. Για το τελευταίο αυτό μέσο παρέμβασης, η Επιτροπή συγκέντρωσε, κατ'αίτηση του Συμβουλίου, τις προτάσεις των κρατών μελών σχετικά με τους τομείς που είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο κοινοτικής χρηματοδοτικής υποστήριξης.

Σημαντικά βήματα προς την οικοδόμηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας πραγματοποιήθηκαν με τη δημοσίευση των πρώτων αποτελεσμάτων της βαθμονόμησης των επιδόσεων (συγκριτικής αξιολόγησης) των εθνικών πολιτικών ΕΤΑ και της χαρτογράφησης της επιστημονικής αριστείας στην Ευρώπη και με τη θέσπιση μιας στρατηγικής υπέρ της κινητικότητας των ερευνητών, του ευρωπαϊκού πίνακα επιδόσεων καινοτομίας, του σχεδίου δράσης «Επιστήμη και κοινωνία» και των ανακοινώσεων σχετικά με τη διεθνή και την περιφερειακή διάσταση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

Παράλληλα, υπεγράφη μια συμφωνία πλαίσιο συνεργασίας στον τομέα της έρευνας μεταξύ της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, ενώ κατέστη επιχειρησιακό το ευρωπαϊκό δίκτυο επιστημονικής επικοινωνίας GEANT.

Το 2001 συνεχίστηκε με επιτυχία η εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος πλαισίου, με τη δρομολόγηση περίπου 5.000 συμβάσεων με περισσότερους από 23.000 συμμετέχοντες έναντι κοινοτικής χρηματοδοτικής υποστήριξης ύψους άνω των 3,7 δισεκατομμυρίων ευρώ. Σημειώθηκαν νέα βήματα προόδου προς την επίτευξη των στόχων αύξησης του μεριδίου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, της συμμετοχής των γυναικών στην έρευνα και της συνεκτίμησης των ζητημάτων δεοντολογίας, χάρη στην ανάπτυξη εργαλείων και λεπτομερέστερων αναλύσεων που βελτιώνουν τον ποσοτικό προσδιορισμό του κοινωνικοοικονομικού αντίκτυπου της κοινοτικής έρευνας.

Η διεθνής συνεργασία εντατικοποιήθηκε κυρίως με την υπογραφή συμφωνιών με τη Μάλτα, την Ουκρανία, τη Ρωσία και την Ινδία και με την ανάπτυξη των "διαπεριφερειακών" σχέσεων με την Ασία, τη Λατινική Αμερική, την Καραϊβική και τα Βαλκάνια.

Τέλος, οι διάφορες συμβουλευτικές ομάδες που επικουρούν την Επιτροπή στην εκτέλεση των ερευνητικών της δραστηριοτήτων, και ιδίως η επιτροπή CREST, οι συμβουλευτικές ομάδες εμπειρογνομόνων και οι ομάδες υψηλού επιπέδου που συστάθηκαν από τον Επίτροπο

Busquin το 2001, υπέβαλαν εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις, εκπληρώνοντας επιτυχώς τον ρόλο τους. Το συμβουλευτικό αυτό πλαίσιο ενισχύθηκε με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Έρευνα (EURAB) η οποία ξεκίνησε τις εργασίες της κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2001.

1. ΈΝΑΣ ΥΠΟ ΟΙΚΟΛΟΜΗΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΈΡΕΥΝΑΣ

Το σχέδιο "Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας" είναι καρπός της σύγκλισης μιας πρωτοβουλίας της Επιτροπής¹ και της βούλησης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η οποία εκφράστηκε για πρώτη φορά στη Λισσαβόνα, για πληρέστερη ολοκλήρωση και συντονισμό των ερευνητικών δραστηριοτήτων και πολιτικών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Για την υλοποίησή του χρησιμοποιείται η "ανοικτή μέθοδος συντονισμού", βάσει της οποίας τα κράτη μέλη συμπράττουν, κατά περίπτωση και στα πλαίσια μεταβλητών σχημάτων, με την Επιτροπή για την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων που συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων που παρατίθενται στη συνέχεια.

Ενόψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Στοκχόλμης του Μαρτίου 2001, εκπονήθηκε μια πρώτη έκθεση προόδου² της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας.

1.1. Συντονισμός των ερευνητικών πολιτικών

1.1.1. Συγκριτική αξιολόγηση των ερευνητικών πολιτικών

Η συγκριτική αξιολόγηση των επιδόσεων των εθνικών ερευνητικών πολιτικών, η οποία βασίζεται σε μια μεθοδολογία και είκοσι δείκτες που έχουν καθοριστεί σε συνεργασία με τα κράτη μέλη³, εστίαστηκε στα πέντε θέματα που επέλεξε το Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2000: δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη· επιστημονική και τεχνολογική παραγωγικότητα· αντίκτυπος της έρευνας στην οικονομική ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση· ανθρώπινοι πόροι· προώθηση της επιστημονικής καλλιέργειας και κατανόηση της επιστήμης από το κοινό. Η ανάλυση των σχετικών δεδομένων ανατέθηκε σε πέντε ομάδες εμπειρογνομόνων. Τα δεδομένα για τους δέκα πέντε πρώτους διαθέσιμους δείκτες δημοσιεύτηκαν τον Ιούνιο του 2001⁴, ενώ συνεχίστηκαν οι εργασίες επεξεργασίας των πέντε υπόλοιπων δεικτών, σε συνεργασία με τη EUROSTAT. Η πρώτη έκθεση προόδου δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2001⁵. Τα πρώτα αποτελέσματα του κύκλου συγκριτικής αξιολόγησης⁶ διανεμήθηκαν στο άτυπο Συμβούλιο Υπουργών Έρευνας και Βιομηχανίας που πραγματοποιήθηκε στη Χερόνα την 1η Φεβρουαρίου 2002 και υποβλήθηκαν στην επιτροπή ITRE (επιτροπή βιομηχανίας, εξωτερικού εμπορίου, έρευνας και ενέργειας) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 26 Φεβρουαρίου 2002· δημοσιεύτηκαν στον CORDIS⁷, με σκοπό να αποτελέσουν αντικείμενο ευρύτερου προβληματισμού και εμπλουτισμού.

Η συγκριτική αξιολόγηση των εθνικών ερευνητικών πολιτικών διεξάγεται παράλληλα με την κατάρτιση του « Διαγράμματος των τάσεων καινοτομίας στην Ευρώπη », στα πλαίσια της οποίας δημοσιεύεται κάθε έτος ο « Ευρωπαϊκός πίνακας επιδόσεων καινοτομίας » (πρβ. σημείο 1.3.1).

¹ COM(2000) 6

² SEC(2001) 465

³ SEC(2000) 1842

⁴ Key Figures 2001 : ISBN 92-894-1183-X και <http://www.cordis.lu/rtd2002.indicators.scoreboard.htm>

⁵ SEC(2001) 1002

⁶ SEC(2002) 129

⁷ <http://www.cordis.lu/rtd2002/era-developments/benchmarking.htm#results>

1.1.2. Χαρτογράφηση της επιστημονικής αριστείας στην Ευρώπη

Στόχος της χαρτογράφησης της επιστημονικής αριστείας είναι η απογραφή των εξειδικευμένων ικανοτήτων ETA που υπάρχουν στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των λιγότερο γνωστών ή/και μικρών ικανοτήτων, και η αξιολόγηση του βαθμού αριστείας τους. Η χαρτογράφηση και η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων της στους πολιτικούς ιθύνοντες, στην επιστημονική κοινότητα, τη βιομηχανία και τους επενδυτές, αναμένεται να αυξήσει τη διασυννοριακή προβολή της επιστημονικής αριστείας. Επιπλέον, αναμένεται να οδηγήσει σε εντατικοποίηση της δικτύωσης, σε αύξηση της κινητικότητας και της μεταφοράς γνώσεων στο εσωτερικό της Ευρώπης, και σε βελτίωση της ελκυστικότητας της Ευρώπης. Με την παρότρυνση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας και σε συνέχεια της συνόδου του Συμβουλίου της 15ης Ιουνίου 2000, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη καθόρισαν από κοινού μια μεθοδολογία⁸ για έναν πιλοτικό κύκλο χαρτογράφησης της επιστημονικής αριστείας στην Ευρώπη, αρχικά σε τρεις τομείς: τις βιοεπιστήμες, τις νανοτεχνολογίες και τις οικονομικές επιστήμες. Ο πιλοτικός κύκλος χαρτογράφησης επεκτάθηκε στις συνδεδεμένες με το πρόγραμμα πλαίσιο χώρες. Στόχος του πιλοτικού κύκλου χαρτογράφησης είναι η αξιολόγηση των μεθοδολογικών πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων και η αξιοποίηση των σχετικών διαπιστώσεων για τη διαμόρφωση μιας ενοποιημένης και γενικευμένης μεθοδολογίας η οποία στη συνέχεια θα χρησιμοποιηθεί για τη χαρτογράφηση από το 2003 και μετά. Φυσικά, αυτός ο αρχικός κύκλος χαρτογράφησης θα επιτρέψει επίσης την κατάρτιση περιορισμένου αριθμού χαρτών, οι οποίοι θα προσφέρουν αξιοποιήσιμα και ενδιαφέροντα αποτελέσματα.

Τα πρώτα αποτελέσματα για τις οικονομικές επιστήμες είναι ήδη διαθέσιμα και συζητήθηκαν με τους άμεσα ενδιαφερόμενους παράγοντες το Νοέμβριο του 2001. Για τη χαρτογράφηση των βιοεπιστημών και των νανοτεχνολογιών, διεξήχθησαν προπαρασκευαστικές μελέτες με τη βοήθεια ομάδων εμπειρογνομόνων, χάρη στις οποίες διερευνήθηκαν διάφορες εναλλακτικές λύσεις και δημιουργήθηκε μια στερεή βάση για την εφαρμογή της πιλοτικής μεθοδολογίας. Το Μάρτιο του 2002 ορίστηκε μια επιτροπή άμεσα ενδιαφερόμενων παραγόντων, με σκοπό να επικουρήσει τις υπηρεσίες της Επιτροπής στη διαχείριση του υπόλοιπου μέρους του πιλοτικού κύκλου χαρτογράφησης, και να διατυπώσει συστάσεις για την πιθανή γενίκευση της μεθοδολογίας. Διάφοροι ανάδοχοι, επιλεγέντες βάσει ανοικτής πρόσκλησης υποβολής προσφορών⁹, διεξάγουν τις βιβλιομετρικές αναλύσεις και αναλύσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στις βιοεπιστήμες και τις νανοτεχνολογίες και αναπτύσσουν εργαλεία που θα επιτρέψουν την παρουσίαση των αποτελεσμάτων σε μορφή που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις ποικίλων κατηγοριών χρηστών. Τα τελικά αποτελέσματα του πιλοτικού κύκλου χαρτογράφησης της αριστείας αναμένεται να εκδοθούν στα τέλη του 2002. Το τελευταίο τρίμηνο του 2002, θα εξετασθεί, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, η γενίκευση της μεθοδολογίας και η στρατηγική εκτέλεσης του επόμενου κύκλου χαρτογράφησης της αριστείας, με βάση τις ανάγκες των χρηστών και τα αποτελέσματα του πιλοτικού κύκλου χαρτογράφησης.

1.1.3. Η δικτύωση των εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων

Η δικτύωση των ερευνητικών δραστηριοτήτων που διεξάγονται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο καθώς και το αμοιβαίο άνοιγμα των προγραμμάτων αποτελούν έναν από τους στόχους του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Σε πρώτο στάδιο, η Επιτροπή δρομολόγησε μια μελέτη σκοπιμότητας της δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου συστήματος πληροφοριών για την έρευνα στην Ευρώπη, το οποίο θα διευκολύνει τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων

⁸ SEC(2001) 434

⁹ 2001/S165

συντονισμού. Εξάλλου, στις 30 Μαΐου 2001¹⁰ δημοσιεύτηκε ανακοίνωση σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 169 και τη δικτύωση των εθνικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή ενίσχυσε τον διάλογο με τις εθνικές και τις διεθνείς αρχές, με σκοπό να καθορίσει τους όρους εφαρμογής των δράσεων υποστήριξης του συντονισμού που προβλέπονται από το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο και να καταρτίσει πιλοτικά προγράμματα για τα οποία θα ήταν σκόπιμη η χρησιμοποίηση του άρθρου 169 σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 30ής Οκτωβρίου 2001.

Κατά το άτυπο Συμβούλιο Υπουργών Έρευνας και Βιομηχανίας που πραγματοποιήθηκε στη Χερσόνα στις 1 και 2 Φεβρουαρίου 2002, συζητήθηκαν συγκεκριμένες προτάσεις για την έναρξη του αμοιβαίου ανοίγματος των εθνικών προγραμμάτων ΕΤΑ. Οι τομείς που επελέγησαν αρχικά ήταν οι θαλάσσιες επιστήμες, η γονιδιωματική των φυτών, η πολυπλοκότητα και τα πολύπλοκα συστήματα και η χημεία. Η προοδευτική εφαρμογή τους αποτελεί από τότε το αντικείμενο συμπληρωματικών εργασιών στο πλαίσιο της επιτροπής CREST.

1.2. Η κινητικότητα των ερευνητών

Σε συνέχεια της έκθεσης¹¹ μιας υψηλού επιπέδου ομάδας εκπροσώπων των υπουργών έρευνας, τον Ιούνιο του 2001 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση¹² με θέμα “Μια στρατηγική κινητικότητας για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας” η οποία εκθέτει μια στρατηγική για τη δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κινητικότητα των ερευνητών στον ΕΧΕ.

Η ανακοίνωση προτείνει μια πρώτη σειρά δράσεων για τη βελτίωση της πληροφόρησης σχετικά με τις κενές θέσεις ερευνητών, καθώς και τις διοικητικές και νομοθετικές συνθήκες κάθε χώρας (π.χ. ηλεκτρονική πύλη web), παρέχοντας πρακτική βοήθεια στους διακινούμενους ερευνητές και τις οικογένειές τους (π.χ. δίκτυο κέντρων κινητικότητας) και μια σειρά δράσεων για τη βελτίωση της κατάστασης των ερευνητών και των οικογενειών τους σε θέματα που τους ενδιαφέρουν άμεσα (προϋποθέσεις εισόδου στη χώρα, κοινωνική ασφάλιση, φορολογία, κτλ.). Για τον σκοπό αυτό, συγκροτήθηκε μια διευθύνουσα ομάδα με τα κράτη μέλη και τις υποψήφιες χώρες ώστε να εξασφαλισθεί τακτική ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την υλοποίηση των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται βάσει της εν λόγω ανακοίνωσης. Η πρώτη της συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2002.

Το 2001 διοργανώθηκαν στις Βρυξέλλες ένα συνέδριο με θέμα “Μια διευρυμένη Ευρώπη για τους ερευνητές” και μια συνεδρίαση στοργυλλής τραπέζης για την κινητικότητα των ερευνητών. Υποστηρίχθηκε επίσης το συνέδριο “Για μια ευρωπαϊκή έρευνα ανοικτή στον κόσμο” που διοργάνωσε η βελγική προεδρία.

1.3. Οι δεσμοί μεταξύ έρευνας και καινοτομίας

Το 2001 συνεχίστηκε ο προβληματισμός σχετικά με τα μέσα ενίσχυσης των δεσμών μεταξύ έρευνας και καινοτομίας. Στόχος του προβληματισμού αυτού είναι να δημιουργηθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατάλληλες συνθήκες ώστε να ενισχυθούν οι ιδιωτικές ερευνητικές προσπάθειες και να βελτιωθεί η οικονομική αξιοποίηση των παραγόμενων γνώσεων.

¹⁰ COM(2001) 282

¹¹ “Ομάδα εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου για τη βελτίωση της κινητικότητας των ερευνητών”
<http://europa.eu.int/comm/research/fp5/pdf/finalreportmobilityhleg.pdf> - <http://europa.eu.int/comm/research/fp5/>

¹² COM(2001) 331

1.3.1. Ο ευρωπαϊκός πίνακας επιδόσεων καινοτομίας

Κατ'αίτηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Επιτροπή δημοσίευσε, τον Σεπτέμβριο του 2001, μια πρώτη αυτοτελή έκδοση του ετήσιου "Ευρωπαϊκού πίνακα επιδόσεων καινοτομίας"¹³, ο οποίος αποτελεί ένα από τα τρία βασικά στοιχεία του "Διαγράμματος των τάσεων καινοτομίας στην Ευρώπη" με το οποίο εφαρμόζεται η "προσέγγιση ανοικτού συντονισμού" στον τομέα της καινοτομίας.

Ο πίνακας αυτός αξιολογεί την ικανότητα καινοτομίας των κρατών μελών μεμονωμένα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνολικά, καλύπτοντας τέσσερα βασικά θέματα: ανθρώπινοι πόροι της καινοτομίας· δημιουργία γνώσεων· μετάδοση και εφαρμογή των γνώσεων· χρηματοδότηση, παραγωγή και αγορές καινοτομίας.

Οι 17 δείκτες του πίνακα επιδόσεων αντικατοπτρίζουν ορισμένες από τις σημαντικότερες πτυχές της καινοτομίας: τις βασικές απαραίτητες προϋποθέσεις όπως η προσφορά εκπαιδευμένων επιστημόνων και κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, την ενδιάμεση απόδοση όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας υψηλής τεχνολογίας, την τελική απόδοση όπως το μερίδιο πωλήσεων καινοτόμων προϊόντων, και τις αγορές προϊόντων υψηλής τεχνολογίας όπως ο εξοπλισμός ΤΠΕ και η πρόσβαση στο Internet¹⁴.

Η δεύτερη έκδοση του πίνακα επιδόσεων καινοτομίας δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 2001¹⁵, και διατίθεται επίσης ως διαλογικό εργαλείο στην ιστοθέση "Διάγραμμα των τάσεων καινοτομίας στην Ευρώπη"¹⁶. Τα παρατιθέμενα αριθμητικά στοιχεία συνοδεύονται από εις βάθος ανάλυση των επιτευγμάτων και των τάσεων, επισήμανση των ισχυρών στοιχείων και των αδυναμιών επίδοσης των επιμέρους χωρών, και αξιολόγηση της σύγκλισης ή απόκλισης κάθε δείκτη σε όλη την Ευρώπη:

- Για πολλούς από τους 17 δείκτες καινοτομίας, οι πρωτοπόρες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προπορεύονται σημαντικά των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας¹⁷, επιδεικνύοντας αξιολογες δυνατότητες ανταλλαγής ορθών πολιτικών πρακτικών και μάθησης στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ιδιαίτερα σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών σημειώνονται για τέσσερις δείκτες: δια βίου μάθηση, δαπάνες επιχειρήσεων στην E&A, διπλώματα ευρεσιτεχνίας υψηλής τεχνολογίας, και ποσοστό ΜΜΕ εμπλεκόμενων σε καινοτομίες συνεργασίας. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι οι διαφορές μεταξύ των επιδόσεων των διάφορων χωρών είναι μεγαλύτερες στους τομείς που υπόκεινται στις αποφάσεις τους ιδιωτικού τομέα, αλλά είναι μικρότερες στους τομείς που επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τη δημόσια πολιτική, όπως η τριτοβάθμια εκπαίδευση ή οι δημόσιες επενδύσεις στην E&A. Κατά συνέπεια, μια πολύ δυσκολότερη πρόκληση που τίθεται για την πολιτική

¹³ Ένας πιλοτικός πίνακας επιδόσεων καινοτομίας είχε επισυναφθεί στην ανακοίνωση COM(2000) 567 του Σεπτεμβρίου 2000

¹⁴ Ορισμένοι από αυτούς τους δείκτες αντιστοιχούν στους "διαρθρωτικούς" ή βασικούς δείκτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ άλλοι δείκτες του πίνακα επιδόσεων καινοτομίας εφαρμόζουν πιο "στενούς" ορισμούς των διαρθρωτικών δεικτών οι οποίοι εστιάζονται στην καινοτομία.

¹⁵ SEC(2001) 1414

¹⁶ <http://trendchart.cordis.lu/>

¹⁷ Για παράδειγμα, το ΗΒ, η Γαλλία και η Ιρλανδία κατέχουν παγκόσμια πρωτοκαθεδρία όσον αφορά τον αριθμό αποφοίτων στους κλάδους των θετικών επιστημών και της μηχανικής· η Φινλανδία, οι Κάτω Χώρες και η Σουηδία όσον αφορά τις δημόσιες δαπάνες στην E&A, η Σουηδία όσον αφορά τις δαπάνες επιχειρήσεων στην E&A, και οι Κάτω Χώρες, η Σουηδία και η Δανία όσον αφορά την κατ'όικον πρόσβαση στο διαδίκτυο.

είναι η παροχή κατάλληλων κινήτρων για την εστίαση των ιδιωτικών επενδύσεων και των επιχειρηματικών στρατηγικών στην καινοτομία·

- Ο ευρωπαϊκός πίνακας επιδόσεων καινοτομίας προσδιορίζει μεν τα προβλήματα σε εθνικό επίπεδο, αλλά και επισημαίνει τους δύο βασικούς τομείς στους οποίους η Ευρωπαϊκή Ένωση συνολικά παρουσιάζει σχετικά χαμηλές επιδόσεις σε σύγκριση με τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ιαπωνία: δαπάνες επιχειρήσεων στην E&A και διπλώματα ευρεσιτεχνίας υψηλής τεχνολογίας. Για τη βελτίωση αυτών των επιδόσεων, στην τεκμηρίωση που συνοδεύει τον πίνακα επιδόσεων καινοτομίας προτείνονται δύο πολιτικά μέτρα. Πρώτον, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να παράσχουν ή να αυξήσουν τα κίνητρα ούτως ώστε να ενισχύσουν τις επενδύσεις των επιχειρήσεων στην E&A. Δεύτερον, χρειάζεται να διερευνηθούν οι αιτίες των χαμηλών ευρωπαϊκών επιδόσεων όσον αφορά τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας υψηλής τεχνολογίας ούτως ώστε να εξακριβωθεί κατά πόσον αυτές οι χαμηλές επιδόσεις οφείλονται σε έλλειψη βασικών ικανοτήτων στους τομείς υψηλής τεχνολογίας ή στις στρατηγικές κατοχύρωσης της υψηλής τεχνολογίας που ακολουθούν οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Μια πιθανή αιτία της χαμηλής επίδοσης όσον αφορά τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας υψηλής τεχνολογίας μπορεί να είναι τα ανεπαρκή ποσοστά αιτήσεων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και εμπορικής εκμετάλλευσης της τεχνολογίας εκ μέρους των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων και των δημόσιων ερευνητικών ιδρυμάτων.

1.3.2. Τόνωση των επενδύσεων στην έρευνα

Κατόπιν της ώθησης που έδωσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας, το 2001 οι προσπάθειες τόνωσης των ιδιωτικών επενδύσεων στην έρευνα ακολούθησαν δύο διαφορετικές κατευθύνσεις:

- Με βάση τις υπό εξέλιξη εργασίες συγκριτικής αξιολόγησης των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στην έρευνα, ξεκίνησε μια διαδικασία προσδιορισμού κατάλληλων μέσων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων μηχανισμών χρηματοδότησης προς υποστήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα της έρευνας.

Οι δημόσιες αρχές έχουν στη διάθεσή τους διάφορα μέσα τα οποία, όταν εφαρμόζονται αποτελεσματικά και συνδυάζονται κατάλληλα, μπορούν να οδηγήσουν σε αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων. Τα μέσα αυτά συμπεριλαμβάνουν άμεσα μέτρα όπως επιχορηγήσεις, φορολογικά μέτρα, εγγυήσεις δανείων και μετοχικών κεφαλαίων, και υποστήριξη των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου. Στο πλαίσιο αυτό, στόχος της εν λόγω αναληφθείσας διαδικασίας είναι να προσδιορίσει ορθές πρακτικές χρήσης αυτών των μέσων, τόσο μεμονωμένα όσο και σε συνδυασμό.

Με βάση τις προκαταρκτικές εργασίες που διεξήχθησαν στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, στην ανακοίνωσή της προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης η Επιτροπή πρότεινε να καθορισθεί ως στόχος η αύξηση των συνολικού επιπέδου δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στην E&A στο 3% του ΑΕΠ μέχρι το τέλος της δεκαετίας. Στο πλαίσιο αυτό, οι ιδιωτικές δαπάνες, οι οποίες αντιπροσωπεύουν σήμερα ποσοστό 55% των συνολικών επενδύσεων στην E&A, πρέπει να αυξηθούν ώστε να καλύπτουν τα δύο τρίτα περίπου αυτού του συνολικού επιδιωκόμενου ποσοστού. Τα αποτελέσματα των σχετικών εργασιών αποτέλεσαν επίσης τη βάση του εγγράφου προβληματισμού που διανεμήθηκε στο άτυπο Συμβούλιο Υπουργών

Έρευνας και Βιομηχανίας που πραγματοποιήθηκε στη Χερόνα στις 1 και 2 Φεβρουαρίου 2002. Στο συγκεκριμένο έγγραφο προβληματισμού προσδιορίζονται τα μέσα με τα οποία μπορεί να επιτευχθεί ο στόχος της αύξησης των δαπανών E&A στο 3% του ΑΕΠ μέχρι το 2010.

- Λαμβανομένου υπόψη του κεντρικού ρόλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (EIB) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (EIF) στη διαδικασία έρευνας και καινοτομίας, πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις με σκοπό να προσδιορισθούν πιθανές συνέργειες για την περαιτέρω προώθηση αυτής της διαδικασίας, οι οποίες και οδήγησαν σε συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και της EIB.

Μια δομημένη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και της EIB θα διευκολύνει τον συνδυασμό των χρηματοδοτικών πόρων της Επιτροπής, της EIB και του EIF, τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου της δράσης τους σε κοινοτικό επίπεδο, και την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων στην έρευνα. Για να επιτύχουν τους στόχους αυτούς, η Επιτροπή και ο όμιλος EIB καταβάλλουν προσπάθειες ώστε να εξασφαλίσουν τα κατάλληλα μέσα.

Στις 7 Ιουνίου 2001, ο κ. Philippe Busquin, Επίτροπος αρμόδιος σε θέματα έρευνας, και ο κ. Philippe Maystadt, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (EIB), υπέγραψαν κοινό μνημόνιο συνεργασίας στον τομέα της έρευνας¹⁸. Το κοινό μνημόνιο καθιερώνει ένα πλαίσιο συνεργασίας με στόχο τη βελτίωση της συμπληρωματικότητας των χρηματοδοτικών πόρων του κοινοτικού προγράμματος πλαισίου στον τομέα της έρευνας (ΠΠ) και της “Πρωτοβουλίας για την Καινοτομία 2000” της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (EIB) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (EIF).

Η EIB έλαβε μέρος σε στοχοθετημένα συνέδρια, για παράδειγμα, σχετικά με τη βιοτεχνολογία, και συμμετείχε στην επεξεργασία του έκτου προγράμματος πλαισίου. Όσον αφορά τους νέους μηχανισμούς χρηματοδότησης της έρευνας και της καινοτομίας, σημειώθηκε πρόοδος στον προσδιορισμό των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών προϊόντων που είναι κατάλληλα για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας και στην ανάπτυξη τρόπων συνδυασμού τους.

1.3.3. Πνευματική ιδιοκτησία

Το 2001, συνεχίσθηκαν οι προσπάθειες με στόχο την καλύτερη μετατροπή των γνώσεων σε οικονομική αξία μέσω βελτίωσης της προστασίας, της διαχείρισης και της μεταφοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (ΔΠΙ) όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα δικαιώματα δημιουργού:

- Εκπονήθηκαν νομοθετικές προτάσεις σχετικά με τα ΔΠΙ για την προστασία της βιοτεχνολογίας και του λογισμικού και προχώρησαν οι διαπραγματεύσεις σχετικά με το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας¹⁹, αλλά παρέμειναν ανοικτά κάποια βασικά ζητήματα όπως η επιλογή δικαιοδοτικού οργάνου επίλυσης των διαφορών, το γλωσσικό καθεστώς και ο ρόλος των Εθνικών Γραφείων Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.

¹⁸ <http://europa.eu.int/comm/research/press/2001/memorandum-eib-fr.pdf>

¹⁹ COM(2000) 412

- Προχώρησε ο προσδιορισμός, η προβολή και διάδοση βέλτιστων πρακτικών αξιοποίησης των ΔΠΙ στη διαδικασία έρευνας & καινοτομίας, μέσω εργαστηρίων και ομάδων εμπειρογνομένων. Πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις, οι οποίες οδήγησαν στην εκπόνηση 3 εκθέσεων από εμπειρογνώμονες. Στις εκθέσεις αυτές στηρίχθηκε η χάραξη της πολιτικής της ΕΕ (π.χ. ανακοινώσεις και σχέδια δράσης για τις βιοεπιστήμες και τη βιοτεχνολογία) και η παροχή συμβουλών στους ερευνητές. Δρομολογήθηκαν νέες δραστηριότητες (μελέτες και ομάδες εμπειρογνομένων) σχετικά με τη συνοχή των εθνικών κανόνων περί ΔΠΙ για την έρευνα που χρηματοδοτείται με δημόσια κεφάλαια, για τη βέλτιστη χρησιμοποίηση των ΔΠΙ στην ερευνητική συνεργασία πανεπιστημίων-βιομηχανίας, και των ρόλων των ΔΠΙ στην έρευνα ΤΠΕ. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, ενισχύθηκε η συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και την Παγκόσμια Οργάνωση Πνευματικής Ιδιοκτησίας.
- Με βάση τα πορίσματα των ομάδων εμπειρογνομένων και των εργαστηρίων, ξεκίνησε η εκπόνηση διευκρινιστικών κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση των γνώσεων, προς υποστήριξη της εκπόνησης των διατάξεων περί ΔΠΙ του έκτου προγράμματος πλαισίου.

1.4. Οι ερευνητικές υποδομές

1.4.1. Ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής προσέγγισης των ερευνητικών υποδομών

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας και χάρη στην περαιτέρω υποστήριξη του Συμβουλίου Έρευνας, στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με θέμα *"Ένας Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας για τις υποδομές"*²⁰ προτείνονται κατευθύνσεις για μια ευρωπαϊκή πολιτική στον τομέα των ερευνητικών υποδομών, οι οποίες βασίζονται σε ανάλυση παλαιότερων επιτυχιών και των σημερινών ελλείψεων και αδυναμιών. Συγκεκριμένα, στο έγγραφο αυτό προτείνονται νέοι μηχανισμοί παροχής επιστημονικών συμβουλών και λήψης πολιτικών αποφάσεων για τις υποδομές, σε ευρωπαϊκή κλίμακα, συνιστάται ο συνδυασμός των πόρων για την ανάπτυξη νέων βασικών υποδομών και εξετάζονται τρόποι βέλτιστης αξιοποίησης των υφιστάμενων υποδομών.

Τον Ιούνιο του 2001, το Συμβούλιο, αναγνωρίζοντας τα πλεονεκτήματα μιας ευρωπαϊκής προσέγγισης των ερευνητικών υποδομών στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, κάλεσε την Επιτροπή να διερευνήσει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, την αναγκαιότητα νέων ρυθμίσεων υποστήριξης των πολιτικών που αφορούν τις ερευνητικές υποδομές. Ανταποκρινόμενη στο αίτημα του Συμβουλίου, η Επιτροπή συγκάλεσε μια ομάδα εμπειρογνομένων απαρτιζόμενη από εκπροσώπους όλων των κρατών μελών.

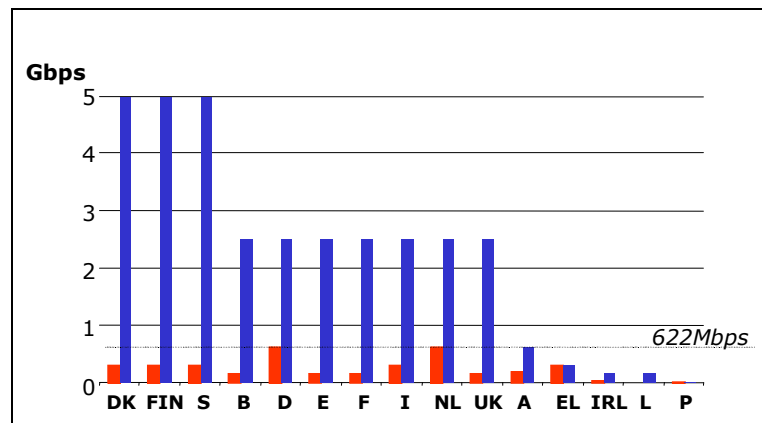
Η ομάδα εμπειρογνομένων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η χάραξη πολιτικής για τις ερευνητικές υποδομές ευρωπαϊκής σημασίας έχει προοδευτικά γίνει πιο περίπλοκη και λιγότερο αποτελεσματική και ότι, όντως, χρειάζεται πλέον μια πιο συλλογική προσέγγιση που θα προσανατολίζει κατάλληλα τη χάραξη πολιτικής στα κράτη μέλη. Το 2001 πραγματοποιήθηκαν αρκετές συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνομένων. Στην τελική της έκθεση που δημοσιεύτηκε στις αρχές του 2002, η ομάδα εμπειρογνομένων συνιστά τη δημιουργία, από τα κράτη μέλη, ενός *ευρωπαϊκού φόρουμ στρατηγικής για τις ερευνητικές υποδομές* το οποίο θα υποστηρίζει μια συνεκτική και στρατηγική προσέγγιση της χάραξης πολιτικής για τις ερευνητικές υποδομές στην Ευρώπη και θα διευκολύνει την ανάληψη

²⁰ SEC(2001) 356

πολυμερών πρωτοβουλιών με σκοπό τη βελτιωμένη αξιοποίηση και ανάπτυξη των ερευνητικών υποδομών.

1.4.2. Ανάπτυξη ηλεκτρονικών δικτύων επιστημονικής επικοινωνίας υψηλής ταχύτητας

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για την επίτευξη του στόχου που καθόρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας. Η Ευρώπη έχει πλέον κατακτήσει ηγετική θέση όσον αφορά τα δίκτυα έρευνας.

Γράφημα 1 : Δυνατότητα πρόσβασης των ΕΑΕΔ στο δίκτυο GEANT (Ιούνιος και Δεκέμβριος 2001)

Από 1ης Νοεμβρίου 2001, η Ευρώπη διαθέτει ένα πλήρως επιχειρησιακό πανευρωπαϊκό δίκτυο (GEANT) το οποίο λειτουργεί σε ταχύτητες της τάξης των 10 Gbps και διασυνδέει τριάντα δύο εθνικά ακαδημαϊκά και ερευνητικά δίκτυα (ΕΑΕΔ). Αυτό σημαίνει ότι η ταχύτητα σύνδεσης δεκαεξαπλασιάστηκε σε σχέση με το 2000. Παράλληλα, τα ΕΑΕΔ αναβαθμίστηκαν, οδηγώντας σε σημαντική αύξηση των ικανοτήτων πρόσβασης όλων των ευρωπαϊκών ερευνητικών ιδρυμάτων και πανεπιστημίων. Η βελτίωση της πρόσβασης των διαφόρων ΕΑΕΔ στο πανευρωπαϊκό δίκτυο κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ Ιουνίου και Δεκεμβρίου 2001 απεικονίζεται στο διάγραμμα 1.

Το GEANT και άλλα έργα προωθούν επίσης την ευρεία εισαγωγή της νέας έκδοσης 6 του Πρωτοκόλλου Internet (IPv6) στην Ευρώπη, αναπτύσσοντας κλίνες δοκιμών μεγάλης κλίμακας με τη συμμετοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας και της βιομηχανίας στο πλαίσιο μιας συνεργατικής προσπάθειας που υποστηρίζει ενεργά τις ευρωπαϊκές πολιτικές σε αυτό τον τομέα.

Για τις εξαιρετικά απαιτητικές ερευνητικές κοινότητες (π.χ. φυσική υψηλής ενέργειας, αστρονομία, μοριακή βιολογία, περιβάλλον, κτλ.), αναπτύσσονται επίσης πειραματικές υποδομές τεχνολογίας πλέγματος (GRID). Η έννοια του GRID αναφέρεται σε ένα ενδιάμεσο επίπεδο τεχνολογίας που έχει ως στόχο τον αποτελεσματικό έλεγχο των παγκοσμίως διαθέσιμων υπολογιστικών πόρων και δεδομένων και την αδιάλειπτη προσπελασιμότητά τους, ως ενιαίου πόρου, από όλους τους χρήστες του Παγκόσμιου Ιστού. Το GEANT και τα GRID θεωρούνται ως τα βασικά δομικά στοιχεία της επόμενης γενιάς Internet.

1.5. Τα θέματα «Επιστήμη και κοινωνία»

Σε συνέχεια της δημοσίευσης του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με θέμα "Επιστήμη, κοινωνία και πολίτες στην Ευρώπη" το Νοέμβριο του 2000, δρομολογήθηκε

διάλογος ευρείας κλίμακας σχετικά με τις σχέσεις επιστήμης και κοινωνίας μέσω ενός επιγραμματικού φόρουμ²¹. Μεταξύ των θεμάτων που κάλυψε ο διάλογος αυτός συγκαταλέγονταν τα εξής: σχέσεις μεταξύ των ερευνητικών πολιτικών και των κοινωνικών στόχων· διαχείριση κινδύνων και αρχή της προφύλαξης· η δεοντολογία στην επιστήμη και την έρευνα· ο διάλογος μεταξύ ερευνητών και πολιτών· κατανόηση της επιστήμης από το κοινό· η θέση και ρόλος των γυναικών στις επιστήμες. Μέχρι την ημερομηνία λήξης του δημόσιου διαλόγου (20 Ιουνίου 2001), ενεγράφησαν 182 άτομα και παρελήφθησαν 69 μηνύματα, πολλά από τα οποία κάλυπταν περισσότερα του ενός θέματα.

1.5.1. Πρόγραμμα δράσης "Επιστήμη και κοινωνία"

Ανταποκρινόμενη σε ψήφισμα του Συμβουλίου²², η Επιτροπή ενέκρινε το πρόγραμμα δράσης "Επιστήμη και κοινωνία" στις 4 Δεκεμβρίου 2001 και το υπέβαλε στο Συμβούλιο Έρευνας στις 10 Δεκεμβρίου 2001. Το πρόγραμμα δράσης απαρτίζεται από 38 δράσεις που έχουν στόχο να προαγάγουν τις επιστημονικές σπουδές και την επιστημονική καλλιέργεια στην Ευρώπη, να φέρουν την επιστημονική πολιτική πιο κοντά στους πολίτες και να θέσουν μια υπεύθυνη επιστήμη στο επίκεντρο της χάραξης πολιτικής.

Το πρόγραμμα δράσης αποτελεί μέσο διαχείρισης το οποίο προβλέπει ένα συνεκτικό πλαίσιο για όλες τις δραστηριότητες που συνδέονται με την επιστήμη και την κοινωνία, ένα γενικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής και εργαλεία για την παρακολούθηση αυτής της εφαρμογής, την αξιολόγηση του αντίκτυπου και την αναπροσαρμογή των δράσεων ανάλογα με τις προκύπτουσες ανάγκες.

1.5.2. Το δεοντολογικό πλαίσιο της έρευνας

Σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ομάδα Δεοντολογίας των Επιστημών και των Νέων Τεχνολογιών (EGE), συνεχίστηκε η επεξεργασία του δεοντολογικού πλαισίου της έρευνας με σκοπό να ενσωματωθεί στο έκτο πρόγραμμα πλαίσιο.

Κατόπιν περαιτέρω ανταλλαγών με την EGE, το Συμβούλιο της Ευρώπης και εκπροσώπους των κρατών μελών, προσδιορίστηκαν 6 δράσεις σχετικές με τη δεοντολογία που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα δράσης "Επιστήμη και κοινωνία":

- δημιουργία ενός παρατηρητηρίου πληροφοριών και τεκμηρίωσης για θέματα δεοντολογίας·
- καθιέρωση δημόσιου διαλόγου σχετικά με τις δεοντολογικές πτυχές των επιστημών·
- ευαισθητοποίηση των επιστημόνων και των ερευνητών ως προς τα θέματα δεοντολογίας·
- υποστήριξη των τοπικών και εθνικών δικτύων επιτροπών δεοντολογίας·
- ανάπτυξη διεθνούς διαλόγου σχετικά με τις αρχές δεοντολογίας·
- προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται στην έρευνα.

²¹ <http://www.cordis.lu/science-society>

²² 9980/01 RECH 76 του Ιουνίου 2001

Στην ανακοίνωση “Βιοεπιστήμες και βιοτεχνολογία - Μια στρατηγική για την Ευρώπη” που εξέδωσε η Επιτροπή στις 27 Ιανουαρίου 2002, καθορίζονται οι ακόλουθες δράσεις:

- ενίσχυση και εστίαση της κοινοτικής υποστήριξης της έρευνας σε θέματα δεοντολογίας και στη διάδοση των αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων αξιολόγησης των πλεονεκτημάτων που προσφέρει η χρησιμοποίηση της βιοτεχνολογίας στην παραγωγή τροφίμων γεωργικής προέλευσης, ώστε να διευκολυνθεί στο μέλλον η εκπόνηση εκθέσεων και να διαμορφωθεί μια ικανοποιητική βάση για τη λήψη αποφάσεων κοινωνικού χαρακτήρα όσον αφορά την εφαρμογή της βιοτεχνολογίας και των βιοεπιστημών·
- προσανατολισμός της υποστήριξης της έρευνας σε μια συστηματικότερη χαρτογράφηση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων/κινδύνων, η οποία θα έχει ως βασική παράμετρο τη διάδοση των πληροφοριών και τη διεξαγωγή διαλόγου
- διασφάλιση της συνεκτίμησης, στα πλέον πρώιμα στάδια των ερευνητικών δραστηριοτήτων που τυγχάνουν κοινοτικής υποστήριξης, των δεοντολογικών, νομικών και κοινωνικών συνεπειών·
- ανάπτυξη, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μέτρων πληροφόρησης σχετικά με την ανάλυση των δεοντολογικών ζητημάτων σε επίπεδο ΕΕ·
- συνεργασία με εταίρους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα με σκοπό τον προσδιορισμό των τομέων εκείνων στους οποίους είναι δυνατή η επίτευξη συναίνεσης ως προς δεοντολογικές κατευθυντήριες γραμμές/πρότυπα ή βέλτιστες πρακτικές, όπως η έρευνα βλαστοκυττάρων, οι βιοτρέπεζες, η ξενομεταμόσχευση, οι γενετικές δοκιμές και η χρήση πειραματόζωων στην έρευνα.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής παρακολούθησαν και, κατά περίπτωση, συμμετείχαν στις δραστηριότητες των αρμόδιων διεθνών οργανισμών, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης (ομάδα εργασίας για τη βιοϊατρική έρευνα η οποία εκπονεί ένα πρωτόκολλο για τη βιοϊατρική έρευνα, ομάδα εργασίας για τη βιοτεχνολογία, ομάδα εργασίας για την ανθρώπινη γενετική η οποία εκπονεί ένα πρωτόκολλο για την ανθρώπινη γενετική, και διευθύνουσα επιτροπή βιοδεοντολογίας), η UNESCO και ο ΟΗΕ.

1.5.3. Ανάπτυξη ενός κοινού συστήματος επιστημονικής και τεχνολογικής αναφοράς

Σε συνέχεια της διάσκεψης που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2000 με θέμα "Επιστήμη και διακυβέρνηση", τον Μάρτιο του 2001 πραγματοποιήθηκε ένα εργαστήριο στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας “*Εκδημοκρατισμός της εμπειρογνωσίας και ανάπτυξη συστημάτων επιστημονικής αναφοράς*” που συνέβαλε στην εκπόνηση της Λευκής Βίβλου για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση. Το σχετικό ερωτηματολόγιο, το οποίο διατέθηκε επιγραμματικά στο Internet κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου 2001, συγκέντρωσε περισσότερες από 200 απαντήσεις.

Αναπτύχθηκε ένα δίκτυο διακυβέρνησης απαρτιζόμενο από δημόσιους υπαλλήλους των κρατών μελών, με σκοπό να αποτελέσει φόρουμ διαλόγου και ανταλλαγής ορθών πρακτικών όσον αφορά τη διάδραση μεταξύ των παραγωγών γνώσης (επιστημονική κοινότητα), των πολιτικών ιθυνόντων και της κοινωνίας των πολιτών. Το δίκτυο αυτό αποβλέπει επίσης στην ανάπτυξη συστημάτων επιστημονικής αναφοράς.

Το 2001 ξεκίνησαν επίσης εργασίες εκπόνησης μιας σειράς κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις μεθόδους που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για την επιλογή και αξιοποίηση της εμπειρογνώσιας στη χάραξη πολιτικής, με σκοπό τη μεταγενέστερη έκδοση πρότασης για μια κοινή προσέγγιση από τα λοιπά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη, την κατάρτιση ενός πρότυπου σχεδίου για ευρωπαϊκά συστήματα επιστημονικής αναφοράς (ΕΣΕΑ), και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των ερευνητικών και των κανονιστικών φορέων που ενδιαφέρονται για τα θέματα κινδύνου. Ακολούθησε η δημοσίευση κατευθυντήριων γραμμών και προτάσεων σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων, την εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης και την κοινοποίηση των κινδύνων.

1.6. Η διεθνής και η περιφερειακή διάσταση

1.6.1. Η διεθνής διάσταση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας

Στην ανακοίνωσή της "*Η διεθνής διάσταση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας*"²³ της 25ης Ιουνίου 2001, η Επιτροπή παρουσίασε τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές μιας νέας πολιτικής διεθνούς επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας η οποία θα ευθυγραμμίζεται με τους στρατηγικούς στόχους του ανοίγματος του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας στον κόσμο. Τα κράτη μέλη και η Κοινότητα θα θέσουν από κοινού σε εφαρμογή αυτή την πολιτική, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της επιστημονικής και τεχνολογικής πολιτικής και της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης.

Το άνοιγμα αυτό θα επιτρέψει στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να επωφεληθούν από μια διεθνή επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία η οποία θα προετοιμάσει το έδαφος για στενότερες πολιτικές και οικονομικές σχέσεις ιδίως με τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες και τις χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Επιπλέον, η νέα στρατηγική διεθνούς συνεργασίας θα επιτρέψει την εμβάθυνση των σχέσεων μεταξύ της Ένωσης και των τρίτων χωρών²⁴, και θα συμβάλει στη βελτίωση του διαλόγου μεταξύ ορισμένων χωρών²⁵ και στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής επιστήμης και τεχνολογίας.

1.6.2. Η περιφερειακή διάσταση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας

Με πρωτοβουλία των Επιτρόπων κκ. Busquin και Barnier, τον Οκτώβριο του 2001 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με την περιφερειακή διάσταση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας²⁶, η οποία αναλύει τον ρόλο των περιφερειών στις προσπάθειες έρευνας και καινοτομίας που καταβάλλονται στην Ευρώπη και παρουσιάζει μια στρατηγική με στόχο την ενσωμάτωση της ερευνητικής και της περιφερειακής πολιτικής καθώς και τη βελτίωση της ερευνητικής ικανότητας των περιφερειών. Η εφαρμογή αυτής της στρατηγικής θα στηριχθεί σε ένα ευρύ φάσμα κοινοτικών εργαλείων:

- Στο έκτο πρόγραμμα πλαίσιο, το οποίο προβλέπει δυνατότητες διαπεριφερειακής συνεργασίας (ιδίως μέσω της δικτύωσης περιφερειακών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών έρευνας και καινοτομίας), πιο συνεκτική ανάπτυξη των

²³ COM(2001) 346

²⁴ Μεσογειακές χώρες εταίροι, Βαλκάνια, Ρωσία και λοιπά Νέα Ανεξάρτητα Κράτη, αναπτυσσόμενες χώρες, βιομηχανικές χώρες και χώρες αναδυόμενης οικονομίας.

²⁵ Για παράδειγμα, ερευνητικοί φορείς του Ισραήλ, της Παλαιστίνης και της Ιορδανίας συσπειρώθηκαν στα πλαίσια έργων επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας στους τομείς της ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτων και της δημόσιας υγείας.

²⁶ COM(2001) 549

περιφερειακών πολιτικών (ιδίως μέσω εδαφικής προοπτικής διερεύνησης), ειδικά μέτρα για τις ΜΜΕ (ερευνητική συνεργασία και συλλογική έρευνα), υποτροφίες ειδικά προσαρμοσμένες για ερευνητές από λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες ή από υποψήφιες προς ένταξη χώρες, καθώς και δίκτυα αριστείας και ολοκληρωμένα έργα. Προβλέπει επίσης δυνατότητα συνδυασμού των χρηματοδοτικών πόρων του προγράμματος πλαισίου με εκείνους των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΤΠΑ) για τους συμμετέχοντες που προέρχονται από περιφέρειες του στόχου 1²⁷.

- Στις περιφερειακές δραστηριότητες υπέρ της καινοτομίας που έχουν αναληφθεί βάσει του πέμπτου προγράμματος πλαισίου, σε συνέργεια με τις καινοτόμες δράσεις των διαρθρωτικών ταμείων με στόχο τη δικτύωση των περιφερειακών φορέων και πρωτοβουλιών, την προώθηση στρατηγικών μετάβασης στην κοινωνία της γνώσης, και τη διευκόλυνση των ανταλλαγών. Στο πλαίσιο ιδίως του δικτύου "Innovating Regions of Europe" (IRE)²⁸ προωθείται η διάδραση μεταξύ προηγμένων και καθυστερημένων περιφερειών, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειών των υποψήφιων χωρών.
- Στις πιο μακροπρόθεσμες εποικοδομητικές δράσεις που θα αναπτυχθούν με παρότρυνση της Επιτροπής, όπως η παροχή ειδικών για τις περιφέρειες υπηρεσιών (τεχνολογικοί έλεγχοι, συγκριτική αξιολόγηση και ανταλλαγή ορθών πρακτικών, κτλ.), η βελτίωση των σχέσεων μεταξύ ειδικών σε επιστημονικά θέματα και πολιτικών ιθυνόντων, και η ενσωμάτωση μιας περιφερειακής διάστασης στα μελλοντικά συστήματα πληροφοριών για την έρευνα και την καινοτομία στην Ευρώπη.

Μια μελέτη με θέμα "Συμμετοχή των περιφερειών στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας" ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2002 και δημοσιεύτηκε ήδη από την Επιτροπή. Στα τέλη του 2001 δρομολογήθηκε μια δεύτερη μελέτη με αντικείμενο τις ικανότητες έρευνας και ανάπτυξης των ιδιαίτερα απομακρυσμένων περιφερειών²⁹. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής ξεκίνησαν επίσης μια μεγάλη εκστρατεία πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης των φορέων σχετικά με τα μηνύματα της επικοινωνίας βάσει επιτόπιων μετακινήσεων και τη διάδοση εγγράφων σε έντυπη μορφή ή επιγραμμικά σε ηλεκτρονική μορφή.

²⁷ Εντός των ορίων των κανόνων που επιβάλλει η κοινοτική νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων

²⁸ <http://www.innovating-regions.org>

²⁹ <http://www.erup.net>

2. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ 6ΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης της 23ης και 24ης Μαρτίου 2001 κάλεσε το Συμβούλιο να θεσπίσει μέχρι τον Ιούνιο του 2002, σε συναπόφαση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας, υπογραμμίζοντας ιδίως την ανάγκη μέγιστης αξιοποίησης των νέων μέσων (δίκτυα αριστείας, ολοκληρωμένα έργα και συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα επιχειρούμενα από περισσότερα κράτη μέλη) και παράλληλα την ανάγκη ενίσχυσης της συνοχής και υποστήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Κατά τη διάρκεια του 2001, η Επιτροπή ενέκρινε τις προτάσεις για το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο και στη συνέχεια τις προτάσεις σχετικά με τα μέσα εφαρμογής του, τα ειδικά προγράμματα και τους κανόνες συμμετοχής. Οι προτάσεις αυτές καινοτομούν ιδίως ως προς δύο πτυχές: αφενός, επιχειρούν να καταστήσουν το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο το κατ'εξοχήν μέσο υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, ενισχύοντας τον αντίκτυπο και την εποικοδομητική δράση της κοινοτικής έρευνας, και αφετέρου, καθορίζουν πιο απλούς και διαφανείς όρους εφαρμογής και πιο απλούς και ορθολογικούς όρους διαχείρισης.

2.1 Οι διοργανικές διαπραγματεύσεις

Το έτος αφιερώθηκε κυρίως στην εξέταση σε πρώτη ανάγνωση των προτάσεων σχετικά με το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο (ΕΚ και Ευρατόμ). Οι διαπραγματεύσεις προχώρησαν γρήγορα και σηματοδοτήθηκαν από τη σύγκλιση των θέσεων των διαφόρων θεσμικών οργάνων ιδίως ως προς τον συνολικό προϋπολογισμό που πρότεινε η Επιτροπή.

2.1.1. Το πρόγραμμα πλαίσιο

Οι προτάσεις αποφάσεων (ΕΚ και Ευρατόμ) για το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης³⁰ εγκρίθηκαν στις 21 Φεβρουαρίου 2001. Οι προτάσεις αυτές, συνολικού προτεινόμενου προϋπολογισμού 17,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, αντικατοπτρίζουν τις βασικές κατευθύνσεις υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

Η πρόταση προγράμματος πλαισίου αποτέλεσε αντικείμενο μιας πρώτης ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των υπουργών έρευνας στις 3 Μαρτίου και μιας συζήτησης προσανατολισμού στα πλαίσια του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2001.

Το Συμβούλιο συμφώνησε στις 30 Οκτωβρίου 2001 επί κοινού προσανατολισμού για το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο, εγκρίνοντας ιδίως τη διάρθρωση και τους όρους διαχείρισης των ειδικών προγραμμάτων. Οι βασικές τροποποιήσεις που επέφερε στις προτάσεις της Επιτροπής αφορούν το περιεχόμενο της προτεραιότητας "Γονιδιωματική και βιοτεχνολογία στην υπηρεσία της υγείας", τη διάρθρωση της προτεραιότητας "Αειφόρος ανάπτυξη, πλανητική μεταβολή και οικοσυστήματα", την έκταση της διαθέσιμης χρηματοδοτικής υποστήριξης για νέες υποδομές έρευνας, καθώς και τον προϋπολογισμό και τους όρους εφαρμογής του πεδίου "Πρόβλεψη των επιστημονικών και τεχνολογικών αναγκών της Ένωσης".

Στις 14 Νοεμβρίου 2001, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε γνώμη σε πρώτη ανάγνωση με την οποία επέφερε τροπολογίες στις προτάσεις της Επιτροπής, κυρίως εισαγάγοντας τη "σκάλα αριστείας", μέσο παρέμβασης συμπληρωματικό των ολοκληρωμένων έργων και των

³⁰ COM(2001) 94

δικτύων αριστείας, ενισχύοντας τις αρχές δεοντολογίας προς τις οποίες πρέπει να συμμορφώνεται η ευρωπαϊκή έρευνα, και μειώνοντας σημαντικά το μερίδιο του προϋπολογισμού που προβλεπόταν για το πεδίο "Πρόβλεψη των επιστημονικών και τεχνολογικών αναγκών της Ένωσης".

Η Επιτροπή τροποποίησε τις προτάσεις προγράμματος πλαισίου στις 22 Νοεμβρίου 2001³¹ ενσωματώνοντας πολλές από τις τροπολογίες του Κοινοβουλίου. Οι τροποποιημένες προτάσεις ευθυγραμμίζονται συνεπώς με τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ιδίως σε ό,τι αφορά τις προς τήρηση αρχές δεοντολογίας και την ανάγκη διασφάλισης της μετάβασης προς τα νέα μέσα υπό το πνεύμα της "σκάλας αριστείας", διαφυλάσσοντας παράλληλα τη γενική ισορροπία της αρχικά προβλεπόμενης κατανομής του προϋπολογισμού.

Το Συμβούλιο ολοκλήρωσε την σε πρώτη ανάγνωση εξέταση των προτάσεων προγράμματος πλαισίου (ΕΚ και Ευρατόμ) καταλήγοντας, στις 10 Δεκεμβρίου 2001, σε πολιτική συμφωνία επί συμβιβαστικού κειμένου με το οποίο επικυρώθηκε ο ρόλος προτεραιότητας των νέων μέσων, μετατοπίστηκε ο καθορισμός των αρχών δεοντολογίας στα κείμενα που αφορούν τα ειδικά προγράμματα και αναπροσαρμόστηκε η κατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των διαφόρων προτεραιοτήτων και δραστηριοτήτων.

Η κοινή θέση με την οποία διατυπώθηκε επισήμως η πολιτική αυτή συμφωνία καθορίστηκε από το Συμβούλιο στις 28 Ιανουαρίου 2002 και προσυεγράφη επί το πλείστον από την Επιτροπή στις 30 Ιανουαρίου 2002³².

Μετά την πρώτη ανάγνωση των προτάσεων προγράμματος πλαισίων, επιτεύχθηκε συνεπώς ευρεία συναίνεση μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ως προς τον γενικό προϋπολογισμό και την κατανομή του, τη διάρθρωση του προγράμματος, τις επιστημονικές και τεχνολογικές προτεραιότητες και τα μέσα εφαρμογής του. Οι θέσεις πλέον των δύο οργάνων απέκλιναν ουσιαστικά μόνο ως προς τον τρόπο προσδιορισμού των προς τήρηση αρχών δεοντολογίας, δεδομένου ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα επιθυμούσε να προσδιορίζονται σαφώς υπό μορφή καταλόγου αποκλειόμενων ερευνητικών θεμάτων.

2.1.2. Τα ειδικά προγράμματα

Στις 30 Μαΐου 2001, η Επιτροπή ενέκρινε τις προτάσεις αποφάσεων σχετικά με τα ειδικά προγράμματα με τα οποία τίθεται σε εφαρμογή το πρόγραμμα πλαίσιο (ΕΚ και Ευρατόμ)³³. Η Επιτροπή στη συνέχεια τροποποίησε, στις 17 Οκτωβρίου 2001, την πρόταση που αφορούσε το ειδικό πρόγραμμα «Ολοκλήρωση και ενίσχυση του EXE»³⁴, διευκρινίζοντας το περιεχόμενο και τους όρους εφαρμογής του κεφαλαίου "Πρόβλεψη των επιστημονικών και τεχνολογικών αναγκών της Ένωσης".

Λαμβάνοντας υπόψη την ευρεία σύγκλιση της γνώμης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της κοινής θέσης του Συμβουλίου ως προς τις προτάσεις αποφάσεων για το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο, η Επιτροπή τροποποίησε, στις 30 Ιανουαρίου 2002, τις προτάσεις αποφάσεων για τα ειδικά προγράμματα³⁵ κατά τρόπο ώστε να ευθυγραμμισθούν με τις τροποποιήσεις που επήλθαν στο πρόγραμμα πλαίσιο κατά την πρώτη ανάγνωση, σε ό,τι αφορά τις προς

³¹ COM(2001) 709

³² SEC(2002) 105

³³ COM(2001) 279

³⁴ COM(2001) 594

³⁵ COM(2002) 43

διεξαγωγή ερευνητικές δραστηριότητες, την κατανομή του συνολικού προϋπολογισμού και τα αντίστοιχα μέσα.

Στο πλαίσιο του Συμβουλίου Έρευνας της 11ης Μαρτίου πραγματοποιήθηκε συζήτηση προσανατολισμού σχετικά με τα ειδικά προγράμματα, η οποία εστιάστηκε, αφενός, στον αριθμό των ειδικών προγραμμάτων και, αφετέρου, σε τρεις πτυχές επιτροπολογίας: τον τύπο, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των επιτροπών, ιδίως για την εφαρμογή των δύο ειδικών προγραμμάτων ΕΚ.

2.1.3. Οι κανόνες συμμετοχής

Στις 10 Σεπτεμβρίου 2001, η Επιτροπή ενέκρινε την πρόταση απόφασης σχετικά με τους κανόνες συμμετοχής και τους κανόνες διάδοσης των αποτελεσμάτων³⁶. Στις 10 Ιανουαρίου 2002, η Επιτροπή τροποποίησε την πρόταση αυτή ούτως ώστε να ευθυγραμμίζεται με την πολιτική συμφωνία που επετεύχθη στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 10ης Δεκεμβρίου 2001 ως προς τις προτάσεις αποφάσεων για το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο.

Στο πλαίσιο του Συμβουλίου Έρευνας της 11ης Μαρτίου πραγματοποιήθηκε συζήτηση προσανατολισμού σχετικά με τους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης των αποτελεσμάτων, η οποία εστιάστηκε, αφενός, στον ελάχιστο αριθμό συμμετεχόντων στις ερευνητικές δράσεις, στην αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων, στην από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη των συμμετεχόντων και στη συμπληρωματική χρηματοδότηση για τα ειδικά προγράμματα ΕΚ και, αφετέρου, στη χρηματοδοτική συνεισφορά στο πεδίο της θερμοπυρηνικής σύντηξης (Ευρατόμ).

2.2. Τα μέσα παρέμβασης

Το έτος 2001 αφιερώθηκε κυρίως στην επεξεργασία των όρων εφαρμογής των ολοκληρωμένων έργων, των δικτύων αριστείας και της συμμετοχής της Κοινότητας σε προγράμματα επιχειρούμενα από πολλά κράτη μέλη (άρθρο 169), και στον επακόλουθο προσδιορισμό συγκεκριμένων πεδίων ενδεδειγμένων για το τελευταίο από τα τρία αυτά μέσα παρέμβασης.

2.2.1. Ολοκληρωμένα έργα και δίκτυα αριστείας

Ανελήφθησαν πολυάριθμες δράσεις πληροφόρησης, τόσο εσωτερικής όσο και εξωτερικής: πρώτο σεμινάριο σχετικά με τα μέσα στις 20 Απριλίου, τακτικές συνεδριάσεις με σκοπό την πληροφόρηση των επιχειρησιακών διευθύνσεων, πολυάριθμες δράσεις εξωτερικής πληροφόρησης, απευθυνόμενης ιδίως στους ερευνητικούς φορείς όλης της Ευρώπης. Συγκροτήθηκε μια ειδική επιχειρησιακή ομάδα σχετικά με τα μέσα παρέμβασης, απαρτιζόμενη από εκπροσώπους διάφορων διευθύνσεων της ΓΔ Έρευνα καθώς και από εκπροσώπους άλλων ΓΔ που συμμετέχουν στην εφαρμογή του προγράμματος πλαισίου (INFISO, ENTR, TREN, FISH), με σκοπό την αντιμετώπιση ζητημάτων σχετικών με τα μέσα παρέμβασης.

Εκπονήθηκαν διάφορα έγγραφα εργασίας τα οποία περιγράφουν τους όρους εφαρμογής των ολοκληρωμένων έργων και των δικτύων αριστείας· τα έγγραφα αυτά δημοσιεύθηκαν στην ιστοθέση της ΓΔ Έρευνα, με σκοπό την ενημέρωση της επιστημονικής κοινότητας ως προς τα τελευταία σημεία προβληματισμού των υπηρεσιών της Επιτροπής. Δρομολογήθηκε μια μεγάλης εμβέλειας δράση πληροφόρησης της ερευνητικής κοινότητας, στο πλαίσιο της

³⁶ COM(2001) 500

οποίας διοργανώθηκαν, στις αρχές του 2002, επτά σεμινάρια για την παρουσίαση των νέων μέσων σε "πολλαπλασιαστές πληροφόρησης" σε καθένα από τα θεματικά πεδία προτεραιότητας.

2.2.2. Άρθρο 169

Στην ανακοίνωση που εξέδωσε στις 30 Μαΐου 2001³⁷, η Επιτροπή εξέτασε τη δυνατότητα προσφυγής σε ένα γενικό νομοθετικό πλαίσιο για την εφαρμογή της συμμετοχής της Κοινότητας σε ερευνητικά προγράμματα επιχειρούμενα από πολλά κράτη μέλη. Οι επακόλουθες συζητήσεις κατέληξαν υπέρ μιας προσέγγισης κατά περίπτωση, η οποία θα βασίζεται σε συγκεκριμένες αποφάσεις για κάθε προσφυγή στο άρθρο 169. Στο πλαίσιο αυτό, στις 30 Οκτωβρίου το Συμβούλιο κάλεσε, αφενός, τα κράτη μέλη να προσδιορίσουν, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, συγκεκριμένα πεδία για την ανάπτυξη περιορισμένου αριθμού πιλοτικών προγραμμάτων και να εξετάσουν με την Επιτροπή τους όρους εφαρμογής των προτάσεων κοινών προγραμμάτων και, αφετέρου, την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις συμμετοχής της Κοινότητας σε πιλοτικά προγράμματα.

Τον Ιανουάριο του 2002, η Επιτροπή προέβη σε απογραφή συγκεκριμένων πεδίων ικανών να ενδιαφέρουν τα κράτη μέλη και ανέθεσε την ανάλυσή τους σε μια επιχειρησιακή ομάδα των υπηρεσιών της. Αρκετά ώριμη κρίθηκε μόνο η πρόταση "πλατφόρμας κλινικών δοκιμών" για τις τρεις συνδεδεμένες με τη φτώχεια ασθένειες, η οποία εντάσσεται στους στόχους του προγράμματος πλαισίου· η πρόταση αυτή αποτέλεσε αντικείμενο επακόλουθων εργασιών με σκοπό την εκπόνηση μιας πρότασης απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

³⁷

COM(2001) 282

3. Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΟΥ 5ΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΟ 2001

3.1. Η εφαρμογή του προγράμματος πλαισίου

Το 2001 υπεγράφησαν περί τις 5.000 συμβάσεις, οι οποίες αντιπροσωπεύουν κοινοτική χρηματοδοτική υποστήριξη ύψους άνω των 3,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, κατανεμημένη μεταξύ περισσότερων από 23.000 συμμετεχόντων. Από τη στατιστική ανάλυση των στοιχείων που αφορούν τις συμβάσεις αυτές μπορεί να διαπιστωθεί ότι το 5ο πρόγραμμα πλαίσιο γνώρισε μεγάλη επιτυχία το 2001, με επίπεδα συμμετοχής και χρηματοδότησης, ανά κατηγορία δράσης και ανά πρόγραμμα, συγκρίσιμα με εκείνα του έτους 2000.

Από την εφαρμογή του προγράμματος πλαισίου κατά το 2001, μπορεί να εξαχθούν τα κατωτέρω λεπτομερή συμπεράσματα:

- **Οι δράσεις επιμερισμένης δαπάνης, και ιδίως οι δράσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, παραμένουν ο επικρατέστερος τρόπος παρέμβασης για την προώθηση της επιστημονικής συνεργασίας και την παραγωγή γνώσεων σε κοινοτικό επίπεδο·** οι δράσεις αυτές αντιπροσωπεύουν ποσοστό άνω του 82% του προϋπολογισμού για το 2001 και συγκεντρώνουν άνω του 70% των συμμετοχών στο πρόγραμμα πλαίσιο το 2001. Τα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης λαμβάνουν το 87% της χρηματοδότησης και αντιπροσωπεύουν άνω του 78% των συμμετοχών των δράσεων επιμερισμένης δαπάνης, σημειώνοντας μείωση σε σχέση με το έτος 2000. Το υπόλοιπο διανέμεται μεταξύ των έργων επίδειξης, των συνδυασμένων έργων, της προώθησης της πρόσβασης στις υποδομές έρευνας και των ειδικών δράσεων υπέρ των ΜΜΕ.
- **Η μέση χρηματοδοτική συνεισφορά ανά υπογραφείσα σύμβαση (δράσεις επιμερισμένης δαπάνης) ανέρχεται σε 1,17 εκατομμύρια ευρώ το 2001,** ελαφρά μειωμένη σε σχέση με το 2000 (1,29 εκατομμύρια ευρώ), ενώ ο μέσος αριθμός συμμετεχόντων ανά δράση μειώθηκε από 6,5 το 2000 σε 6,26 το 2001. Συνολικά, η μέση χρηματοδοτική συνεισφορά ανά συμμετέχοντα εξακολουθεί να μειώνεται.
- **Το μέσο ποσοστό επιλογής έργων υπερβαίνει το 48%, παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση σε σχέση με το 2000 (28%).** Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι, για μεγάλο αριθμό έργων που επελέγησαν το 2001, οι αντίστοιχες συμβάσεις υπεγράφησαν το 2002.
- **Η κοινοτική χρηματοδοτική στήριξη εξακολουθεί να κατανέμεται περίπου ισομερώς μεταξύ ερευνητικών οργανισμών, ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και βιομηχανίας:** Αυτή η ισορροπημένη κατανομή επιβεβαιώνεται και από τον αριθμό των συμβάσεων που έχουν υπογραφεί με αυτές τις τρεις κατηγορίες συμμετεχόντων στο πρόγραμμα πλαίσιο.
- **Τα επίπεδα συμμετοχής των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών παραμένουν σταθερά:** το 86% περίπου των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα πλαίσιο προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το συνολικό επίπεδο συμμετοχής των συνδεδεμένων χωρών διατηρείται σε ποσοστό άνω του 10% της συνολικής συμμετοχής, στο πλαίσιο του οποίου το μερίδιο των υποψήφιων προς ένταξη χωρών αυξήθηκε από 46% το 2000 σε λίγο περισσότερο του 50% το 2001.

- **Οι συμβάσεις που υπεγράφησαν το 2001 επέτρεψαν την ανάπτυξη περισσότερων σχέσεων συνεργασίας σε σχέση με το 2000:** Αναπτύχθηκαν περί τις 85.000 σχέσεις συνεργασίας μεταξύ νομικών οντοτήτων προερχόμενων από τα κράτη μέλη, περισσότερες από 20.000 σχέσεις συνεργασίας μεταξύ νομικών οντοτήτων από κράτη μέλη και νομικών οντοτήτων από συνδεδεμένες χώρες, και περί τις 2.6000 σχέσεις συνεργασίας μεταξύ νομικών οντοτήτων συνδεδεμένων χωρών.
- **Η σημασία της υποστήριξης της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών στην Ευρώπη επιβεβαιώνεται:** Στο πλαίσιο του συστήματος υποτροφιών Marie Curie, χορηγήθηκαν 1.116 υποτροφίες, οι οποίες αντιπροσωπεύουν κοινοτική χρηματοδοτική συνεισφορά ύψους 150 περίπου εκατομμυρίων ευρώ. Επιπλέον, υποστηρίχθηκαν χρηματοδοτικά περί τα 200 έργα επιστημονικών συνεδρίων υψηλού επιπέδου, που επέτρεψαν την οργάνωση συναντήσεων μεταξύ καταξιωμένων επιστημόνων και νέων ευρωπαίων ερευνητών.

3.2 Ο αντίκτυπος της κοινοτικής έρευνας

3.2.1. Κοινωνικοοικονομικός αντίκτυπος

Η αξιολόγηση του κοινωνικοοικονομικού αντίκτυπου των κοινοτικών ερευνητικών δραστηριοτήτων το 2001 πραγματοποιήθηκε μέσω εθνικών μελετών αντίκτυπου και κοινοτικών μελετών αντίκτυπου των ειδικών προγραμμάτων.

Μελέτες ολοκλήρωσαν η Αυστρία, η Ιρλανδία, η Γερμανία και η περιφέρεια της Φλάνδρας. Από τις μελέτες αυτές προκύπτει, για παράδειγμα στην περίπτωση της Γερμανίας, ότι το πρόγραμμα πλαίσιο έχει εξελιχθεί σε βασικό στοιχείο της χρηματοδοτούμενης με δημόσια κεφάλαια έρευνας, καλύπτοντας περισσότερες από το 40% των επιχειρήσεων του μεταποιητικού κλάδου και με γερμανούς συμμετέχοντες σε περίπου μία στις δύο κοινοπραξίες έρευνας. Το πρόγραμμα πλαίσιο θεωρείται ως κρίσιμης σημασίας για την προώθηση της δικτύωσης στο ευρωπαϊκό ερευνητικό τοπίο. Στην περίπτωση της Ιρλανδίας, από τη μελέτη αντίκτυπου διαπιστώνεται ότι η δυνατότητα χρηματοδοτικής υποστήριξης εκ μέρους της ΕΕ και η ικανότητα αξιοποίησης αυτής της δυνατότητας εκ μέρους των ιρλανδών ερευνητών είχαν ζωτική σημασία για την ανάπτυξη ορισμένων ιδιαίτερα επιτυχημένων εταιρειών οι οποίες αναγνωρίζονται σήμερα ως πρωταγωνιστικοί ερευνητικοί οργανισμοί. Στην περίπτωση της Αυστρίας, διαπιστώθηκε ότι το πρόγραμμα πλαίσιο προσελκύει την "αφρόκρεμα" του αυστριακών επιχειρήσεων.

Μεταξύ των βασικών πορισμάτων των μελετών αντίκτυπου σε επίπεδο Κοινότητας³⁸, διαπιστώθηκε ικανοποιητικός αντίκτυπος σε επιστημονικό και τεχνικό επίπεδο και από την άποψη της προώθησης συγκεκριμένων πολιτικών της ΕΕ όπως η πολιτική για το περιβάλλον. Η αξιολόγηση του αντίκτυπου ήταν δυσκολότερη όσον αφορά ευρύτερες πολιτικές όπως η πολιτική για την απασχόληση και η πολιτική περιφερειακής ανάπτυξης. Οι μελέτες επίσης κατέδειξαν ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη σημαντικού κοινωνικού και οικονομικού αντίκτυπου είναι να συγκεντρώνουν τα έργα, ήδη από την έναρξή τους, τις κατάλληλες επιστημονικές, τεχνικές και διαχειριστικές ικανότητες και να προβλέπουν κατάλληλο προγραμματισμό της εκμετάλλευσης.

³⁸ Ανελήφθησαν μελέτες αντίκτυπου των ειδικών προγραμμάτων στους εξής τομείς: βιοεπιστήμες, μεταποιητικές και βιομηχανικές τεχνολογίες, υλικά και μεταφορές, μη πυρηνική ενέργεια και διεθνής συνεργασία (INCO). Δρομολογήθηκε επίσης μια μελέτη για τον τομέα του περιβάλλοντος.

Το 2001 διεξήχθη, κατ'αίτηση της Επιτροπής, μια σημαντική μελέτη κοινωνικοοικονομικού αντίκτυπου³⁹. Οι σχετικές εργασίες, στις οποίες συμμετείχαν εξέχοντες ακαδημαϊκοί προερχόμενοι από ευρωπαϊκά ερευνητικά κέντρα, είχαν στόχο να βελτιώσουν την κατανόηση των μεθόδων σχεδιασμού, προσδιορισμού και μέτρησης του αντίκτυπου των προγραμμάτων πλαισίων. Η μελέτη χωριζόταν σε τέσσερα μέρη: εξέταση του σκεπτικού της δημόσια χρηματοδοτούμενης ΕΤΑ· επισκόπηση των πρακτικών αξιολόγησης που εφαρμόζονται στα προγράμματα πλαίσια· περιπτώσιολογικές μελέτες· και παρατηρήσεις ως προς μελλοντικές στρατηγικές αξιολόγησης. Η μελέτη αποτελεί έγγραφο αναφοράς για τη χάραξη πολιτικής στο μέλλον.

Στις 4 Μαρτίου 2002, πραγματοποιήθηκε ένα εργαστήριο, με συμμετοχή 40 περίπου εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη, με σκοπό την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της μελέτης και τη δρομολόγηση διαλόγου σχετικά με την ανάπτυξη της μελλοντικής πολιτικής αξιολόγησης σε επίπεδο Κοινότητας. Στόχος του διαλόγου αυτού θα είναι η εξέταση της κατάστασης του συστήματος αξιολόγησης υπό το φως των σημαντικών επερχόμενων αλλαγών του ερευνητικού συστήματος, όπως ο ΕΧΕ, το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο και τα νέα μέσα παρέμβασης.

3.2.2. Πρόσβαση των ΜΜΕ στην έρευνα

Το 2001, το «ενιαίο γραφείο παροχής βοήθειας» που προορίζεται για τις ΜΜΕ διεκπεραίωσε περισσότερα από 3.000 αιτήματα. Η ποιότητα εξυπηρέτησης βελτιώθηκε περαιτέρω⁴⁰ χάρη κυρίως στη δημιουργία, στα τέλη του 2001, της επιγραμμικής υπηρεσίας "SME TechWeb"⁴¹. Το δίκτυο των «Εθνικών Σημείων Επαφής ΜΜΕ» συνεδρίασε τέσσερις φορές το 2001 με σκοπό την ανταλλαγή ορθών πρακτικών προώθησης της συμμετοχής των ΜΜΕ στο πρόγραμμα πλαίσιο. Δρομολογήθηκαν δραστηριότητες υποστήριξης για την περαιτέρω βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρει το συγκεκριμένο δίκτυο.

Τα αιτήματα για ειδικά μέτρα υπέρ των ΜΜΕ (επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης και έργα ερευνητικής συνεργασίας «CRAFT») σημείωσαν αύξηση το 2001 σε σχέση με το προηγούμενο έτος: παρελήφθησαν περί τις 900 αιτήσεις επιχορηγήσεων αναγνωριστικής φάσης και περί τις 850 προτάσεις CRAFT. Περίπου το 37 % αυτών των έργων επελέγησαν. Στο 77% των περιπτώσεων, πρόκειται για μικρές επιχειρήσεις με λιγότερους από 50 υπαλλήλους και, στο 42% των περιπτώσεων, με λιγότερους από 10 υπαλλήλους. Οι επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης επέτρεψαν σε περισσότερες από 1.200 ΜΜΕ να υποβάλουν προτάσεις στις αρχές του 2002, προσελκύοντας ιδίως ΜΜΕ συνδεδεμένων χωρών. Οι υποψήφιοι ενημερώθηκαν για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σε λιγότερο από 6 εβδομάδες.

Οι 53 συμβάσεις δράσεων σχετικών με τις οικονομικές και τεχνολογικές πληροφορίες που είχαν υπογραφεί το 2000 έδωσαν το έναυσμα, το 2001, για 1.00 περίπου ερευνητικά έργα με συμμετοχή ΜΜΕ.

Από το σύνολο των ερευνητικών δράσεων του προγράμματος πλαισίου, περισσότερες από 4.600 ΜΜΕ υπέγραψαν σύμβαση το 2001. Οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν ποσοστό άνω του 23% των συμμετεχόντων στα τέσσερα θεματικά προγράμματα και έλαβαν χρηματοδοτική

³⁹ PREST et.al., *Assessing the Economic Impacts of the Framework Programme*, May 2002
<http://www.cordis.lu/fp5/monitoring/studies.htm>

⁴⁰ Περισσότερα από το 95% των αιτημάτων διεκπεραιώθηκαν εντός 24 ωρών

⁴¹ <http://sme.cordis.lu/home/index.cfm>

στήριξη που αντιπροσωπεύει άνω του 15% της στήριξης που διατίθεται από τα προγράμματα αυτά.

Μια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στον τομέα της συλλογικής έρευνας προσέλκυσε περισσότερες από 100 προτάσεις με συμμετοχή 340 περίπου βιομηχανικών ενώσεων ή ομίλων επιχειρήσεων. Επιβεβαίωσε τις δυνατότητες αυτού του νέου μέσου που προβλέπεται στο έκτο πρόγραμμα πλαίσιο για την κάλυψη των ερευνητικών αναγκών μεγάλων κοινοτήτων ΜΜΕ.

Στο πλαίσιο της συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος, δημιουργήθηκε ένα δίκτυο περιφερειακών και εθνικών θερμοκοιτίδων διαστημικών επιχειρήσεων με σκοπό τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, την ενθάρρυνση της μεταφοράς τεχνολογίας και την προώθηση έργων συνεργασίας. Με πρωτοβουλία της βελγικής προεδρίας, στις 19 Νοεμβρίου 2001 πραγματοποιήθηκε στη Λιέγη ένα συνέδριο με θέμα "Οι ΜΜΕ στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας", στο οποίο συμμετείχαν ΜΜΕ, πολιτικοί ιθύνοντες και ενδιαμέσοι φορείς με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων για το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο.

Το 2001 δημοσιεύτηκαν 50 νέα παραδείγματα επιτυχημένων ερευνητικών έργων με συμμετοχή ΜΜΕ καθώς και 2 τεύχη του ενημερωτικού δελτίου "SME Update", με σκοπό την πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση των ΜΜΕ σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρει το πρόγραμμα πλαίσιο προς όφελος των ευρωπαϊκών ΜΜΕ. Ο αντίκτυπος αυτών των δημοσιεύσεων ενισχύθηκε με τη δημοσίευση 100 περίπου άρθρων στον επιστημονικό, περιφερειακό ή κλαδικό τύπο και με τη διενέργεια εκστρατείας ενημέρωσης από τα μέσα μαζικής πληροφόρησης.

3.2.3. *Οι γυναίκες στην κοινοτική έρευνα*

Σε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της που δημοσιεύθηκε στις 15 Μαΐου 2001⁴², η Επιτροπή διατυπώνει συστάσεις με βάση τις δραστηριότητες που ανελήφθησαν μετά την έκδοση της ανακοίνωσης "*Γυναίκες και επιστήμες: κινητοποίηση των γυναικών για τον εμπλουτισμό της ευρωπαϊκής έρευνας*"⁴³, προτείνοντας συγκεκριμένα την ενίσχυση του πολιτικού διαλόγου, τον εμπλουτισμό του συστήματος επαγρύπνησης «Γυναίκες και επιστήμες» και τη διεξαγωγή συμπληρωματικών ερευνών με σκοπό την καλύτερη κατανόηση της διάστασης του φύλου στις επιστήμες. Η Επιτροπή έχει αναθέσει με σύμβαση τη διενέργεια μελέτης με θέμα "*Σχεδιασμός και συλλογή στατιστικών δεικτών σχετικά με την παρουσία των γυναικών στον χώρο των επιστημών*". Τα δεδομένα που προέκυψαν από τη μελέτη κοινοποιήθηκαν με διάφορες δημοσιεύσεις και θα διατεθούν στο Internet⁴⁴.

Η λεγόμενη "Ομάδα Ελσίνκι" παρήγαγε τους δείκτες κατά φύλο που είναι απαραίτητοι για την παρακολούθηση της προόδου των γυναικών στην χώρο των επιστημών και για την αξιολόγηση του οριζόντιου και κάθετου διαχωρισμού, και ολοκληρώνει σήμερα μια ευρωπαϊκή έκθεση σχετικά με τις διάφορες προσεγγίσεις που ακολουθούνται σε εθνικό επίπεδο για την προώθηση των γυναικών στην επιστήμη. Η ομάδα θα καταρτίσει για πρώτη φορά τα εθνικά στατιστικά χαρακτηριστικά και των 30 χωρών που συμμετέχουν σε αυτή.

Το 2001, η Επιτροπή εξακολούθησε να εφαρμόζει ενεργά το σύστημα επαγρύπνησης "Γυναίκες και επιστήμες" (Gender Watch System), το οποίο και θα αναβαθμιστεί περαιτέρω

⁴² SEC(2001) 771

⁴³ COM(1999) 76

⁴⁴ <http://www.cordis.lu/rtd2002/science-society/women.htm>

με το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο ούτως ώστε να βελτιωθεί η συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου στην ερευνητική πολιτική γενικά:

- Η Επιτροπή εξακολούθησε να επιδιώκει τον στόχο της κατοχύρωσης ποσοστού 40% γυναικείας συμμετοχής σε όλα τα επίπεδα, στην υλοποίηση και διαχείριση των ερευνητικών προγραμμάτων. Το 2001, οι γυναίκες αντιπροσώπευαν το 30% των μελών των ομάδων παρακολούθησης των προγραμμάτων, το 28% στις εξωτερικές συμβουλευτικές ομάδες, το 22% στις επιτροπές προγραμμάτων, και το 27% των αξιολογητών έργων των ειδικών προγραμμάτων. Τα ποσοστά αυτά καταδεικνύουν πρόοδο σε σχέση με το προηγούμενο έτος προς την επίτευξη του στόχου της Επιτροπής. Η αναλογία των γυναικών μεταξύ των επιστημονικών υπεύθυνων των συμβάσεων που υπεγράφησαν το 2001 εκτιμάται κατά προσέγγιση σε 16%, με βάση τα διαθέσιμα ανεπαρκή δεδομένα.
- Πραγματοποιήθηκαν μελέτες αντίκτυπου από την άποψη του φύλου για όλο το πρόγραμμα πλαίσιο. Τα συμπεράσματα αυτών των μελετών δημοσιεύονται σε μια σειρά τελικών εκθέσεων και σε μια γενική συνθετική έκθεση⁴⁵.

Το συνέδριο “Φύλο & Έρευνα” που διοργανώθηκε στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Νοεμβρίου 2001 συγκέντρωσε πολιτικούς ιθύνοντες και εκπροσώπους της επιστημονικής κοινότητας με σκοπό να δώσει νέα ώθηση στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην ευρωπαϊκή έρευνα, και ιδίως στο πλαίσιο της δημιουργίας του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Προσέλυσε 600 περίπου συμμετέχοντες και επιβεβαίωσε τη σθεναρή πολιτική δέσμευση στην Ευρώπη για τη βελτίωση του ρόλου των γυναικών στον χώρο της επιστήμης. Παρείχε τη δυνατότητα στην Επιτροπή να παρουσιάσει τα αποτελέσματα των δράσεων που υλοποιήθηκαν από το 1999 και μετά, συμπεριλαμβανομένων των μελετών εκτίμησης αντίκτυπου από την άποψη του φύλου, και των επιτευγμάτων της Ομάδας Ελσίνκι.

3.2.4. Δεοντολογικές πτυχές της κοινοτικής έρευνας

Η δεοντολογική αξιολόγηση των ερευνητικών έργων, η οποία αρχικά εφαρμοζόταν μόνο για το ειδικό πρόγραμμα “Ποιότητα ζωής και διαχείριση έμβιων πόρων”, επεκτάθηκε σε 3 άλλα ειδικά προγράμματα: “Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη”, “Εδραίωση του διεθνούς ρόλου της κοινοτικής έρευνας” και “Βελτίωση του ερευνητικού ανθρώπινου δυναμικού και της κοινωνικοοικονομικής βάσης γνώσεων”. Δημιουργήθηκε μια εσωτερική ομάδα επαφών με σκοπό να πληροφορεί τους εκπροσώπους των διαφόρων προγραμμάτων, να εξετάζει μαζί τους τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται τη δεοντολογία και διευκρινίζει τη διαδικασία δεοντολογικής αξιολόγησης. Στο χρονικό διάστημα μεταξύ Μαρτίου και Δεκεμβρίου 2001, αξιολογήθηκαν συνολικά 60 περίπου έργα.

Η έρευνα επί δεοντολογικών θεμάτων που χρηματοδοτήθηκε από το 5ο πρόγραμμα πλαίσιο – πρόγραμμα “Ποιότητα ζωής”: κατόπιν της πρόσκλησης που προκηρύχθηκε το 2001, 11 ερευνητικά έργα και 2 συνοδευτικά μέτρα έλαβαν χρηματοδότηση ύψους 6,3 εκατομμυρίων ευρώ. Τα επιλεγέντα έργα ανταποκρίνονται στις καθορισθείσες προτεραιότητες της δραστηριότητας πολλαπλών εφαρμογών “Βιοδεοντολογία” του προγράμματος “Ποιότητα ζωής”:

- δεοντολογικές πτυχές της επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου.

⁴⁵ http://europa.eu.int/comm/research/science-society/women/wssi/index_en.html

- δεοντολογικό πλαίσιο των βιοεπιστημών·
- δημόσιες πολιτικές, νομοθεσία, ανθρώπινα δικαιώματα και βιοδεοντολογία·
- βιοδεοντολογικές υποδομές και μεθοδολογίες.

Καταβλήθηκαν σημαντικές προσπάθειες με σκοπό την ευαισθητοποίηση των υποψήφιων χωρών σχετικά με τη σημασία της δεοντολογίας στην έρευνα. Διοργανώθηκαν εργαστήρια στο πλαίσιο της συνέλευσης της Διευθυντικής Επιτροπής "Βιοδεοντολογία" του Συμβουλίου της Ευρώπης το Νοέμβριο του 2001, και στο πλαίσιο του φόρουμ Bled το Δεκέμβριο του 2001 κατά το οποίο παρουσιάστηκαν στους υπουργούς οι πρωτοβουλίες "Enlargement Futures project" του IPTS⁴⁶. Το Φεβρουάριο του 2002 διοργανώθηκε στη Μπρατισλάβα ένα μείζον συνέδριο με θέμα "Δεοντολογία στην έρευνα και την επιστήμη: κατάσταση και προοπτικές στις χώρες τις υποψήφιες για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση", το οποίο κάλυψε τις ιδιαίτερες ανάγκες τις μελλοντικές πρωτοβουλίες αυτών των χωρών.

3.2.5. Αντίκτυπος στην ευρωπαϊκή οικονομική συνοχή

Οι δραστηριότητες του ειδικού προγράμματος «Καινοτομία και ΜΜΕ» συνέβαλαν, σε συνεργασία με τις υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι αρμόδιες για την περιφερειακή πολιτική, στον καθορισμό περιφερειακών στρατηγικών υπέρ της καινοτομίας, της μεταφοράς τεχνολογίας και της δικτύωσης των ενδιαφερομένων περιφερειών.

Το 2001 συνεχίστηκε η παροχή σημαντικής χρηματοδοτικής υποστήριξης της έρευνας στις λεγόμενες « χώρες συνοχής » (Ελλάδα, Ισπανία, Ιρλανδία και Πορτογαλία). Οι χώρες αυτές αντιπροσωπεύουν ποσοστό λίγο μεγαλύτερο από το 16% των συμμετοχών των κρατών μελών στις συμβάσεις που υπεγράφησαν το 2001 (14,5% το 1999 και 16,5% το 2000). Σε οικονομικούς όρους, στις χώρες συνοχής διοχετεύτηκε το 12,2% της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνεισφοράς (13,3% το 2000). Τέλος, το ποσοστό συμμετοχής των χωρών συνοχής στις σχέσεις συνεργασίας που αναπτύχθηκαν μεταξύ φορέων από τα κράτη μέλη ανήλθε σε 29% περίπου, παραμένοντας σταθερό σε σχέση με το 2000.

3.3. Η διεθνής συνεργασία

Η διεθνής συνεργασία στον τομέα της ΕΤΑ τίθεται σε εφαρμογή με δύο συμπληρωματικούς τρόπους στο 5ο πρόγραμμα πλαίσιο:

- με τις δραστηριότητες προώθησης της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας που αναλαμβάνονται στα πλαίσια των διαφόρων προγραμμάτων και συμπεριλαμβάνουν περιφερειακούς και διμερείς διαλόγους και ιδίως συμφωνίες επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας·
- με τις ειδικές δραστηριότητες του προγράμματος "Εδραίωση του διεθνούς ρόλου της κοινοτικής έρευνας" (INCO).

Επιπλέον, το σκέλος της διεθνούς συνεργασίας συμπεριλαμβάνει διαχείριση των ερευνητικών προσπαθειών του Διεθνούς Κέντρου Επιστήμης και Τεχνολογίας της Μόσχας (ISTC) και του Κέντρου Επιστήμης και Τεχνολογίας της Ουκρανίας (STCU).

⁴⁶ Ινστιτούτο Τεχνολογικών Προβλέψεων του Κοινού Κέντρου Ερευνών

3.3.1. Συμμετοχή των συνδεδεμένων υποψήφιων χωρών

Η Επιτροπή κατέβαλε διάφορες προσπάθειες με σκοπό να βελτιώσει τη συμμετοχή των υποψήφιων χωρών στο 5ο πρόγραμμα πλαίσιο. Στο πλαίσιο αυτό, διατέθηκε ειδικό κονδύλιο του προϋπολογισμού και προκηρύχθηκαν διάφορες ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων:

- Ειδικές προσκλήσεις στα πλαίσια των θεματικών προγραμμάτων: οι προσκλήσεις αυτές απευθύνονταν στους συντονιστές υπό εξέλιξη συμβάσεων, ενθαρρύνοντάς τους να εξετάσουν το ενδεχόμενο προσθήκης επιπλέον εταιρών από κράτη σε προενταξιακό στάδιο. Αυτό αφορούσε τέσσερα προγράμματα: INFSO, "Ποιότητα ζωής", "Οικονομική ανάπτυξη" και EESD (Περιβάλλον/Ενέργεια). Προϋπολογισμός: 45 εκατομμύρια ευρώ.
- Κοινή πρόσκληση "Ποιότητα ζωής"/"Οικονομική ανάπτυξη"/"Ενέργεια, περιβάλλον"/IST: Ένταξη των υποψήφιων χωρών στο EXE - συνοδευτικό μέτρο τύπου "κέντρα αριστείας". Προϋπολογισμός: 35 εκατομμύρια ευρώ.
- Νέα πρόσκληση INCO: στρατηγική δράση υπέρ της επιμόρφωσης και της αριστείας – πρόγραμμα κινητικότητας. Υποτροφία για περίοδο ή περιόδους επιμόρφωσης σε φορέα της ΕΕ συν υποτροφία επανόδου. Προϋπολογισμός: 2 εκατομμύρια ευρώ.
- Τροποποιημένη πρόσκληση INCO: υποστήριξη της συμμετοχής ερευνητών από τις υποψήφιες χώρες σε συνέδρια που διοργανώνονται στη Δυτική Ευρώπη και της διοργάνωσης συνεδρίων στις υποψήφιες χώρες (με δυνατότητα χρηματοδότησης ενημερωτικών ημερίδων). Προϋπολογισμός: 0,9 εκατομμύρια ευρώ.
- Πρόσκληση RIS-NAC: 16 περιφέρειες 9 υποψήφιων χωρών άρχισαν να αναπτύσσουν, στις αρχές του 2002, σχέδια περιφερειακής στρατηγικής υπέρ της καινοτομίας με στόχο την καθιέρωση συναινετικών πολιτικών υπέρ της καινοτομίας σε περιφερειακό επίπεδο. Προϋπολογισμός: 5,25 εκατομμύρια ευρώ.

Πραγματοποιήθηκαν διάφορες συναντήσεις με εκπροσώπους των κρατών μελών και των υποψήφιων χωρών σχετικά με την "Ένταξη των υποψήφιων χωρών στον EXE". Διοργανώθηκαν διάφορες συναντήσεις με προσωπικούς αντιπροσώπους των υπουργών έρευνας των υποψήφιων χωρών, καθώς και μια άτυπη υπουργική σύνοδος με τους υπουργούς έρευνας των κρατών μελών και των υποψήφιων χωρών.

Το 2001 ξεκίνησε η διαδικασία εκπόνησης των συμφωνιών σύνδεσης των υποψήφιων χωρών με το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο. Η διαδικασία αυτή έχει πλέον απλοποιηθεί και επιταχυνθεί· για κάθε χώρα, οι επιμέρους αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή συμφωνίες αντικαθίστανται από:

- ένα νομικό όργανο "πλαίσιο" που καλύπτει τη συμμετοχή της χώρας σε όλα τα πιθανά προγράμματα· και,
- μια σειρά μνημονίων συμφωνίας που καθορίζουν τους όρους συμμετοχής της σε κάθε πρόγραμμα.

3.3.2. Άλλες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα πλαίσιο χώρες

Το 2001, οι τρεις χώρες που είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα πλαίσιο βάσει της Συνθήκης για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Νορβηγία, Ισλανδία και Λιχτενστάιν) και

το Ισραήλ είχαν περί τις 700 συμμετοχές στο πρόγραμμα πλαίσιο. Η Ελβετία είχε περίπου 500 συμμετοχές στα θεματικά προγράμματα, με συγχρηματοδότηση κατά έργο.

3.3.3. Τρίτες χώρες

Μη υποψήφιες χώρες της Κεντρικής Ευρώπης: μέχρι σήμερα έχουν αναπτυχθεί σχέσεις με την Αλβανία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας και την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM). Η εξέλιξη της κατάστασης στην περιοχή αυτή επέτρεψε στα τέλη του 2000 να προταθεί μια ειδική δράση για την "Επανενσωμάτωση των Βαλκανίων". Το 2001 δρομολογήθηκε επιτυχώς μια πρόσκληση υποβολής προτάσεων με προϋπολογισμό 4 εκατομμυρίων ευρώ. Χρηματοδοτήθηκαν οκτώ συμβάσεις σχετικές με θέματα περιβάλλοντος και υγείας, στις οποίες συμμετείχαν εταίροι από όλες αυτές τις χώρες. Επιπλέον, στις 23 Οκτωβρίου 2001 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες ο πρώτος άτυπος πολιτικός διάλογος σε θέματα επιστήμης και τεχνολογίας με υψηλού επιπέδου εκπροσώπους των πέντε χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, στο πλαίσιο του οποίου συμφωνήθηκαν οι προτεραιότητες περιφερειακής συνεργασίας.

Νέα Ανεξάρτητα Κράτη: οι συναντήσεις με αντικείμενο την εφαρμογή των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και συνεργασίας επέτρεψαν την εμπάθυνση των θεμάτων που καλύπτει η συνεργασία στον επιστημονικό και τεχνολογικό τομέα. Στις 10 Μαΐου 2001 τέθηκε σε ισχύ η συμφωνία επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας με τη Ρωσία. Το Νοέμβριο του 2001 μονογραφήθηκε συμφωνία επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας με την Ουκρανία.

Η σύνοδος κορυφής που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2001 με αντικείμενο τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ ΕΕ και Ρωσίας, καθιέρωσε τον Ε&Τ διάλογο με τη Ρωσία, καταλήγοντας σε συμφωνία επί σχεδίου δράσης για την προώθηση της συμμετοχής ρώσων επιστημόνων στο πρόγραμμα πλαίσιο.

Τα κέντρα ISTC και STCU συνέβαλαν στη μη εξάπλωση των όπλων μαζικής καταστροφής, βοηθώντας στον επαγγελματικό επαναπροσανατολισμό των στρατιωτικών επιστημόνων των ΝΑΚ προς μη στρατιωτικές δραστηριότητες. Μέσω έργων χρηματοδοτούμενων από την Κοινότητα, προωθήθηκε μια εποικοδομητική συνεργασία η οποία μπορεί να ωφελήσει τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις επιχειρήσεις των κρατών μελών, λαμβανομένου υπόψη του υψηλού βαθμού δεξιοτήτων και τεχνογνωσίας που οι επιστήμονες των ΝΑΚ έχουν αποκτήσει σε πολλούς τομείς.

Χώρες αναδυόμενης οικονομίας και βιομηχανικές χώρες: το Νοέμβριο του 2001, υπεγράφη συμφωνία επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ ΕΚ και Ινδίας⁴⁷ και μονογραφήθηκε συμφωνία επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ ΕΚ και Χιλής⁴⁸, ενώ οι διαπραγματεύσεις επί συμφωνίας επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ ΕΚ και Βραζιλίας συνεχίστηκαν το 2002. Η συνεργασία με τις ΗΠΑ ενισχύθηκε, χάρη ιδίως σε διοικητικούς διακανονισμούς μεταξύ της Επιτροπής και των οργανισμών των ΗΠΑ που είναι αρμόδιοι σε θέματα μη πυρηνικής ενέργειας και περιβάλλοντος. Η συνεργασία με την Κίνα εξακολούθησε να σημειώνει σταθερή πρόοδο, και

⁴⁷ με την οποία υποστηρίζεται η οικονομική ανάπτυξη και επιδιώκεται η ανάπτυξη μιας οικονομίας της γνώσης μέσω δράσεων στους τομείς ιδίως του περιβάλλοντος, των βιοτεχνολογιών, των νανοτεχνολογιών, των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών

⁴⁸ η οποία καλύπτει τις διάφορες πτυχές της αειφόρου ανάπτυξης (και ιδίως την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων, τις εφαρμογές της γονιδιοματικής στην υγεία, την αειφόρο διαχείριση των οικοσυστημάτων) και ενισχύει τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα

στο πλαίσιο αυτό αποφασίστηκε από κοινού η εστίαση σε ορισμένα E&T πεδία προτεραιότητας. Με την Ιαπωνία, η θέσπιση από τη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Ιαπωνίας ενός φιλόδοξου σχεδίου δράσης προετοιμάζει το έδαφος για μια στενότερη επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία, και ενδεχομένως για τη διαπραγμάτευση συμφωνίας επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας.

Μεσογειακές χώρες: τον Ιούνιο του 2001, πραγματοποιήθηκε στη Στοκχόλμη η 8η συνέλευση της επιτροπής παρακολούθησης της ευρώ-μεσογειακής επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας (MoCo). Η επιτροπή MoCo προέβη στη σύσταση μιας επιτροπής ad hoc η οποία θα έχει ως αποστολή την υλοποίηση των συστάσεων της επιτροπής MoCo, σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου 2001 πραγματοποιήθηκαν διάφορα εργαστήρια σχετικά με τη διαχείριση και πρόληψη των κινδύνων στους τομείς του περιβάλλοντος, των υδάτων, της πολιτιστικής κληρονομιάς και των παράκτιων περιοχών, στα πλαίσια των οποίων διατυπώθηκαν συστάσεις για το μέλλον της περιφερειακής επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας. Αποφασίστηκε επίσης η διοργάνωση, εντός του 2002, τεσσάρων άλλων E&T εργαστηρίων με αντικείμενο την ολοκληρωμένη διαχείριση περιορισμένων υδάτινων πόρων, την υγεία, την προστασία και αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς, και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με σκοπό τον κατάρτιση κοινού ερευνητικού προγραμματισμού για τα πεδία προτεραιότητας που έχει καθορίσει η επιτροπή MoCo.

Αναπτυσσόμενες χώρες: η Επιτροπή συμμετείχε στην αναδιοργάνωση της γεωργικής έρευνας σε παγκόσμιο επίπεδο, και ειδικότερα στο τμήμα της Αφρικής που βρίσκεται κάτω από τη Σαχάρα. Το πρόγραμμα πλαίσιο υπήρξε επίσης πηγή πρωτοβουλιών σχετικών με θέματα στρατηγικής σημασίας για τις αναπτυσσόμενες χώρες, όπως είναι η ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας, η καταπολέμηση της απερίημωσης και η διατήρηση των τροπικών δασών. Το 2001 ανελήφθη πρωτοβουλία με στόχο την ενίσχυση της έρευνας επί των τριών ασθενειών που συνδέονται με τη φτώχεια (ελονοσία, φυματίωση και AIDS).

3.3.4. Διμερείς περιφερειακοί διάλογοι και διεθνείς δεσμεύσεις

Στα πλαίσια των διαπεριφερειακών της σχέσεων, η Κοινότητα συνέχισε τους διμερείς και περιφερειακούς διαλόγους στον τομέα της ΕΤΑ με την Ασία (ASEM), την Αφρική, τις μεσογειακές χώρες (Μεσογειακή συνεργασία και συνέχεια της διάσκεψης κορυφής του Καΐρου), και τις χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής (REALC). Ιδίως η επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και της Λατινικής Αμερικής/Καραϊβικής σημείωσε καθοριστική πρόοδο με την έκδοση, τον Μάρτιο του 2002, της E&T Διακήρυξης της Μπραζιλία. Οι διάλογοι αυτοί εστιάζονται σε προβλήματα περιφερειακής σημασίας και εντάσσονται στην εξωτερική πολιτική της ΕΕ, με σκοπό την ανάπτυξη στενότερων εταιρικών σχέσεων με αυτές τις περιφέρειες στο πλαίσιο της αναδύομενης κοινωνίας της γνώσης και την υποστήριξη της περιφερειακής ολοκλήρωσης.

3.4. Αξιολόγηση του προγράμματος πλαισίου

Το 2001 ξεκίνησε η προετοιμασία του επόμενου κύκλου πενταετούς αξιολόγησης των κοινοτικών ερευνητικών προγραμμάτων, με τον καθορισμό του γενικού χρονοδιαγράμματος των σχετικών δραστηριοτήτων καθώς και των μελετών υποστήριξης. Στον προγραμματισμό του επόμενου κύκλου αξιολόγησης ελήφθησαν ιδιαίτερως υπόψη τα διδάγματα που αποκομίστηκαν από προηγούμενους κύκλους αξιολόγησης, τα συμπεράσματα της έκθεσης

1999 της ομάδας εργασίας ETAN σχετικά με την αξιολόγηση του κοινωνικοοικονομικού αντίκτυπου⁴⁹, και οι συζητήσεις στο πλαίσιο της CREST.

Το 2001, η διαδικασία παρακολούθησης των δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης επεκτάθηκε και συμπεριλαμβάνει πλέον ένα ξεχωριστό σκέλος παρακολούθησης της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Η διαδικασία παρακολούθησης ενισχύθηκε περαιτέρω μέσω νέων προσεγγίσεων που έχουν στόχο να βελτιώσουν τη συνέργεια μεταξύ της παρακολούθησης του προγράμματος πλαισίου και της παρακολούθησης των ειδικών προγραμμάτων⁵⁰. Σκοπός των αλλαγών αυτών ήταν να ληφθεί υπόψη, αφενός, το νέο πολιτικό πλαίσιο που εισήγαγε η στρατηγική της Λισσαβόνας και, αφετέρου, η διαδικασία μεταρρύθμισης της Επιτροπής με την οποία επιδιώκεται αύξηση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας.

Μεταξύ των πορισμάτων και συστάσεων που προέκυψαν από τη διαδικασία παρακολούθησης γενικά, συγκαταλέγονται τα εξής: αίτημα εκπόνησης λεπτομερούς στρατηγικής και λεπτομερούς σχεδίου δράσης για τον EXE· η σημασία της συμμετοχής των υποψήφιων χωρών και της διεθνούς συνεργασίας στο πλαίσιο του EXE· ανάγκη βελτίωσης της κατανόησης του ρόλου των ΜΜΕ στις δραστηριότητες του προγράμματος πλαισίου· ανάγκη απόδοσης μεγαλύτερης έμφασης στην παράμετρο του φύλου στο πρόγραμμα πλαίσιο και στην προώθηση της θέσης και του ρόλου των γυναικών στον χώρο των επιστημών· ανάγκη ενίσχυσης της συλλογής πληροφοριών προς υποστήριξη των δραστηριοτήτων προγραμματισμού και των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, ιδίως στο πλαίσιο των νέων μέσων· άμεση ανάγκη εγκατάστασης ενός κεντρικού συστήματος διαχείρισης πληροφοριών. Πιο συγκεκριμένα, η επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος πλαισίου έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη αποτελεσματικότερης συλλογής πληροφοριών, ήδη από την έναρξη εφαρμογής του έκτου προγράμματος πλαισίου, καθώς και στην ανάγκη εφαρμογής μιας συνεκτικής στρατηγικής αξιολόγησης και παρακολούθησης ολόκληρου του προγράμματος πλαισίου.

Κατόπιν λεπτομερούς ανάλυσης αυτών των συστάσεων, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα αποκριθούν σε καθένα από τα σημεία που θίγουν οι συστάσεις και θα προβούν στις κατάλληλες ενέργειες.

⁴⁹ Έγγραφο εργασίας ETAN, Options and Limits for Assessing the Socio-Economic Impact of European RTD Programmes, 1999.

⁵⁰ Οι εκθέσεις διατίθενται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.cordis.lu/fp5/monitoring>

4. ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

4.1. Η επιτροπή επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (CREST)

Οι εργασίες της CREST σφραγίσθηκαν το 2001 με την παραγωγή μιας έκθεσης με θέμα "Επιστήμη και κοινωνία"⁵¹ και δύο γνωμοδοτήσεων ως προς το επιστημονικό και τεχνικό περιεχόμενο των προτάσεων της Επιτροπής για το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο⁵². Οι δύο αυτές γνωμοδοτήσεις εκδόθηκαν, κατ'αίτηση του Συμβουλίου, με σκοπό να τροφοδοτήσουν τον διάλογο μεταξύ των θεσμικών οργάνων και να επιτρέψουν την ταχεία έγκριση των κειμένων.

Η CREST κλήθηκε τακτικά να γνωμοδοτήσει ως προς τις δράσεις που συντελούν στην οικοδόμηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, όπως η δράση « Γυναίκες και επιστήμες », τις εργασίες των ομάδων υψηλού επιπέδου σχετικά με τον συντονισμό και τη συγκριτική αξιολόγηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων και σχετικά με την κινητικότητα των ερευνητών. Τηρήθηκε επίσης ενήμερη ως προς την πρόοδο υλοποίησης του 5ου προγράμματος πλαισίου.

Κατόπιν παρότρυνσης του άτυπου συμβουλίου υπουργών της Χερόνα της 01/02/02, η επιτροπή CREST ανέλαβε, τον Μάρτιο του 2002, να καθορίσει τα πιλοτικά θεματικά πεδία και τις διαδικασίες εφαρμογής για το αμοιβαίο άνοιγμα των εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων.

Οι εθνικές πολιτικές ETA της Σουηδίας και του Βελγίου αποτέλεσαν το αντικείμενο μιας παρουσίασης στην επιτροπή CREST. Από τον Μάιο του 2001 και μετά, η επιτροπή CREST κάλεσε τις συνδεδεμένες υποψήφιες χώρες να συμμετάσχουν στις συνεδριάσεις της υπό την ιδιότητα του παρατηρητή.

4.2. Οι συμβουλευτικές ομάδες εμπειρογνομώνων

Οι 17 ομάδες εμπειρογνομώνων που επικουρούν την Επιτροπή ως προς το περιεχόμενο και τον προσανατολισμό των διαφόρων κεντρικών δράσεων του 5ου προγράμματος πλαισίου συνέχισαν τις εργασίες τους σύμφωνα με την εντολή τους. Διατύπωσαν ιδίως προτάσεις για τον επαναπροσανατολισμό των προγραμμάτων εργασίας των διαφόρων ειδικών προγραμμάτων για το έτος 2002. Πραγματοποιήθηκαν εποικοδομητικές ανταλλαγές απόψεων με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής στο πλαίσιο του προβληματισμού ως προς τους μελλοντικούς στόχους της έρευνας στην Ευρώπη.

Στις 21 Μαρτίου 2001, η Επιτροπή προέβη σε ανανέωση της σύνθεσης των ομάδων εμπειρογνομώνων για το υπόλοιπο διάστημα εφαρμογής του προγράμματος πλαισίου, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις συμφωνίες σύνδεσης των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της Κύπρου. Ανανεώθηκε η θητεία των τριών τετάρτων των μελών. Λόγω της έναρξης ισχύος της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Μάλτας και της παραίτησης αρκετών μελών των ομάδων εμπειρογνομώνων, τον Μάρτιο του 2002, πραγματοποιήθηκε μερική ανανέωση της σύνθεσης των ομάδων εμπειρογνομώνων.

⁵¹ CREST 1206/01

⁵² CREST 1207/01 και CREST 1214/01

4.3. Οι επιτροπές προγράμματος

Οι εννέα επιτροπές προγράμματος και η επιτροπή που ασχολείται με τους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης των αποτελεσμάτων συνεδρίασαν περισσότερες από 30 φορές το 2001. Γνωμοδότησαν περίπου 300 φορές, κατ'αίτηση της Επιτροπής, κυρίως επί σχεδίων αποφάσεων που αφορούσαν την επιλογή προτάσεων. Όλες οι γνώμες που εξέδωσαν ήταν ευνοϊκές. Η Επιτροπή συνεργάστηκε επίσης ανεπίσημα με τις επιτροπές προγράμματος, για την ανταλλαγή απόψεων ή για πληροφορίες. Συνολικά, οι διαβουλεύσεις αυτές οδήγησαν στην έγκριση, εκ μέρους της Επιτροπής, άνω των 200 πράξεων σχετικών με την εκτέλεση των ειδικών προγραμμάτων.

Οι επιτροπές ενημερώθηκαν σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης των ειδικών προγραμμάτων και ζητήθηκε η γνώμη τους πριν από την αναπροσαρμογή του προγράμματος εργασίας τους. Η Επιτροπή τους παρουσίασε επίσης τις προτάσεις της για το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο και τις κράτησε ενήμερες ως προς την πρόοδο των διοργανικών διαπραγματεύσεων.

4.4. Οι ομάδες υψηλού επιπέδου

Η ομάδα υψηλού επιπέδου με αντικείμενο τη συγκριτική αξιολόγηση των εθνικών πολιτικών έρευνας, τη χαρτογράφηση της επιστημονικής αριστείας στην Ευρώπη και τη δικτύωση των εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων συνέχισε τις εργασίες της το 2001, παρακολουθώντας ιδίως τις δραστηριότητες ανάλυσης που ανέπτυξαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής και οι ομάδες εμπειρογνομόνων. Αποτελεί πηγή πληροφοριών σχετικά με τις εθνικές πολιτικές και τις ανάγκες των κρατών μελών και επικυρώνει τις αναλύσεις και τις προτάσεις της Επιτροπής για τα μελλοντικά στάδια. Από τις 14 Φεβρουαρίου 2002 και μετά, υποδέχεται, ως παρατηρητές, εκπροσώπους όλων των συνδεδεμένων με το πρόγραμμα πλαίσιο χωρών.

Η ομάδα υψηλού επιπέδου με αντικείμενο την αξιολόγηση της κινητικότητας των ερευνητών στην Ευρώπη και τον προσδιορισμό των εμποδίων κινητικότητας και των μέσων παράκαμψης αυτών των εμποδίων ολοκλήρωσε τις εργασίες της τον Απρίλιο του 2001 με τη δημοσίευση μιας έκθεσης σχετικά με τη βελτίωση της κινητικότητας των ερευνητών. Η έκθεση αυτή χρησιμοποιήθηκε ως βάση της ανακοίνωσης "*Μια στρατηγική κινητικότητας για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας*" που εξέδωσε η Επιτροπή στις 20 Ιουνίου 2001⁵³. Σε συνέχεια του ψηφίσματος του Συμβουλίου της 10ης Δεκεμβρίου 2001 με το οποίο κλήθηκε η Επιτροπή να συνεχίσει την εφαρμογή αυτής της στρατηγικής, τον Ιανουάριο του 2002 συγκροτήθηκε μια διευθύνουσα ομάδα (steering group), απαρτιζόμενη από εκπροσώπους των κρατών μελών και των υποψήφιων χωρών, με σκοπό να εξασφαλίσει την παρακολούθηση της εφαρμογής των δράσεων υπέρ της κινητικότητας των ερευνητών και να συμμετάσχει στην εφαρμογή τους. Η διευθύνουσα αυτή ομάδα συνεδρίασε για πρώτη φορά τον Μάρτιο του 2002.

4.5. Επιστημονικές συμβουλές

4.5.1. Σύσταση της EURAB

Το 2001 συστάθηκε η Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Επιτροπή για την Έρευνα (EURAB), μια ανεξάρτητη συμβουλευτική επιτροπή υψηλού επιπέδου που δημιουργήθηκε από την Επιτροπή με σκοπό να παρέχει συμβουλές ως προς τη χάραξη και την υλοποίηση της κοινοτικής ερευνητικής πολιτικής. Η EURAB απαρτίζεται από 45 κορυφαίους εμπειρογνώμονες προερχόμενους από τα κράτη μέλη της ΕΕ και από άλλες χώρες. Τα μέλη

⁵³ COM(2001) 331 της 20.06.2001.

της, τα οποία διορίζονται υπό την προσωπική τους ιδιότητα, προέρχονται από διάφορους ακαδημαϊκούς ή επαγγελματικούς κλάδους εκπροσωπώντας παράλληλα και άλλα κοινωνικά συμφέροντα. Οι διορισμοί πραγματοποιούνται βάσει προτάσεων της UNICE, του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επιστημών (ESF) και των υπηρεσιών της Επιτροπής. Η EURAB θα παρέχει συμβουλές και θα διατυπώνει γνώμες επί συγκεκριμένων θεμάτων, κατ'αίτηση της Επιτροπής ή με δική της πρωτοβουλία, εστιάζοντας την προσοχή της στην υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και στη χρήση πολιτικών εργαλείων όπως τα προγράμματα πλαίσια.

Το 2001 πραγματοποιήθηκαν δύο συνεδριάσεις ολομελείας της EURAB. Το Σεπτέμβριο, τα μέλη της επιτροπής EURAB εξέλεξαν πρόεδρο (Helga Nowotny, ETH Zurich) και δύο αντιπροέδρους (Horst Soboll, DaimlerChrysler και Ian Halliday, Particle Physics and Astronomy Research Council, UK) και εξέτασαν τις προτεραιότητες της επιτροπής. Το Δεκέμβριο, ενέκριναν τον εσωτερικό κανονισμό της επιτροπής και συγκρότησαν 6 ομάδες εργασίας στις οποίες ανατέθηκε η εκπόνηση εκθέσεων επί συγκεκριμένων τομέων. Όλες οι ομάδες εργασίες οφείλουν να υποβάλουν τις εκθέσεις τους εντός του 2002.

Δρομολογήθηκε μελέτη με σκοπό τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των δομών (e.g. ακαδημίες, ερευνητικά συμβούλια, κτλ.) που παρεμβαίνουν στην παροχή των επιστημονικών συμβουλών που ζητούν οι ευρωπαϊκές, εθνικές ή ενδεχομένως περιφερειακές δημόσιες αρχές προς υποστήριξη της λήψης αποφάσεων. Η σχετική ανάλυση θα καλύπτει τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις συνδεδεμένες με το πρόγραμμα πλαίσιο χώρες, καθώς και τους υπερεθνικούς οργανισμούς (π.χ. Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Επιτροπή Επιστημών, Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επιστημών, κτλ.). Θα συμπεριλαμβάνει σύγκριση με τα βασικά χαρακτηριστικά των αντίστοιχων δομών επιστημονικών συμβουλών που υπάρχουν στις ΗΠΑ, τον Καναδά και την Ιαπωνία. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης αναμένεται ότι θα αποτελέσουν ένα από τα βασικά στοιχεία αναφοράς των εργασιών της EURAB και ότι θα υποστηρίξουν τις δράσεις δόμησης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας που αναπτύσσει η Επιτροπή.

4.5.2. Δημιουργία ενός ευρωπαϊκού υποστηρικτικού δικτύου επιστημονικών συμβουλών

Τον Ιούνιο του 2001, οι υπηρεσίες της Επιτροπής δημιούργησαν ένα δίκτυο ευρωπαϊών εμπειρογνομόνων σε θέματα παροχής επιστημονικών συμβουλών. Σκοπός του δικτύου αυτού είναι να προσφέρει, όταν χρειάζεται, ένα φόρουμ διαλόγου και ανταλλαγής ορθών πρακτικών όσον αφορά τις μεθοδολογίες αξιολόγησης του αντίκτυπου των επιστημονικών συμβουλών. Το δίκτυο συνεδρίασε δύο φορές το 2001.

4.5.3 Το ηλεκτρονικό δίκτυο SINAPSE (Scientific INformation for Policy Support in Europe)

Ανελήφθησαν προπαρασκευαστικές εργασίες ενόψει της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού δικτύου SINAPSE. Σκοπός αυτού του δικτύου, το οποίο θα είναι ανοικτό σε όλους τους επιστήμονες και επιστημονικούς οργανισμούς, είναι κυρίως να βελτιώσει τη διάδοση και την αξιοποίηση των επιστημονικών συμβουλών, να επιτρέψει στις υπηρεσίες της Επιτροπής να έχουν άτυπες διαβουλεύσεις με την επιστημονική κοινότητα και να προσφέρει στα μέλη του ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και μια σειρά εργαλείων επικοινωνίας.

4.5.4. Επαφές με τα εθνικά ερευνητικά συμβούλια και ακαδημίες

Πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στη γραμματεία των εθνικών ερευνητικών συμβουλίων με σκοπό την ανάπτυξη στενότερων επαφών και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών υποστήριξης των συμβουλευτικών φορέων που απαρτίζονται από εμπειρογνώμονες υψηλού επιπέδου.

5. ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η περίοδος μεταξύ Μαρτίου και Δεκεμβρίου 2002 σηματοδοτήθηκε από την ολοκλήρωση της διαδικασίας θέσπισης του έκτου προγράμματος πλαισίου και των ειδικών προγραμμάτων και από την κατάρτιση των αντίστοιχων προγραμμάτων εργασίας. Καθορίστηκε το πλαίσιο και τα μέσα εφαρμογής του έκτου προγράμματος πλαισίου ενόψει της προκήρυξης των πρώτων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.

Ταυτόχρονα, πραγματοποιήθηκε απολογισμός των ανειλημμένων δράσεων με σκοπό να δοθεί νέα ώθηση στην υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Προσδιορίστηκαν οι δράσεις που πρέπει να αναληφθούν ώστε να εξασφαλισθούν οι συνθήκες για έναν πραγματικό συντονισμό των ερευνητικών πολιτικών, να βελτιωθεί η χρησιμοποίηση των διαθέσιμων νομικών οργάνων, να βελτιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των πρωτοβουλιών ευρωπαϊκής συνεργασίας και να εξασφαλισθεί πλήρης συμμετοχή των υποψήφιων χωρών.

Τέλος, σε συνέχεια των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης, η Επιτροπή συνέβαλε στον διάλογο σχετικά με τους μηχανισμούς επίτευξης των στόχων που έχουν καθορισθεί όσον αφορά τις επενδύσεις στην E&A, προσδιορίζοντας τις πολιτικές και τους βασικούς στόχους που πρέπει να επιδιωχθούν με συνεκτικό τρόπο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πίνακας 1Α : Προτάσεις που παρελήφθησαν το 2001	39
Πίνακας 1Β : Προτάσεις που επελέγησαν για χρηματοδότηση το 2001	40
Πίνακας 1Γ : Συμβάσεις που υπεγράφησαν το 2001	41
Πίνακας 2Α : Κατανομή των συμβάσεων που υπεγράφησαν το 2001 ανά τύπο δράσης (σε εκατ. ευρώ).....	42
Πίνακας 2Β : Κατανομή των συμβάσεων που υπεγράφησαν το 2001 ανά τύπο δράσης (σε %)	45
Πίνακας 3Α : Κατανομή των συμβάσεων που υπεγράφησαν το 2001 ανά κατηγορία δικαιούχων (σε εκατ. ευρώ)	48
Πίνακας 3Β : Κατανομή των συμβάσεων που υπεγράφησαν το 2001 ανά κατηγορία δικαιούχων (σε %)	51
Πίνακας 4 : Κατανομή των προτάσεων που παρελήφθησαν το 2001 ανά χώρα - Συμμετοχές ανά ειδικό πρόγραμμα.....	54
Πίνακας 5Α : Κατανομή των συμβάσεων που υπεγράφησαν το 2001 ανά χώρα – Συμμετοχές ανά ειδικό πρόγραμμα.....	56
Πίνακας 5Β : Κατανομή των συμβάσεων που υπεγράφησαν το 2001 ανά χώρα – Συμμετοχές ανά τύπο δράσης και ανά κατηγορία δικαιούχων	58
Πίνακας 6 : Δεσμοί συνεργασίας μεταξύ χωρών στις συμβάσεις που υπεγράφησαν το 2001	60
Πίνακας 7 : Χρηματοδότηση του 5 ^{ου} προγράμματος πλαισίου.....	61
Πίνακας 8Α : Αναλήψεις υποχρεώσεων της Κοινότητας στον τομέα της έρευνας για την περίοδο 1984-2002 (Τρέχουσες τιμές).....	62
Πίνακας 8Β : Αναλήψεις υποχρεώσεων της Κοινότητας στον τομέα της έρευνας για την περίοδο 1984-2002 (Σταθερές τιμές 2000)	63
Πίνακας 9 : Χρησιμοποιούμενοι κωδικοί χωρών.....	64

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- Από τις χώρες της ομάδας «Υποψήφιος και συνδεδεμένες χώρες», η Βουλγαρία, η Κύπρος, η Τσεχική Δημοκρατία, η Εσθονία, η Ουγγαρία, η Λετονία, η Λιθουανία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Ρουμανία, η Σλοβακία και η Σλοβενία είναι και υποψήφιος και συνδεδεμένες χώρες. Η Τουρκία είναι μεν υποψήφιος, αλλά όχι συνδεδεμένη. Η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και η Νορβηγία είναι συνδεδεμένες χώρες δυνάμει του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ενώ η Ελβετία και το Ισραήλ είναι συνδεδεμένες χώρες δυνάμει συμφωνίας σύνδεσης.
- Τα δεδομένα που αφορούν τον αριθμό των προτάσεων που παρελήφθησαν, επελέγησαν και χρηματοδοτήθηκαν δεν επιτρέπουν τον καθορισμό αναλογιών μέτρησης των "ποσοστών επιτυχίας" των κρατών. Πράγματι, μια πρόταση η οποία επιλέγεται κατά το έτος (v) ενδέχεται να έχει παραληφθεί κατά το έτος (v-1) ή να λάβει χρηματοδότηση κατά το έτος (v+1).
- Τα δεδομένα που αφορούν τις συμβάσεις υποτροφιών αναφέρονται στον αριθμό των προτάσεων που παρελήφθησαν, επελέγησαν και χρηματοδοτήθηκαν. Ανάλογα με το είδος της υποτροφίας, μια πρόταση μπορεί να παρέχει τη δυνατότητα χρηματοδότησης ενός ή περισσότερων υποτρόφων, οπότε ο αριθμός των υποτρόφων δεν αντιστοιχεί κατ' ανάγκη στον αριθμό των συμμετεχόντων στη σύμβαση.
- Η εκπροσώπηση ενός κράτους στις προτάσεις που παρελήφθησαν αντιστοιχεί στον αριθμό προτάσεων όπου συμμετέχει ένας τουλάχιστον φορέας του συγκεκριμένου κράτους. Αντίθετα, η συμμετοχή ενός κράτους στις συμβάσεις που υπεγράφησαν αντιστοιχεί στο άθροισμα των συμμετοχών φορέων προερχόμενων από το συγκεκριμένο κράτος στις συμβάσεις. Επομένως, η συμμετοχή είναι μεγαλύτερη από την εκπροσώπηση.
- Δύο φορείς λογίζεται ότι έχουν αναπτύξει δεσμό συνεργασίας μεταξύ τους εφόσον συμμετέχουν στο ίδιο έργο. Αυτοί οι δεσμοί συνεργασίας καταμετρούνται μία φορά σε περίπτωση που οι δύο φορείς προέρχονται από την ίδια χώρα (στη διαγώνιο της μήτρας των δεσμών συνεργασίας) και δύο φορές σε περίπτωση που οι φορείς προέρχονται από διαφορετικές χώρες: μία φορά ως δεσμός συνεργασίας της χώρας Α με τη χώρα Β και μία ως δεσμός της χώρας Β με τη χώρα Α. Αποτέλεσμα είναι ότι το σύνολο των δεσμών συνεργασίας ισούται με το άθροισμα των δεσμών μεταξύ φορέων της ίδιας χώρας και των δεσμών μεταξύ φορέων διαφορετικών χωρών δια του δύο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1Α : ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΤΟ 2001

	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΤΟ 2001				
	A	B	Γ=B/A	Δ	E=Δ/A
	Αριθμός προτάσεων	Αριθμός συμμετοχών	Μέσος αριθμός συμμετοχών ανά πρόταση	Αιτηθείσα χρηματοδοτική συνεισφορά (εκατ. ευρώ)	Μέση αιτηθείσα χρηματοδοτική συνεισφορά ανά πρόταση (εκατ. ευρώ)
Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης	8.961	64.843	7,24	14241,33	1,59
- εκ των οποίων έργα E&A	6.657	52.173	7,84	11848,96	1,78
- εκ των οποίων έργα επίδειξης	276	2.074	7,51	972,91	3,53
- εκ των οποίων συνδυασμένα έργα	242	1.873	7,74	749,93	3,1
- εκ των οποίων υποστήριξη υποδομών	114	114	1,00	123,67	1,08
- εκ των οποίων ερευνητική συνεργασία	858	6.868	8,00	527,93	0,62
- εκ των οποίων επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης	814	1.741	2,14	17,94	0,02
Υποτροφίες	3.729	8.021	2,15	1249,95	0,34
Στήριξη δικτύων	721	10.022	13,90	1011,34	1,4
Συντονισμένες δράσεις	19	183	9,63	12,73	0,67
Συνοδευτικά μέτρα	2129	8.477	3,98	1208,39	0,57
Σύνολο	15.559	91.546	5,88	17723,74	1,14

ΠΙΝΑΚΑΣ 1B : ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΕΛΕΓΗΣΑΝ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟ 2001

	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΕΛΕΓΗΣΑΝ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟ 2001				
	A	B	Γ=B/A	Δ	E=Δ/A
	Αριθμός προτάσεων	Αριθμός συμμετοχών	Μέσος αριθμός συμμετοχών ανά πρόταση	Αιτηθείσα χρηματοδοτική συνεισφορά (εκατ. ευρώ)	Μέση αιτηθείσα χρηματοδοτική συνεισφορά ανά πρόταση (εκατ. ευρώ)
Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης	4.679	34.087	7,29	6381,42	1,36
- εκ των οποίων έργα E&A	2.854	24.769	8,68	5424,87	1,9
- εκ των οποίων έργα επίδειξης	51	455	8,92	211,49	4,15
- εκ των οποίων συνδυασμένα έργα	35	313	8,94	99,3	2,84
- εκ των οποίων υποστήριξη υποδομών	114	114	1,00	123,67	1,08
- εκ των οποίων ερευνητική συνεργασία	817	6.709	8,21	504,29	0,62
- εκ των οποίων επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης	808	1.727	2,14	17,81	0,02
Υποτροφίες	1.416	2.807	1,98	450,59	0,32
Στήριξη δικτύων	393	6.261	15,93	732,33	1,86
Συντονισμένες δράσεις	9	116	12,89	6,54	0,73
Συνοδευτικά μέτρα	1037	3.065	2,96	480,56	0,46
Σύνολο	7.534	46.336	6,15	8051,45	1,07

ΠΙΝΑΚΑΣ 1Γ : ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ ΤΟ 2001

	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ ΤΟ 2001				
	A	B	Γ=B/A	Δ	Ε=Δ/A
	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Αριθμός συμμετοχών	Μέσος αριθμός συμμετοχών ανά σύμβαση	Συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά (εκατ. ευρώ)	Μέση χρηματοδοτική συνεισφορά ανά σύμβαση (εκατ. ευρώ)
Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης	2.628	16.457	6,26	3082,59	1,17
- εκ των οποίων έργα E&A	1.854	12.947	6,98	2686,94	1,45
- εκ των οποίων έργα επίδειξης	55	431	7,84	149,3	2,71
- εκ των οποίων συνδρασμένα έργα	80	777	9,71	119,84	1,5
- εκ των οποίων υποστήριξη υποδομών	59	59	1,00	29,62	0,5
- εκ των οποίων ερευνητική συνεργασία	178	1.435	8,06	88,01	0,49
- εκ των οποίων επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης	402	808	2,01	8,88	0,02
Υποτροφίες	1.116	1.122	1,01	149,29	0,13
Στήριξη δικτύων	199	2.585	12,99	151,93	0,76
Συντονισμένες δράσεις	71	855	12,04	44,86	0,63
Συνοδευτικά μέτρα	965	2.414	2,50	306,97	0,32
Σύνολο	4.979	23.433	4,71	3735,63	0,75

ΠΙΝΑΚΑΣ 2Α : ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ ΤΟ 2001 ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΔΡΑΣΗΣ (ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

	ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ					ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ		ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ		ΣΤΗΡΙΞΗ ΔΙΚΤΥΩΝ		ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ		ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	
	A	B	Γ=B/A	Δ	Ε=Δ/A	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο
	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Αριθμός συμμετοχών	Μέσος αριθμός συμμετοχών ανά σύμβαση	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Μέση χρηματοδ. συνεισφ. ανά σύμβαση (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	892	4531	5,08	750,15	0,84	564	674,38	213	29,33	13	11,58	42	25,31	60	9,55
Τρόφιμα, διατροφή και υγεία	133	637	4,79	94,85	0,71	106	90,03	20	2,87	1	0,75	1	0,74	5	0,46
Έλεγχος των λοιμωδών νόσων	94	560	5,96	79,37	0,84	58	70,44	24	3,43	0	0,0	8	5,31	4	0,19
Το «εργοστάσιο κύτταρο»	128	599	4,68	130,0	1,02	90	124,17	36	5,55	0	0,0	0	0,0	2	0,27
Περιβάλλον και υγεία	41	230	5,61	38,74	0,94	33	35,28	3	0,37	1	1,94	3	1,03	1	0,12
Αειφόρος γεωργία, αλιεία και δασοκομία	203	1038	5,11	159,61	0,79	146	147,32	28	3,55	1	1,15	8	5,61	20	1,99
Γήρανση του πληθυσμού και αναπηρίες	60	327	5,45	62,73	1,05	37	55,35	8	0,88	2	1,57	7	3,62	6	1,31
Δραστηριότητες ΕΤΑ πολλαπλών εφαρμογών	214	946	4,42	137,48	0,64	82	112,37	94	12,68	4	2,17	13	7,47	21	2,79
Στήριξη υποδομών	19	194	10,21	47,36	2,49	12	39,43	0	0,0	4	3,99	2	1,53	1	2,42
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	755	4076	5,40	867,65	1,15	467	714,93	4	0,87	42	24,46	0	0,0	242	127,38
Συστήματα και υπηρεσίες για τους πολίτες	116	765	6,59	140,19	1,21	90	123,13	0	0,0	7	7,71	0	0,0	19	9,36
Νέες μέθοδοι εργασίας και ηλεκτρονικό εμπόριο	128	682	5,33	103,49	0,81	55	55,94	4	0,87	15	8,62	0	0,0	54	38,06
Περιεχόμενο και εργαλεία πολυμέσων	155	738	4,76	129,13	0,83	78	105,77	0	0,0	10	4,62	0	0,0	67	18,73
Απαραίτητες τεχνολογίες και υποδομές	201	1071	5,33	299,58	1,49	134	255,93	0	0,0	2	1,37	0	0,0	65	42,28
Διαπρογραμματικά θέματα	60	409	6,82	96,93	1,62	40	77,68	0	0,0	3	1,15	0	0,0	17	18,1
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικών εφαρμογών	92	351	3,82	78,58	0,85	67	76,75	0	0,0	5	0,98	0	0,0	20	0,86
Στήριξη υποδομών	3	60	20,00	19,74	6,58	3	19,74	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	765	6489	8,48	1035,16	1,35	649	877,6	25	3,38	60	74,73	2	1,95	29	77,5
Καινοτόμα προϊόντα, διαδικασίες και μορφές οργάνωσης	300	2452	8,17	274,39	0,91	260	240,37	11	1,68	21	28,98	0	0,0	8	3,35
Βιώσιμη κινητικότητα και συνδυασμός μεταφορικών μέσων	41	496	12,10	147,51	3,6	22	68,06	0	0,0	5	5,77	1	1,1	13	72,58
Τεχνολογίες χερσαίων και θαλάσσιων μεταφορών	78	730	9,36	103,35	1,32	71	97,57	0	0,0	5	5,37	0	0,0	2	0,41
Νέες προοπτικές για τον τομέα της αεροναυπηγικής	63	735	11,67	263,76	4,19	57	260,19	0	0,0	3	2,81	0	0,0	3	0,75
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικού χαρακτήρα	267	1849	6,93	222,9	0,83	239	211,41	14	1,7	10	8,54	1	0,85	3	0,41
Υποστήριξη υποδομών	16	227	14,19	23,25	1,45	0	0,0	0	0,0	16	23,25	0	0,0	0	0,0

	ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ					ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ		ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ		ΣΤΗΡΙΞΗ ΔΙΚΤΥΩΝ		ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ		ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	
	A	B	Γ=B/A	Δ	Ε=Δ/Α	Z	H	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο
	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Αριθμός συμμετοχών	Μέσος αριθμός συμμετοχών ανά σύμβαση	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Μέση χρηματοδ. συνεισφ. ανά σύμβαση (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)
ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	436	3332	7,64	500,18	1,15	317	462,82	0	0,0	12	11,74	10	9,34	97	16,29
<i>ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</i>	285	2530	8,88	333,85	1,17	238	312,17	0	0,0	7	8,78	9	8,89	31	4,01
Βιώσιμη διαχείριση και ποιότητα του ύδατος	86	642	7,47	88,49	1,03	80	85,93	0	0,0	1	1,29	0	0,0	5	1,26
Πλανητική μεταβολή, κλίμα και βιοποικιλότητα	71	563	7,93	85,93	1,21	52	81,42	0	0,0	2	1,34	3	1,38	14	1,78
Βιώσιμα θαλάσσια οικοσυστήματα	38	315	8,29	49,77	1,31	32	48,11	0	0,0	0	0,0	1	1,42	5	0,23
Η πόλη του μέλλοντος και η πολιτιστική κληρονομιά	41	481	11,73	49,75	1,21	37	45,29	0	0,0	1	2,39	1	1,72	2	0,35
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικής φύσεως	33	298	9,03	34,97	1,06	27	34,2	0	0,0	1	0,4	0	0,0	5	0,38
Στήριξη υποδομών έρευνας	16	231	14,44	24,95	1,56	10	17,22	0	0,0	2	3,36	4	4,37	0	0,0
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	151	802	5,31	166,33	1,1	79	150,65	0	0,0	5	2,96	1	0,45	66	12,28
Καθαρότερα ενεργειακά συστήματα, συμπερ. των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας	54	345	6,39	69,54	1,29	41	64,92	0	0,0	1	0,6	1	0,45	11	3,57
Οικονομική και αποδοτική ενέργεια	52	341	6,56	91,29	1,76	37	85,35	0	0,0	4	2,36	0	0,0	11	3,59
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικής εφαρμογής	3	15	5,00	0,77	0,26	1	0,37	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,4
ΟΡΕΤ ⁵⁴	42	101	2,40	4,73	0,11	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	42	4,73
ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	414	1195	2,89	152,43	0,37	367	141,02	0	0,0	19	6,77	9	3,13	19	1,52
Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη	317	323	1,02	100,4	0,32	317	100,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Πυρηνική σχάση	75	643	8,57	44,43	0,59	45	37,9	0	0,0	11	3,67	7	2,1	12	0,75
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικού χαρακτήρα	11	57	5,18	3,43	0,31	3	1,85	0	0,0	2	1,01	0	0,0	6	0,57
Υποστήριξη υποδομών	11	172	15,64	4,18	0,38	2	0,87	0	0,0	6	2,09	2	1,02	1	0,2

	ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ					ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ		ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ		ΣΤΗΡΙΞΗ ΔΙΚΤΥΩΝ		ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ		ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	
	A	B	Γ=B/A	Δ	Ε=Δ/A	Z	H	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο
	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Αριθμός συμμετοχών	Μέσος αριθμός συμμετοχών ανά σύμβαση	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Μέση χρηματοδ. συνεισφ. ανά σύμβαση (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)
ΔΙΕΘΝΗΣ ΡΟΛΟΣ	320	1186	3,71	120,57	0,38	100	77,9	8	0,18	11	4,97	8	5,13	193	32,38
Κράτη στην προενταξιακή φάση	29	47	1,62	4,99	0,17	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	29	4,99
ΝΑΚ και ΧΚΑΕ που δεν βρίσκονται στην προενταξιακή φάση	25	107	4,28	30,56	1,22	13	6,62	0	0,0	0	0,0	1	0,78	11	23,17
Χώρες-εταίροι της Μεσογείου	19	109	5,74	6,88	0,36	8	5,42	0	0,0	2	0,65	1	0,39	8	0,42
Αναπτυσσόμενες χώρες	116	771	6,65	75,64	0,65	79	65,86	0	0,0	9	4,32	6	3,96	22	1,49
Χώρες αναδύομενης οικονομίας και βιομηχανικές χώρες	11	26	2,36	1,37	0,12	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	11	1,37
Υποτροφίες για αναπτυσσόμενες χώρες	8	14	1,75	0,18	0,02	0	0,0	8	0,18	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Υποτροφίες για ερευνητές της Κοινότητας	0	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Συντονισμός	112	112	1,00	0,94	0,01	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	112	0,94
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΜΜΕ	59	310	5,25	51,42	0,87	29	33,53	0	0,0	13	4,79	0	0,0	17	13,1
Προώθηση της καινοτομίας	29	211	7,28	33,53	1,16	29	33,53	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Κοινές δραστηριότητες για καινοτομία/ΜΜΕ	30	99	3,30	17,89	0,6	0	0,0	0	0,0	13	4,79	0	0,0	17	13,1
Οικονομικές και τεχνολογικές πληροφορίες	0	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	1338	2314	1,73	258,07	0,19	135	100,42	866	115,52	29	12,89	0	0,0	308	29,25
Δίκτυα κατάρτισης ερευνητών	0	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Υποτροφίες Μαρία Κιουρί	866	866	1,00	115,52	0,13	0	0,0	866	115,52	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Πρόσβαση σε ερευνητικές υποδομές	81	236	2,91	54,38	0,67	75	51,79	0	0,0	6	2,6	0	0,0	0	0,0
Κοινωνικοοικονομική έρευνα	104	665	6,39	56,83	0,55	57	47,54	0	0,0	12	5,66	0	0,0	35	3,63
Ευαισθητοποίηση του κοινού	24	108	4,50	7,31	0,3	0	0,0	0	0,0	4	1,24	0	0,0	20	6,06
Στήριξη των πολιτικών E&T	20	115	5,75	7,63	0,38	3	1,09	0	0,0	7	3,39	0	0,0	10	3,15
Προώθηση της E&T αριστείας	207	249	1,20	12,45	0,06	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	207	12,45
Δραστηριότητες ETA γενικού χαρακτήρα	0	0	0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Συνοδευτικά μέτρα	36	75	2,08	3,95	0,11	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	36	3,95
ΣΥΝΟΛΟ 5ο ΠΠ ΤΟ 2001	4979	23433	4,71	3735,63	0,75	2628	3082,59	1116	149,29	199	151,93	71	44,86	965	306,97

ΠΙΝΑΚΑΣ 2Β : ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΞΑΝ ΤΟ 2001 ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΔΡΑΣΗΣ (ΣΕ %)

	ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΞΑΝ					ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ		ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ		ΣΤΗΡΙΞΗ ΔΙΚΤΥΩΝ		ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ		ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	
	A	B	Γ=B/A	Δ	Ε=Δ/A	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο
	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Αριθμός συμμετοχών	Μέσος αριθμός συμμετοχών ανά σύμβαση	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Μέση χρηματοδ. συνεισφ. ανά σύμβαση (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	892	4531	5,08	750,15	0,84	63,23%	89,90%	23,88%	3,91%	1,46%	1,54%	4,71%	3,37%	6,73%	1,27%
Τρόφιμα, διατροφή και υγεία	133	637	4,79	94,85	0,71	79,70%	94,92%	15,04%	3,03%	0,75%	0,79%	0,75%	0,78%	3,76%	0,48%
Έλεγχος των λοιμωδών νόσων	94	560	5,96	79,37	0,84	61,70%	88,75%	25,53%	4,32%	0,00%	0,00%	8,51%	6,69%	4,26%	0,24%
Το «εργοστάσιο κύτταρο»	128	599	4,68	130,0	1,02	70,31%	95,52%	28,13%	4,27%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,56%	0,21%
Περιβάλλον και υγεία	41	230	5,61	38,74	0,94	80,49%	91,05%	7,32%	0,96%	2,44%	5,02%	7,32%	2,67%	2,44%	0,31%
Αειφόρος γεωργία, αλιεία και δασοκομία	203	1038	5,11	159,61	0,79	71,92%	92,30%	13,79%	2,22%	0,49%	0,72%	3,94%	3,51%	9,85%	1,25%
Γήρανση του πληθυσμού και αναπηρίες	60	327	5,45	62,73	1,05	61,67%	88,23%	13,33%	1,40%	3,33%	2,51%	11,67%	5,77%	10,00%	2,09%
Δραστηριότητες ΕΤΑ πολλαπλών εφαρμογών	214	946	4,42	137,48	0,64	38,32%	81,73%	43,93%	9,22%	1,87%	1,58%	6,07%	5,44%	9,81%	2,03%
Στήριξη υποδομών	19	194	10,21	47,36	2,49	63,16%	83,25%	0,00%	0,00%	21,05%	8,42%	10,53%	3,23%	5,26%	5,10%
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	755	4076	5,40	867,65	1,15	61,85%	82,40%	0,53%	0,10%	5,56%	2,82%	0,00%	0,00%	32,05%	14,68%
Συστήματα και υπηρεσίες για τους πολίτες	116	765	6,59	140,19	1,21	77,59%	87,83%	0,00%	0,00%	6,03%	5,50%	0,00%	0,00%	16,38%	6,67%
Νέες μέθοδοι εργασίας και ηλεκτρονικό εμπόριο	128	682	5,33	103,49	0,81	42,97%	54,05%	3,13%	0,84%	11,72%	8,33%	0,00%	0,00%	42,19%	36,77%
Περιεχόμενο και εργαλεία πολυμέσων	155	738	4,76	129,13	0,83	50,32%	81,92%	0,00%	0,00%	6,45%	3,58%	0,00%	0,00%	43,23%	14,50%
Απαραίτητες τεχνολογίες και υποδομές	201	1071	5,33	299,58	1,49	66,67%	85,43%	0,00%	0,00%	1,00%	0,46%	0,00%	0,00%	32,34%	14,11%
Διαπρογραμματικά θέματα	60	409	6,82	96,93	1,62	66,67%	80,14%	0,00%	0,00%	5,00%	1,19%	0,00%	0,00%	28,33%	18,67%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικών εφαρμογών	92	351	3,82	78,58	0,85	72,83%	97,66%	0,00%	0,00%	5,43%	1,25%	0,00%	0,00%	21,74%	1,09%
Στήριξη υποδομών	3	60	20,00	19,74	6,58	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	765	6489	8,48	1035,16	1,35	84,84%	84,78%	3,27%	0,33%	7,84%	7,22%	0,26%	0,19%	3,79%	7,49%
Καινοτόμα προϊόντα, διαδικασίες και μορφές οργάνωσης	300	2452	8,17	274,39	0,91	86,67%	87,60%	3,67%	0,61%	7,00%	10,56%	0,00%	0,00%	2,67%	1,22%
Βιώσιμη κινητικότητα και συνδυασμός μεταφορικών μέσων	41	496	12,10	147,51	3,6	53,66%	46,14%	0,00%	0,00%	12,20%	3,91%	2,44%	0,75%	31,71%	49,20%
Τεχνολογίες χερσαίων και θαλάσσιων μεταφορών	78	730	9,36	103,35	1,32	91,03%	94,41%	0,00%	0,00%	6,41%	5,19%	0,00%	0,00%	2,56%	0,39%
Νέες προοπτικές για τον τομέα της αεροναυπηγικής	63	735	11,67	263,76	4,19	90,48%	98,65%	0,00%	0,00%	4,76%	1,07%	0,00%	0,00%	4,76%	0,29%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικού χαρακτήρα	267	1849	6,93	222,9	0,83	89,51%	94,84%	5,24%	0,76%	3,75%	3,83%	0,37%	0,38%	1,12%	0,18%
Υποστήριξη υποδομών	16	227	14,19	23,25	1,45	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

	ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ					ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ		ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ		ΣΤΗΡΙΞΗ ΔΙΚΤΥΩΝ		ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ		ΣΥΝΟΛΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	
	A	B	Γ=B/A	Δ	Ε=Δ/A	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο
	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Αριθμός συμμετοχών	Μέσος αριθμός συμμετοχών ανά σύμβαση	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (εκατ. ευρώ)	Μέση χρηματοδ. ανά σύμβαση (εκατ. ευρώ)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (%)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (%)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (%)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (%)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (%)
ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	436	3332	7,64	500,18	1,15	72,71%	92,53%	0,00%	0,00%	2,75%	2,35%	2,29%	1,87%	22,25%	3,26%
<i>ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</i>	285	2530	8,88	333,85	1,17	83,51%	93,51%	0,00%	0,00%	2,46%	2,63%	3,16%	2,66%	10,88%	1,20%
Βιώσιμη διαχείριση και ποιότητα του ύδατος	86	642	7,47	88,49	1,03	93,02%	97,12%	0,00%	0,00%	1,16%	1,46%	0,00%	0,00%	5,81%	1,43%
Πλανητική μεταβολή, κλίμα και βιοποικιλότητα	71	563	7,93	85,93	1,21	73,24%	94,76%	0,00%	0,00%	2,82%	1,56%	4,23%	1,60%	19,72%	2,07%
Βιώσιμα θαλάσσια οικοσυστήματα	38	315	8,29	49,77	1,31	84,21%	96,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2,63%	2,86%	13,16%	0,47%
Η πόλη του μέλλοντος και η πολιτιστική κληρονομιά	41	481	11,73	49,75	1,21	90,24%	91,03%	0,00%	0,00%	2,44%	4,80%	2,44%	3,47%	4,88%	0,70%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικής φύσεως	33	298	9,03	34,97	1,06	81,82%	97,77%	0,00%	0,00%	3,03%	1,14%	0,00%	0,00%	15,15%	1,08%
Στήριξη υποδομών έρευνας	16	231	14,44	24,95	1,56	62,50%	69,01%	0,00%	0,00%	12,50%	13,48%	25,00%	17,51%	0,00%	0,00%
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	151	802	5,31	166,33	1,1	52,32%	90,57%	0,00%	0,00%	3,31%	1,78%	0,66%	0,27%	43,71%	7,38%
Καθαρότερα ενεργειακά συστήματα, συμπερ. των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας	54	345	6,39	69,54	1,29	75,93%	93,37%	0,00%	0,00%	1,85%	0,86%	1,85%	0,64%	20,37%	5,13%
Οικονομική και αποδοτική ενέργεια	52	341	6,56	91,29	1,76	71,15%	93,49%	0,00%	0,00%	7,69%	2,58%	0,00%	0,00%	21,15%	3,93%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικής εφαρμογής	3	15	5,00	0,77	0,26	33,33%	48,04%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	66,67%	51,96%
ΟΡΕΤ	42	101	2,40	4,73	0,11	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%
ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	414	1195	2,89	152,43	0,38	88,65%	92,51%	0,00%	0,00%	4,59%	4,44%	2,17%	2,05%	4,59%	1,00%
Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη	317	323	1,02	100,4	0,32	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Πυρηνική σχάση	75	643	8,57	44,43	0,59	60,00%	85,31%	0,00%	0,00%	14,67%	8,27%	9,33%	4,73%	16,00%	1,69%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικού χαρακτήρα	11	57	5,18	3,43	0,31	27,27%	53,86%	0,00%	0,00%	18,18%	29,43%	0,00%	0,00%	54,55%	16,71%
Υποστήριξη υποδομών	11	172	15,64	4,18	0,38	18,18%	20,80%	0,00%	0,00%	54,55%	50,01%	18,18%	24,46%	9,09%	4,73%

	ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ					ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ		ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ		ΣΤΗΡΙΞΗ ΔΙΚΤΥΩΝ		ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ		ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	
	A	B	Γ=B/A	Δ	Ε=Δ/Α	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο
	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Αριθμός συμμετοχών	Μέσος αριθμός συμμετοχών ανά σύμβαση	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (%)	Μέση χρηματοδ. συνεισφ. ανά σύμβαση (%)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (%)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (%)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (%)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική ή χρηματοδ. συνεισφ. (%)	Αριθμός συμβάσεων που υπεγράφησαν	Κοινοτική χρηματοδ. συνεισφ. (%)
ΔΙΕΘΝΗΣ ΡΟΛΟΣ	320	1186	3,71	120,57	0,38	31,25%	64,61%	2,50%	0,15%	3,44%	4,12%	2,50%	4,25%	60,31%	26,86%
Κράτη στην προενταξιακή φάση	29	47	1,62	4,99	0,17	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%
ΝΑΚ και ΧΚΑΕ που δεν βρίσκονται στην προενταξιακή φάση	25	107	4,28	30,56	1,22	52,00%	21,66%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	4,00%	2,54%	44,00%	75,80%
Χώρες-εταίροι της Μεσογείου	19	109	5,74	6,88	0,36	42,11%	78,69%	0,00%	0,00%	10,53%	9,51%	5,26%	5,66%	42,11%	6,14%
Αναπτυσσόμενες χώρες	116	771	6,65	75,64	0,65	68,10%	87,08%	0,00%	0,00%	7,76%	5,71%	5,17%	5,24%	18,97%	1,98%
Χώρες αναδυόμενης οικονομίας και βιομηχανικές χώρες	11	26	2,36	1,37	0,12	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%
Υποτροφίες για αναπτυσσόμενες χώρες	8	14	1,75	0,18	0,02	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Υποτροφίες για ερευνητές της Κοινότητας	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Συντονισμός	112	112	1,00	0,94	0,01	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΜΜΕ	59	310	5,25	51,42	0,87	49,15%	65,20%	0,00%	0,00%	22,03%	9,32%	0,00%	0,00%	28,81%	25,48%
Προώθηση της καινοτομίας	29	211	7,28	33,53	1,16	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Κοινές δραστηριότητες για καινοτομία/ΜΜΕ	30	99	3,30	17,89	0,6	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	43,33%	26,78%	0,00%	0,00%	56,67%	73,22%
Οικονομικές και τεχνολογικές πληροφορίες	0	0	0,0	0,0	0,0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	1338	2314	1,73	258,07	0,19	10,09%	38,91%	64,72%	44,76%	2,17%	4,99%	0,00%	0,00%	23,02%	11,33%
Δίκτυα κατάρτισης ερευνητών	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Υποτροφίες Μαρία Κιουρί	866	866	1,00	115,52	0,13	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Πρόσβαση σε ερευνητικές υποδομές	81	236	2,91	54,38	0,67	92,59%	95,23%	0,00%	0,00%	7,41%	4,77%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Κοινωνικοοικονομική έρευνα	104	665	6,39	56,83	0,55	54,81%	83,65%	0,00%	0,00%	11,54%	9,96%	0,00%	0,00%	33,65%	6,39%
Ευαισθητοποίηση του κοινού	24	108	4,50	7,31	0,3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	17,02%	0,00%	0,00%	83,33%	82,98%
Στήριξη των πολιτικών Ε&Τ	20	115	5,75	7,63	0,38	15,00%	14,29%	0,00%	0,00%	35,00%	44,43%	0,00%	0,00%	50,00%	41,27%
Προώθηση της Ε&Τ αριστείας	207	249	1,20	12,45	0,06	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικού χαρακτήρα	0	0	0,0	0,0	0,0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Συνοδευτικά μέτρα	36	75	2,08	3,95	0,11	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%
ΣΥΝΟΛΟ 5ο ΠΠ ΤΟ 2001	4979	23433	4,71	3735,63	0,75	52,78%	82,52%	22,41%	4,00%	4,00%	4,07%	1,43%	1,20%	19,38%	8,22%

ΠΙΝΑΚΑΣ 3Α : ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ ΤΟ 2001 ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ										εκ των οποίων ΜΜΕ	
	Ανώτερες σχολές και πανεπιστήμια		Ερευνητικά κέντρα (συμπ. του ΚΚΕρ)		Κλάδος επιχειρήσεων		Άλλοι ⁵⁵		ΣΥΝΟΛΟ			
	Συνεισφορά	Συμμετοχ ές	Συνεισφορά	Συμμετοχ ές	Συνεισφορά	Συμμετοχ ές	Συνεισφορά	Συμμετοχ ές	Συνεισφορά	Συμμετοχ ές	Συνεισφορά	Συμμετοχ ές
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	355,84	1.792	294,25	1.574	58,86	819	41,2	346	750,15	4.531	55,98	760
Γρόφιμα, διατροφή και υγεία	44,93	196	34,46	190	11,48	223	3,98	28	94,85	637	7,96	190
Έλεγχος των λοιμωδών νόσων	35,8	231	30,61	203	6,75	68	6,2	58	79,37	560	3,04	44
Το «εργοστάσιο κύτταρο»	69,73	260	43,14	196	14,38	130	2,75	13	130,0	599	15,62	136
Περιβάλλον και υγεία	18,71	88	17,42	95	1,45	30	1,17	17	38,74	230	2,23	36
Αειφόρος γεωργία, αλιεία και δασοκομία	65,61	329	65,41	346	12,5	259	16,09	104	159,61	1038	11,64	243
Γήρανση του πληθυσμού και αναπηρίες	38,08	159	16,53	104	4,22	33	3,9	31	62,73	327	3,32	30
Δραστηριότητες ΕΤΑ πολλαπλών εφαρμογών	71,69	466	54,38	335	6,16	58	5,24	87	137,48	946	9,35	68
Στήριξη υποδομών	11,29	63	32,29	105	1,92	18	1,86	8	47,36	194	2,82	13
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	236,47	1.075	167,32	685	382,0	1.641	81,86	675	867,65	4.076	171,67	904
Συστήματα και υπηρεσίες για τους πολίτες	22,02	124	23,3	111	74,97	344	19,9	186	140,19	765	40,49	206
Νέες μέθοδοι εργασίας και ηλεκτρονικό εμπόριο	21,79	142	15,7	88	48,22	306	17,77	146	103,49	682	30,58	209
Περιεχόμενο και εργαλεία πολυμέσων	39,41	207	21,79	107	48,82	244	19,11	180	129,13	738	31,9	180
Απαραίτητες τεχνολογίες και υποδομές	74,16	269	64,8	209	151,45	518	9,18	75	299,58	1071	38,38	171
Διαπρογραμματικά θέματα	20,25	82	21,11	70	44,28	180	11,3	77	96,93	409	24,89	111
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικών εφαρμογών	53,88	235	17,93	85	4,69	25	2,09	6	78,58	351	1,91	12
Στήριξη υποδομών	4,97	16	2,68	15	9,57	24	2,52	5	19,74	60	3,52	15
ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	192,22	1.095	265,92	1.620	521,85	3.426	55,16	348	1035,16	6.489	193,94	2.055
Καινοτόμα προϊόντα, διαδικασίες και μορφές οργάνωσης	55,41	348	82,32	545	128,62	1.471	8,04	88	274,39	2452	71,2	934
Βιώσιμη κινητικότητα και συνδυασμός μεταφορικών μέσων	12,45	74	26,89	122	76,98	214	31,19	86	147,52	496	35,08	144
Τεχνολογίες χερσαίων και θαλάσσιων μεταφορών	21,48	100	29,1	148	48,06	429	4,71	53	103,35	730	16,77	235
Νέες προοπτικές για τον τομέα της αεροναυπηγικής	28,98	131	41,07	171	189,79	413	3,92	20	263,76	735	21,8	128
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικού χαρακτήρα	69,78	395	75,02	546	73,64	841	4,47	67	222,9	1849	45,89	586
Υποστήριξη υποδομών	4,13	47	11,53	88	4,76	58	2,84	34	23,25	227	3,2	28

⁵⁵

Η κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνει τους δικαιούχους που δεν εντάσσονται σε καμία από τις τρεις πρώτες κατηγορίες.

	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ										εκ των οποίων ΜΜΕ	
	Ανώτερες σχολές και πανεπιστήμια		Ερευνητικά κέντρα (συμπ. του ΚΚΕρ)		Κλάδος επιχειρήσεων		Άλλοι		ΣΥΝΟΛΟ			
	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή
ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	147,61	889	157,97	1.139	125,76	737	68,84	567	500,18	3.332	69,43	572
<i>ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</i>	<i>136,07</i>	<i>804</i>	<i>144,03</i>	<i>1.012</i>	<i>34,62</i>	<i>451</i>	<i>19,13</i>	<i>263</i>	<i>333,85</i>	<i>2.530</i>	<i>31,82</i>	<i>399</i>
Βιώσιμη διαχείριση και ποιότητα του ύδατος	36,19	185	35,71	202	12,31	192	4,27	63	88,49	642	12,32	180
Πλανητική μεταβολή, κλίμα και βιοποικιλότητα	38,05	227	43,56	292	1,42	25	2,9	19	85,93	563	1,85	22
Βιώσιμα θαλάσσια οικοσυστήματα	23,5	128	20,52	125	4,84	50	0,91	12	49,77	315	3,88	45
Η πόλη του μέλλοντος και η πολιτιστική κληρονομιά	16,35	99	17,17	139	9,36	115	6,86	128	49,75	481	9,42	101
Δραστηριότητες ETA γενικής φύσεως	13,91	100	13,42	117	5,26	58	2,38	23	34,97	298	3,22	42
Στήριξη υποδομών έρευνας	8,07	65	13,65	137	1,44	11	1,8	18	24,95	231	1,13	9
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	11,54	85	13,94	127	91,14	286	49,7	304	166,32	802	37,61	173
Καθαρότερα ενεργειακά συστήματα, συμπερ. των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας	3,89	32	5,7	44	36,36	137	23,59	132	69,54	345	20,75	87
Οικονομική και αποδοτική ενέργεια	7,48	48	6,57	56	53,82	129	23,42	108	91,29	341	15,99	65
Δραστηριότητες ETA γενικής εφαρμογής	0,04	1	0,29	5	0,17	5	0,27	4	0,77	15	0,21	6
ΟΡΕΤ	0,13	4	1,38	22	0,79	15	2,42	60	4,72	101	0,66	15
ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	8,81	102	105,73	432	3,11	186	34,8	475	152,44	1.195	40,30	40
Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη	2,56	36	80,98	205	0,49	52	16,37	30	100,4	323	0,86	3
Πυρηνική σχάση	4,95	61	22,5	211	2,62	130	14,36	241	44,43	643	39,44	37
Δραστηριότητες ETA γενικού χαρακτήρα	0,64	4	1,21	12	0,0	4	1,58	37	3,43	57	0,0	0
Υποστήριξη υποδομών	0,66	1	1,04	4	0,0	0	2,49	167	4,18	172	0,0	0
ΛΙΘΙΝΗΣ ΡΟΛΟΣ	42,75	505	45,61	475	3,43	75	28,78	131	120,57	1.186	4,16	60
Κράτη στην προενταξιακή φάση	1,31	13	3,42	16	0,03	2	0,23	16	4,99	47	0,03	2
ΝΑΚ και ΧΚΑΕ που δεν βρίσκονται στην προενταξιακή φάση	2,77	38	3,64	50	0,57	10	23,58	9	30,56	107	0,63	15
Χώρες-εταίροι της Μεσογείου	3,22	36	2,23	38	0,72	16	0,7	19	6,88	109	0,58	12
Αναπτυσσόμενες χώρες	34,63	338	35,57	319	1,71	37	3,72	77	75,64	771	2,61	23
Χώρες αναδυόμενης οικονομίας και βιομηχανικές χώρες	0,13	5	0,37	10	0,36	7	0,51	4	1,37	26	0,28	5
Υποτροφίες για αναπτυσσόμενες χώρες	0,13	8	0,05	5	0,0	1	0,0	0	0,18	14	0,0	1
Υποτροφίες για ερευνητές της Κοινότητας	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Συντονισμός	0,56	67	0,32	37	0,02	2	0,04	6	0,94	112	0,02	2

	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ										εκ των οποίων ΜΜΕ	
	Ανώτερες σχολές και πανεπιστήμια		Ερευνητικά κέντρα (συμπ. του ΚΚΕρ)		Κλάδος επιχειρήσεων		Άλλοι		ΣΥΝΟΛΟ			
	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΜΜΕ	8,22	23	9,97	56	17,39	119	15,84	112	51,42	310	21,02	141
Προώθηση της καινοτομίας	3,58	16	8,68	49	11,89	88	9,38	58	33,53	211	14,53	109
Κοινές δραστηριότητες για καινοτομία/ΜΜΕ	4,64	7	1,29	7	5,51	31	6,46	54	17,89	99	6,49	32
Οικονομικές και τεχνολογικές πληροφορίες	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	136,92	1.257	100,6	829	12,0	108	8,55	120	258,07	2.314	11,93	126
Δίκτυα κατάρτισης ερευνητών	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Υποτροφίες Μαρία Κιουρί	68,9	545	37,6	272	8,61	45	0,41	4	115,52	866	5,64	34
Πρόσβαση σε ερευνητικές υποδομές	19,01	88	34,55	135	0,66	9	0,16	4	54,38	236	0,74	8
Κοινωνικοοικονομική έρευνα	35,55	392	17,95	227	0,39	9	2,94	37	56,83	665	1,94	21
Ευαισθητοποίηση του κοινού	1,7	21	2,06	37	1,32	22	2,23	28	7,31	108	1,27	21
Στήριξη των πολιτικών Ε&Τ	3,09	50	3,19	40	0,6	13	0,75	12	7,63	115	0,98	9
Προώθηση της Ε&Τ αριστείας	6,89	131	4,2	96	0,02	1	1,34	21	12,45	249	1,14	28
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικού χαρακτήρα	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Συνοδευτικά μέτρα	1,78	30	1,05	22	0,39	9	0,73	14	3,95	75	0,21	5
ΣΥΝΟΛΟ	1128,83	6.738	1147,36	6.810	1124,41	7.111	335,03	2.774	3735,64	23.433	528,13	4.658

ΠΙΝΑΚΑΣ 3B : ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ ΤΟ 2001 ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (ΣΕ %)

	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ										εκ των οποίων ΜΜΕ	
	Ανώτερες σχολές και πανεπιστήμια		Ερευνητικά κέντρα (συμπ. του ΚΚΕρ)		Κλάδος επιχειρήσεων		Άλλοι ⁵⁶		ΣΥΝΟΛΟ			
	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	47,44%	39,55%	39,23%	34,74%	7,85%	18,08%	5,49%	7,64%	100,00%	100,00%	7,46%	16,77%
Γρόφιμα, διατροφή και υγεία	47,37%	30,77%	36,33%	29,83%	12,10%	35,01%	4,20%	4,40%	100,00%	100,00%	8,40%	29,83%
Έλεγχος των λοιμωδών νόσων	45,11%	41,25%	38,57%	36,25%	8,50%	12,14%	7,82%	10,36%	100,00%	100,00%	3,83%	7,86%
Το «εργοστάσιο κύτταρο»	53,64%	43,41%	33,19%	32,72%	11,06%	21,70%	2,11%	2,17%	100,00%	100,00%	12,01%	22,70%
Περιβάλλον και υγεία	48,28%	38,26%	44,96%	41,30%	3,74%	13,04%	3,02%	7,39%	100,00%	100,00%	5,75%	15,65%
Αειφόρος γεωργία, αλιεία και δασοκομία	41,11%	31,70%	40,98%	33,33%	7,83%	24,95%	10,08%	10,02%	100,00%	100,00%	7,29%	23,41%
Γήρανση του πληθυσμού και αναπηρίες	60,70%	48,62%	26,35%	31,80%	6,73%	10,09%	6,22%	9,48%	100,00%	100,00%	5,30%	9,17%
Δραστηριότητες ΕΤΑ πολλαπλών εφαρμογών	52,15%	49,26%	39,56%	35,41%	4,48%	6,13%	3,81%	9,20%	100,00%	100,00%	6,80%	7,19%
Στήριξη υποδομών	23,84%	32,47%	68,17%	54,12%	4,06%	9,28%	3,93%	4,12%	100,00%	100,00%	5,94%	6,70%
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	27,25%	26,37%	19,28%	16,81%	44,03%	40,26%	9,43%	16,56%	100,00%	100,00%	19,79%	22,18%
Συστήματα και υπηρεσίες για τους πολίτες	15,71%	16,21%	16,62%	14,51%	53,48%	44,97%	14,19%	24,31%	100,00%	100,00%	28,88%	26,93%
Νέες μέθοδοι εργασίας και ηλεκτρονικό εμπόριο	21,06%	20,82%	15,17%	12,90%	46,60%	44,87%	17,17%	21,41%	100,00%	100,00%	29,55%	30,65%
Περιεχόμενο και εργαλεία πολυμέσων	30,52%	28,05%	16,88%	14,50%	37,81%	33,06%	14,80%	24,39%	100,00%	100,00%	24,70%	24,39%
Απαραίτητες τεχνολογίες και υποδομές	24,75%	25,12%	21,63%	19,51%	50,55%	48,37%	3,06%	7,00%	100,00%	100,00%	12,81%	15,97%
Διαπρογραμματικά θέματα	20,89%	20,05%	21,78%	17,11%	45,68%	44,01%	11,65%	18,83%	100,00%	100,00%	25,68%	27,14%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικών εφαρμογών	68,56%	66,95%	22,82%	24,22%	5,97%	7,12%	2,66%	1,71%	100,00%	100,00%	2,43%	3,42%
Στήριξη υποδομών	25,15%	26,67%	13,58%	25,00%	48,49%	40,00%	12,78%	8,33%	100,00%	100,00%	17,85%	25,00%
ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	18,57%	16,87%	25,69%	24,97%	50,41%	52,80%	5,33%	5,36%	100,00%	100,00%	18,74%	31,67%
Καινοτόμα προϊόντα, διαδικασίες και μορφές οργάνωσης	20,19%	14,19%	30,00%	22,23%	46,87%	59,99%	2,93%	3,59%	100,00%	100,00%	25,95%	38,09%
Βιώσιμη κινητικότητα και συνδυασμός μεταφορικών μέσων	8,44%	14,92%	18,23%	24,60%	52,18%	43,15%	21,15%	17,34%	100,00%	100,00%	23,78%	29,03%
Τεχνολογίες χερσαίων και θαλάσσιων μεταφορών	20,78%	13,70%	28,16%	20,27%	46,50%	58,77%	4,55%	7,26%	100,00%	100,00%	16,22%	32,19%
Νέες προοπτικές για τον τομέα της αεροναυπηγικής	10,99%	17,82%	15,57%	23,27%	71,96%	56,19%	1,48%	2,72%	100,00%	100,00%	8,26%	17,41%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικού χαρακτήρα	31,30%	21,36%	33,65%	29,53%	33,04%	45,48%	2,00%	3,62%	100,00%	100,00%	20,59%	31,69%
Υποστήριξη υποδομών	17,74%	20,70%	49,58%	38,77%	20,48%	25,55%	12,19%	14,98%	100,00%	100,00%	13,76%	12,33%

⁵⁶

Η κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνει τους δικαιούχους που δεν εντάσσονται σε καμία από τις τρεις πρώτες κατηγορίες.

	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ										εκ των οποίων ΜΜΕ	
	Ανώτερες σχολές και πανεπιστήμια		Ερευνητικά κέντρα (συμπ. του ΚΚΕρ)		Κλάδος επιχειρήσεων		Άλλοι		ΣΥΝΟΛΟ		Συνεισφο ρά	Συμμετοχ ές
	Συνεισφο ρά	Συμμετοχ ές	Συνεισφο ρά	Συμμετοχ ές	Συνεισφο ρά	Συμμετοχ ές	Συνεισφο ρά	Συμμετοχ ές	Συνεισφο ρά	Συμμετοχ ές		
ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	29,51%	26,68%	31,58%	34,14%	25,14%	22,12%	13,76%	17,02%	100,00%	100,00%	13,88%	17,17%
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	40,76%	31,78%	43,14%	40,00%	10,37%	17,83%	5,73%	10,40%	100,00%	100,00%	9,53%	15,77%
Βιώσιμη διαχείριση και ποιότητα του ύδατος	40,90%	28,82%	40,36%	31,46%	13,91%	29,91%	4,83%	9,81%	100,00%	100,00%	13,92%	28,04%
Πλανητική μεταβολή, κλίμα και βιοποικιλότητα	44,28%	40,32%	50,69%	51,87%	1,65%	4,44%	3,38%	3,37%	100,00%	100,00%	2,15%	3,91%
Βιώσιμα θαλάσσια οικοσυστήματα	47,22%	40,63%	41,23%	39,68%	9,72%	15,87%	1,83%	3,81%	100,00%	100,00%	7,80%	14,29%
Η πόλη του μέλλοντος και η πολιτιστική κληρονομιά	32,87%	20,58%	34,51%	28,90%	18,82%	23,91%	13,80%	26,61%	100,00%	100,00%	18,94%	21,00%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικής φύσεως	39,77%	33,56%	38,38%	39,26%	15,04%	19,46%	6,82%	7,72%	100,00%	100,00%	9,21%	14,09%
Στήριξη υποδομών έρευνας	32,33%	28,14%	54,71%	59,31%	5,76%	4,76%	7,20%	7,79%	100,00%	100,00%	4,53%	3,90%
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	6,94%	10,60%	8,38%	15,84%	54,80%	35,66%	29,88%	37,91%	100,00%	100,00%	22,61%	21,57%
Καθαρότερα ενεργειακά συστήματα, συμπερ. των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας	5,59%	9,28%	8,19%	12,75%	52,29%	39,71%	33,93%	38,26%	100,00%	100,00%	29,84%	25,22%
Οικονομική και αποδοτική ενέργεια	8,20%	14,08%	7,20%	16,42%	58,95%	37,83%	25,65%	31,67%	100,00%	100,00%	17,52%	19,06%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικής εφαρμογής	5,19%	6,67%	37,65%	33,33%	22,44%	33,33%	34,72%	26,67%	100,00%	100,00%	27,50%	40,00%
ΟΡΕΤ	2,69%	3,96%	29,19%	21,78%	16,82%	14,85%	51,30%	59,41%	100,00%	100,00%	13,94%	14,85%
ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	5,78%	8,54%	69,36%	36,15%	2,04%	15,56%	22,83%	39,75%	100,00%	100,00%	26,43%	3,35%
Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη	2,55%	11,15%	80,66%	63,47%	0,49%	16,10%	16,30%	9,29%	100,00%	100,00%	0,86%	0,93%
Πυρηνική σχάση	11,14%	9,49%	50,64%	32,81%	5,90%	20,22%	32,32%	37,48%	100,00%	100,00%	88,77%	5,75%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικού χαρακτήρα	18,66%	7,02%	35,28%	21,05%	0,00%	7,02%	46,06%	64,91%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%
Υποστήριξη υποδομών	15,74%	0,58%	24,77%	2,33%	0,00%	0,00%	59,49%	97,09%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%
ΛΙΘΙΝΗΣ ΡΟΛΟΣ	35,46%	42,58%	37,83%	40,05%	2,84%	6,32%	23,87%	11,05%	100,00%	100,00%	3,45%	5,06%
Κράτη στην προενταξιακή φάση	26,19%	27,66%	68,55%	34,04%	0,67%	4,26%	4,60%	34,04%	100,00%	100,00%	0,67%	4,26%
ΝΑΚ και ΧΚΑΕ που δεν βρίσκονται στην προενταξιακή φάση	9,07%	35,51%	11,90%	46,73%	1,88%	9,35%	77,15%	8,41%	100,00%	100,00%	2,08%	14,02%
Χώρες-εταίροι της Μεσογείου	46,84%	33,03%	32,44%	34,86%	10,48%	14,68%	10,24%	17,43%	100,00%	100,00%	8,49%	11,01%
Αναπτυσσόμενες χώρες	45,79%	43,84%	47,03%	41,37%	2,27%	4,80%	4,92%	9,99%	100,00%	100,00%	3,46%	2,98%
Χώρες αναδυόμενης οικονομίας και βιομηχανικές χώρες	9,36%	19,23%	27,17%	38,46%	26,54%	26,92%	36,94%	15,38%	100,00%	100,00%	20,18%	19,23%
Υποτροφίες για αναπτυσσόμενες χώρες	73,00%	57,14%	27,00%	35,71%	0,00%	7,14%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	0,00%	7,14%
Υποτροφίες για ερευνητές της Κοινότητας	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Συντονισμός	59,03%	59,82%	34,21%	33,04%	2,15%	1,79%	4,61%	5,36%	100,00%	100,00%	2,15%	1,79%

	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ										εκ των οποίων ΜΜΕ	
	Ανώτερες σχολές και πανεπιστήμια		Ερευνητικά κέντρα (συμπ. του ΚΚΕρ)		Κλάδος επιχειρήσεων		Άλλοι		ΣΥΝΟΛΟ			
	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή	Συνεισφορά	Συμμετοχή
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΜΜΕ	15,98%	7,42%	19,39%	18,06%	33,83%	38,39%	30,81%	36,13%	100,00%	100,00%	40,87%	45,48%
Προώθηση της καινοτομίας	10,67%	7,58%	25,89%	23,22%	35,45%	41,71%	27,98%	27,49%	100,00%	100,00%	43,32%	51,66%
Κοινές δραστηριότητες για καινοτομία/ΜΜΕ	25,93%	7,07%	7,20%	7,07%	30,78%	31,31%	36,09%	54,55%	100,00%	100,00%	36,27%	32,32%
Οικονομικές και τεχνολογικές πληροφορίες	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	53,05%	54,32%	38,98%	35,83%	4,65%	4,67%	3,31%	5,19%	100,00%	100,00%	4,62%	5,45%
Δίκτυα κατάρτισης ερευνητών	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Υποτροφίες Μαρία Κιουρί	59,64%	62,93%	32,55%	31,41%	7,46%	5,20%	0,35%	0,46%	100,00%	100,00%	4,88%	3,93%
Πρόσβαση σε ερευνητικές υποδομές	34,96%	37,29%	63,53%	57,20%	1,22%	3,81%	0,29%	1,69%	100,00%	100,00%	1,37%	3,39%
Κοινωνικοοικονομική έρευνα	62,55%	58,95%	31,59%	34,14%	0,69%	1,35%	5,17%	5,56%	100,00%	100,00%	3,42%	3,16%
Ευαισθητοποίηση του κοινού	23,26%	19,44%	28,18%	34,26%	18,05%	20,37%	30,52%	25,93%	100,00%	100,00%	17,42%	19,44%
Στήριξη των πολιτικών Ε&Τ	40,46%	43,48%	41,84%	34,78%	7,89%	11,30%	9,81%	10,43%	100,00%	100,00%	12,83%	7,83%
Προώθηση της Ε&Τ αριστείας	55,36%	52,61%	33,71%	38,55%	0,17%	0,40%	10,76%	8,43%	100,00%	100,00%	9,15%	11,24%
Δραστηριότητες ΕΤΑ γενικού χαρακτήρα	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Συνοδευτικά μέτρα	45,03%	40,00%	26,51%	29,33%	9,84%	12,00%	18,61%	18,67%	100,00%	100,00%	5,24%	6,67%
ΣΥΝΟΛΟ	30,22%	28,75%	30,71%	29,06%	30,10%	30,35%	8,97%	11,84%	100,00%	100,00%	14,14%	19,88%

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 : ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΤΟ 2001 ΑΝΑ ΧΩΡΑ - ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΑΝΑ ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ															
	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SV	UK	Σύνολο.
Ποιότητα ζωής	787	663	2564	697	1558	2189	279	2199	18	1299	567	465	502	886	2755	17428
Κοινωνία της πληροφορίας	505	190	1859	1238	1294	1292	218	1768	46	513	396	268	335	402	1444	11768
Αειφόρος οικονομική ανάπτυξη	658	287	2609	619	1439	1837	139	1786	23	1068	400	472	366	628	1934	14265
Ενέργεια - περιβάλλον	737	862	3143	1215	1843	2174	246	2162	30	1473	767	655	529	858	2709	19403
- εκ των οποίων περιβάλλον	422	431	1735	722	1069	1330	143	1452	22	861	398	407	334	478	1670	11474
- εκ των οποίων ενέργεια	315	431	1408	493	774	844	103	710	8	612	369	248	195	380	1039	7929
Πυρηνική ενέργεια	74	12	193	13	87	159	5	48	0	71	13	2	62	72	132	943
- εκ των οποίων σχάση	74	12	190	12	87	158	5	48	0	70	13	2	60	72	132	935
- εκ των οποίων σύντηξη	0	0	3	1	0	1	0	0	0	1	0	0	2	0	0	8
Διεθνής ρόλος	102	49	166	79	145	234	14	192	1	127	86	74	18	55	214	1556
Καινοτομία - ΜΜΕ	71	87	412	123	304	213	51	327	15	98	85	119	49	52	275	2281
Ανθρώπινο δυναμικό	339	203	1281	274	575	1280	111	903	5	610	246	165	128	296	1528	7944
ΣΥΝΟΛΟ	3273	2353	12227	4258	7245	9378	1063	9385	138	5259	2560	2220	1989	3249	10991	75588

	ΥΠΟΨΗΦΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ																		
	BG	CY	CZ	EE	HU	LV	LT	MT	PL	RO	SK	SI	TR	IS	LI	NO	CH	IL	Σύνολο.
Ποιότητα ζωής	80	47	304	84	291	56	57	16	373	78	123	130	24	68	2	387	451	274	2845
Κοινωνία της πληροφορίας	98	112	223	37	148	29	34	4	252	125	70	82	5	20	3	157	272	191	1862
Αειφόρος οικονομική ανάπτυξη	79	21	286	20	146	30	27	7	398	130	71	135	7	10	3	265	231	132	1998
Ενέργεια - περιβάλλον	159	77	350	114	296	56	69	57	586	189	133	216	41	42	6	639	453	177	3660
- εκ των οποίων περιβάλλον	107	52	211	83	218	40	46	41	381	136	93	121	30	39	2	409	252	117	2378
- εκ των οποίων ενέργεια	52	25	139	31	78	16	23	16	205	53	40	95	11	3	4	230	201	60	1282
Πυρηνική ενέργεια	7	0	55	1	38	1	0	0	8	11	31	7	0	0	0	8	45	0	211
- εκ των οποίων σχάση	7	0	55	1	38	0	0	0	8	11	31	7	0	0	0	8	43	0	209
- εκ των οποίων σύντηξη	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Διεθνής ρόλος	23	5	14	2	30	3	3	7	23	14	5	27	27	0	0	26	26	9	244
Καινοτομία - ΜΜΕ	17	12	57	27	58	16	19	5	62	16	30	33	0	7	0	38	14	46	457
Ανθρώπινο δυναμικό	50	14	101	18	96	15	17	6	158	41	29	39	6	10	0	103	257	100	1060
ΣΥΝΟΛΟ	513	288	1390	303	1103	206	226	102	1860	604	492	669	110	157	14	1623	1749	929	12337

ΠΙΝΑΚΑΣ 5Α : ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ ΤΟ 2001 ΑΝΑ ΧΩΡΑ – ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΑΝΑ ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ															
	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SV	UK	Σύνολο
Ποιότητα ζωής	149	186	559	137	295	589	83	403	5	322	114	80	128	203	724	3977
Κοινωνία της πληροφορίας	177	60	586	296	273	516	52	520	12	194	108	79	97	124	494	3588
Αειφόρος οικονομική ανάπτυξη	281	144	1013	192	494	850	76	680	7	431	157	157	171	243	1019	5915
Ενέργεια - περιβάλλον	120	149	417	157	237	372	32	286	6	255	109	74	91	141	391	2837
- εκ των οποίων περιβάλλον	90	99	322	112	169	298	25	245	3	189	65	57	64	94	315	2147
- εκ των οποίων ενέργεια	30	50	95	45	68	74	7	41	3	66	44	17	27	47	76	690
Πυρηνική ενέργεια	97	14	200	7	92	184	4	82	0	49	20	10	49	65	127	1000
- εκ των οποίων σχάση	64	4	97	0	57	111	0	29	0	19	3	2	27	13	74	500
- εκ των οποίων σύντηξη	16	5	82	4	16	37	1	44	0	15	12	7	15	42	28	324
Διεθνής ρόλος	47	15	67	17	44	70	11	64	0	61	14	27	21	21	96	575
Καινοτομία - ΜΜΕ	13	5	42	12	33	25	5	44	1	5	9	8	2	15	36	255
Ανθρώπινο δυναμικό	92	53	315	63	140	354	30	205	3	151	58	44	33	81	450	2072
ΣΥΝΟΛΟ	976	626	3199	881	1608	2960	293	2284	34	1468	589	479	592	893	3337	20219

	ΥΠΟΨΗΦΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ																		
	BG	CY	CZ	EE	HU	LV	LT	MT	PL	RO	SK	SI	TR	IS	LI	NO	CH	IL	Σύνολο
Ποιότητα ζωής	8	5	33	13	31	11	8	1	33	8	15	8	1	29	0	111	113	72	500
Κοινωνία της πληροφορίας	15	24	26	6	28	14	10	0	48	16	3	19	5	3	2	46	117	48	430
Αειφόρος οικονομική ανάπτυξη	16	1	37	5	35	4	3	2	81	27	22	28	1	4	3	125	105	52	551
Ενέργεια - περιβάλλον	15	10	39	16	32	10	10	2	39	17	15	19	3	11	1	105	59	22	425
- εκ των οποίων περιβάλλον	10	7	32	11	26	7	9	2	30	11	13	14	2	11	0	81	44	22	332
- εκ των οποίων ενέργεια	5	3	7	5	6	3	1	0	9	6	2	5	1	0	1	24	15	0	93
Πυρηνική ενέργεια	5	1	35	0	31	5	0	0	7	9	24	5	0	0	0	2	55	0	179
- εκ των οποίων σχάση	5	1	22	0	20	2	0	0	3	0	21	2	0	0	0	0	34	0	110
- εκ των οποίων σύντηξη	0	0	2	0	6	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	15	0	29
Διεθνής ρόλος	3	2	4	3	10	1	1	3	11	7	7	5	6	2	0	14	8	7	94
Καινοτομία - ΜΜΕ	4	2	8	2	6	3	1	0	10	2	3	7	0	2	0	3	0	2	55
Ανθρώπινο δυναμικό	13	2	17	13	37	6	4	1	26	9	8	14	1	1	0	29	36	18	235
ΣΥΝΟΛΟ	79	47	199	58	210	54	37	9	255	95	97	105	17	52	6	435	493	221	2469

ΠΙΝΑΚΑΣ 5B : ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ ΤΟ 2001 ΑΝΑ ΧΩΡΑ – ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Αριθμός συμμετοχών ανά τύπο δράσης	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ															Σύνολο
	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SV	UK	
Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης	637	455	2390	662	1199	2147	201	1635	26	1022	411	341	424	642	2185	14377
- εκ των οποίων έργα E&A	525	345	1879	551	832	1820	148	1260	18	734	287	231	350	516	1684	11180
- εκ των οποίων έργα επίδειξης	10	30	64	5	43	53	6	28	2	42	18	7	3	26	52	389
- εκ των οποίων συνδυασμένα έργα	28	16	112	31	57	87	9	73	2	75	43	12	20	35	93	693
- εκ των οποίων υποστήριξη υποδομών	2	3	9	1	4	10	1	3	1	5	0	0	1	5	9	54
- εκ των οποίων ερευνητική συνεργασία	43	39	196	35	179	126	26	171	2	101	40	54	35	47	229	1323
- εκ των οποίων επιχειρηγίες αναγνωριστικής φάσης	29	22	130	39	84	51	11	100	1	65	23	37	15	13	118	738
Υποτροφίες	32	24	146	23	67	194	13	78	0	100	23	6	7	41	326	1080
Στήριξη δικτύων	142	84	301	76	142	241	31	242	0	165	48	65	74	107	425	2143
Συντονισμένες δράσεις	37	27	66	25	63	80	11	70	1	53	20	14	31	49	104	651
Συνοδευτικά μέτρα	128	36	296	95	137	298	37	259	7	128	87	53	56	54	297	1968
Σύνολο	976	626	3199	881	1608	2960	293	2284	34	1468	589	479	592	893	3337	20219

Αριθμός συμμετοχών ανά κατηγορία δικαιούχων	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SV	UK	Σύνολο
Ανώτερες σχολές και πανεπιστήμια	289	153	772	263	418	504	134	557	1	410	163	135	168	338	1437	5667
Ερευνητικά κέντρα (συμπ. του ΚΚΕρ)	266	201	980	238	418	1186	44	703	8	478	146	116	218	185	586	5773
Κλάδος επιχειρήσεων	256	192	1175	304	551	957	76	767	20	426	174	159	146	241	980	6424
Άλλοι ⁵⁷	165	80	272	76	221	313	39	257	5	154	106	69	60	129	334	2280
Σύνολο	976	626	3199	881	1608	2960	293	2284	34	1468	589	479	592	893	3337	20219
εκ των οποίων ΜΜΕ	174	132	663	212	406	499	65	553	16	313	134	123	84	150	635	4159

⁵⁷

Η κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνει τους δικαιούχους που δεν εντάσσονται σε καμία από τις τρεις πρώτες κατηγορίες.

Αριθμός συμμετοχών ανά τύπο δράσης	ΥΠΟΨΗΦΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ																		
	BG	CY	CZ	EE	HU	LV	LT	MT	PL	RO	SK	SI	TR	IS	LI	NO	CH	IL	Σύνολο
Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης	42	32	122	41	123	27	18	1	166	54	52	55	7	40	5	295	372	178	1630
- εκ των οποίων έργα E&A	34	27	104	35	96	15	15	1	127	46	47	43	6	24	4	226	337	139	1326
- εκ των οποίων έργα επίδειξης	1	0	1	0	3	2	1	0	2	1	0	4	0	1	0	12	9	1	38
- εκ των οποίων συνδυνασμένα έργα	1	0	5	3	6	2	0	0	9	1	2	4	1	5	0	23	13	5	80
- εκ των οποίων υποστήριξη υποδομών	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	2	5
- εκ των οποίων ερευνητική συνεργασία	3	3	4	1	11	5	0	0	17	0	2	0	0	7	0	25	13	20	111
- εκ των οποίων επιχορηγήσεις αναγνωριστικής φάσης	3	2	8	2	7	3	2	0	11	6	1	4	0	3	1	6	0	11	70
Υποτροφίες	1	1	1	0	1	1	0	0	2	0	0	2	0	0	0	12	6	9	36
Στήριξη δικτύων	12	4	35	2	33	4	5	3	21	13	18	20	4	7	0	72	57	14	324
Συντονισμένες δράσεις	2	0	11	1	10	2	3	1	9	5	10	2	1	3	0	23	25	5	113
Συνοδευτικά μέτρα	22	10	30	14	43	21	11	4	57	23	17	26	5	2	1	33	33	15	367
Σύνολο	79	47	199	58	210	55	37	9	255	95	97	105	17	52	6	435	493	221	2470
Αριθμός συμμετοχών ανά κατηγορία δικαιούχων	BG	CY	CZ	EE	HU	LV	LT	MT	PL	RO	SK	SI	TR	IS	LI	NO	CH	IL	Σύνολο
Ανώτερες σχολές και πανεπιστήμια	20	11	44	28	42	13	10	0	86	22	18	35	8	14	0	98	196	85	730
Ερευνητικά κέντρα (συμπ. του ΚΚΕρ)	26	4	68	9	89	11	13	1	80	34	44	30	5	18	0	149	123	42	746
Κλάδος επιχειρήσεων	20	15	40	9	47	15	5	2	42	18	16	19	2	13	4	148	135	81	631
Άλλοι	13	17	47	12	32	16	9	6	47	21	19	21	2	7	2	40	39	13	363
Σύνολο	79	47	199	58	210	55	37	9	255	95	97	105	17	52	6	435	493	221	2470
εκ των οποίων ΜΜΕ	17	15	33	9	42	14	4	2	33	18	10	24	1	11	0	83	90	55	461

ΠΙΝΑΚΑΣ 6 : ΔΕΣΜΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΧΩΡΩΝ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΗΣΑΝ ΤΟ 2001

		Ευρωπαϊκή Ένωση															Συνδεδεμένες χώρες και υποψήφιες χώρες															Σύνολο					
		BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SV	UK	Σύν.	BG	CY	CZ	EE	HU	LV	LT	MT	PL	RO	SK	SI	TR	IS			LI	NO	CH	IL
Ευρωπαϊκή Ένωση	BE	305	236	1267	321	657	1306	123	805	20	668	189	194	226	309	1295	7921	22	8	96	12	97	7	19	6	88	41	57	48	8	13	1	150	191	59	8844	BE
	DK	236	203	741	206	360	610	102	500	9	504	135	120	214	314	959	5213	11	6	51	14	55	15	16	4	69	25	18	30	3	18	0	232	142	33	5955	DK
	DE	1267	741	2562	899	1739	3713	328	2639	39	1827	880	550	693	1143	4555	23575	88	30	309	33	267	87	48	7	332	101	170	136	20	45	9	535	790	238	26820	DE
	EL	321	206	899	442	604	825	99	1012	11	436	180	228	269	237	1047	6816	69	55	64	18	65	11	14	6	64	67	39	31	17	13	1	184	137	109	7780	EL
	ES	657	360	1739	604	1032	1993	208	1859	12	751	262	399	324	526	2102	12828	44	38	134	17	106	18	17	7	121	51	57	74	11	35	2	262	290	95	14207	ES
	FR	1306	610	3713	825	1993	2828	282	2540	36	1529	464	513	554	785	3538	21516	52	28	227	19	165	28	53	9	262	108	72	85	17	32	4	589	668	199	24133	FR
	IE	123	102	328	99	208	282	51	262	5	189	61	57	79	106	529	2481	3	1	24	7	41	6	4	2	27	13	15	21	3	10	1	74	41	20	2794	IE
	IT	805	500	2639	1012	1859	2540	262	1819	28	1128	352	526	452	726	2967	17615	84	40	164	20	141	24	16	13	199	61	71	125	12	21	2	421	444	191	19664	IT
	LU	20	9	39	11	12	36	5	28	2	16	12	9	7	15	34	255	1	1	2	1	2	3	3	1	4	1	1	2	0	1	0	10	6	1	295	LU
	NL	668	504	1827	436	751	1529	189	1128	16	787	324	323	399	575	2086	11542	38	13	146	24	157	18	19	6	158	63	76	68	8	26	0	351	272	120	13105	NL
	AT	189	135	880	180	262	464	61	352	12	324	333	93	149	240	547	4221	32	4	68	10	120	17	14	3	58	54	72	44	4	12	3	91	121	22	4970	AT
	PT	194	120	550	228	399	513	57	526	9	323	93	159	118	134	659	4082	17	7	40	6	45	4	11	1	58	24	18	21	4	13	1	149	99	31	4631	PT
	FI	226	214	693	269	324	554	79	452	7	399	149	118	227	366	708	4785	24	3	48	30	69	16	13	2	70	22	44	25	2	23	0	238	114	40	5568	FI
SV	309	314	1143	237	526	785	106	726	15	575	240	134	366	331	1354	7161	21	6	72	31	67	11	21	2	79	20	31	46	3	38	0	287	170	61	8127	SV	
UK	1295	959	4555	1047	2102	3538	529	2967	34	2086	547	659	708	1354	3110	25490	52	36	303	43	234	45	42	11	307	98	182	177	9	64	3	962	568	199	28825	UK	
Σύν.	7921	5213	23575	6816	12828	21516	2481	17615	255	11542	4221	4082	4785	7161	25490	84846	558	276	1748	285	1631	310	310	80	1896	749	923	933	121	364	27	4535	4053	1418	105063	Σύνολο	
Συνδεδεμένες χώρες και υποψήφιες χώρες	BG	22	11	88	69	44	52	3	84	1	38	32	17	24	21	52	558	20	5	21	6	22	7	7	2	14	41	17	11	4	1	0	16	14	3	769	BG
	CY	8	6	30	55	38	28	1	40	1	13	4	7	3	6	36	276	5	11	7	4	5	2	2	4	12	5	2	5	3	1	0	1	2	25	372	CY
	CZ	96	51	309	64	134	227	24	164	2	146	68	40	48	72	303	1748	21	7	52	11	60	11	8	3	36	27	53	23	2	2	0	38	42	16	2160	CZ
	EE	12	14	33	18	17	19	7	20	1	24	10	6	30	31	43	285	6	4	11	16	10	18	11	3	16	6	6	9	1	5	0	13	4	4	428	EE
	HU	97	55	267	65	106	165	41	141	2	157	120	45	69	67	234	1631	22	5	60	10	47	10	10	3	48	35	49	24	2	2	0	38	42	11	2049	HU
	LV	7	15	87	11	18	28	6	24	3	18	17	4	16	11	45	310	7	2	11	18	10	18	23	2	22	9	6	5	0	4	0	11	4	4	466	LV
	LT	19	16	48	14	17	53	4	16	3	19	14	11	13	21	42	310	7	2	8	11	10	23	3	2	23	7	5	5	1	2	0	13	4	3	439	LT
	MT	6	4	7	6	7	9	2	13	1	6	3	1	2	2	11	80	2	4	3	3	3	2	2	0	4	3	1	4	2	1	0	1	2	4	121	MT
	PL	88	69	332	64	121	262	27	199	4	158	58	58	70	79	307	1896	14	12	36	16	48	22	23	4	83	30	25	22	3	3	0	56	45	10	2348	PL
	RO	41	25	101	67	51	108	13	61	1	63	54	24	22	20	98	749	41	5	27	6	35	9	7	3	30	18	29	23	4	1	0	15	13	5	1020	RO
	SK	57	18	170	39	57	72	15	71	1	76	72	18	44	31	182	923	17	2	53	6	49	6	5	1	25	29	29	28	2	2	0	18	31	3	1229	SK
	SI	48	30	136	31	74	85	21	125	2	68	44	21	25	46	177	933	11	5	23	9	24	5	5	4	22	23	28	26	2	3	0	23	25	7	1178	SI
	TR	8	3	20	17	11	17	3	12	0	8	4	4	2	3	9	121	4	3	2	1	2	0	1	2	3	4	2	2	0	0	0	1	3	8	159	TR
	IS	13	18	45	13	35	32	10	21	1	26	12	13	23	38	64	364	1	1	2	5	2	4	2	1	3	1	2	3	0	18	0	46	5	5	465	IS
	LI	1	0	9	1	2	4	1	2	0	0	3	1	0	0	3	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	29
NO	150	232	535	184	262	589	74	421	10	351	91	149	238	287	962	4535	16	1	38	13	38	11	13	1	56	15	18	23	1	46	0	241	93	28	5187	NO	
CH	191	142	790	137	290	668	41	444	6	272	121	99	114	170	568	4053	14	2	42	4	42	4	4	2	45	13	31	25	3	5	2	93	131	36	4551	CH	
IL	59	33	238	109	95	199	20	191	1	120	22	31	40	61	199	1418	3	25	16	4	11	4	3	4	10	5	3	7	8	5	0	28	36	72	1662	IL	
Σύνολο	8844	5955	26820	7780	14207	24133	2794	19664	295	13105	4970	4631	5568	8127	28825	105063	769	372	2160	428	2049	466	439	121	2348	1020	1229	1178	159	465	29	5187	4551	1662	107663	Σύνολο	
	BE	DK	DE	EL	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SV	UK	Σύν.	BG	CY	CZ	EE	HU	LV	LT	MT	PL	RO	SK	SI	TR	IS	LI	NO	CH	IL		Σύνολο	
	Ευρωπαϊκή Ένωση															Υποψήφιες χώρες και συνδεδεμένες χώρες																					

ΠΙΝΑΚΑΣ 7 : ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ 5^{ΟΥ} ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

	Ποσό 1999-2002 (εκατ. ευρώ)	Ανάληψη υποχρεώσεων 2001 (εκατ. ευρώ)
Ποιότητα ζωής και διαχείριση έμβιων πόρων	2413	635.0
Κοινωνία της πληροφορίας φιλική προς τον χρήστη	3600	936.0
Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη	2705	702.6
Ενέργεια, περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη	2125	570.2
<i>Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη</i>	<i>1083</i>	<i>291.6</i>
<i>Ενέργεια</i>	<i>1042</i>	<i>278.6</i>
Εδραίωση του διεθνούς ρόλου της κοινοτικής έρευνας	475	135.9
Προώθηση της καινοτομίας και ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ	363	110.0
Βελτίωση του ερευνητικού ανθρώπινου δυναμικού και της κοινωνικοοικονομικής βάσης γνώσεων	1280	325.3
Άμεσες δράσεις (ΚΚΕρ)	739	181.0
Σύνολο 5ΠΠ ΕΚ	13700	3 596.0
Πυρηνική ενέργεια	979	255.3
<i>Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη</i>	<i>788</i>	<i>199.0</i>
<i>Πυρηνική σχάση</i>	<i>191</i>	<i>56.3</i>
Άμεσες δράσεις (ΚΚΕρ)	281	68.7
Σύνολο 5ΠΠ Ευρατόμ	1260	324.0
ΣΥΝΟΛΟ 5ΠΠ ΕΚ+ΕΥΡΑΤΟΜ	14960	3 920.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 8Α : ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1984-2002 (ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ)

Κατάσταση στις 12.09.2002

ΕΤΗ	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01 ⁵⁸	02 ⁵⁹	ΣΥΝΟΛΑ
ΠΠ 1984-87	593,0	735,0	874,0	701,8	260,8	101,1	4,9													3270,6
ΠΠ 1987-91				188,1	810,6	1241,3	1596,9	1270,7	230,9	14,8	3,9	0,2								5357,4
ΠΠ 1990-94								296,0	2160,5	2079,5	2014,7	1,0								6551,7
ΠΠ 1994-98 ⁶⁰												2982,5	3153,5	3485,6	3499,3					13120,9
ΠΠ 1998-02															3337,5	3607,4	3870,8	4055,0		14870,7
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΤΑ	593,0	735,0	874,0	889,9	1071,4	1342,4	1601,8	1566,7	2391,4	2094,3	2018,6	2983,7	3153,5	3485,6	3499,3	3337,5	3607,4	3870,8	4055,0	43171,3
ΑΡΑΣ				49,4	56,6	69,8	113,1	168,8	308,4	440,2	571,8	2,1								1780,2
ΕΤΑ+ΑΡΑΣ	593,0	735,0	874,0	939,3	1128,0	1412,2	1714,9	1735,5	2699,8	2534,5	2590,4	2985,8	3153,5	3485,6	3499,3	3337,5	3607,4	3870,8	4055,0	44951,5
SPRINT							16,0	16,0	17,0											49,0
EKAX							17,5	17,5	17,5	17,5	17,5									87,5
80% του THERMIE							36,0	118,4	128,9	139,2	145,6									568,1
Σύνολο έρευνας ⁶¹	593,0	735,0	874,0	939,3	1128,0	1412,2	1784,4	1887,4	2863,2	2691,2	2753,5	2985,8	3153,5	3485,6	3499,3	3337,5	3607,4	3870,8	4055,0	45656,1

4269 ήτοι 2,42% του προϋπολογισμού

7151 ήτοι 3,18% του προϋπολογισμού

11980 ήτοι 4,05% του προϋπολογισμού

15878 ήτοι 4,02% του προϋπολογισμού

18370 ήτοι 4,16% του προϋπολογισμού

ΠΡΟΫΠΟΛ. ΕΚ (τρέχουσες)	28905	29925	35842	38392	43080	42569	45057	56111	61232	67760	65929	75355	82125	85028	86523	91645	74907	92116	96846
Προγράμ. ΕΤΑ ως % του	2,1	2,5	2,4	2,3	2,5	3,2	3,6	2,8	3,9	3,1	3,1	4,0	3,8	4,1	4,0	3,6	4,8	4,2	4,2
Σύνολο έρευνας ως % του	2,1	2,5	2,4	2,4	2,6	3,3	4,0	3,4	4,7	4,0	4,2	4,0	3,8	4,1	4,0	3,6	4,8	4,2	4,2

58 Προσωρινή εκτέλεση για το 2001

59 Προϋπολογισμός για το 2002

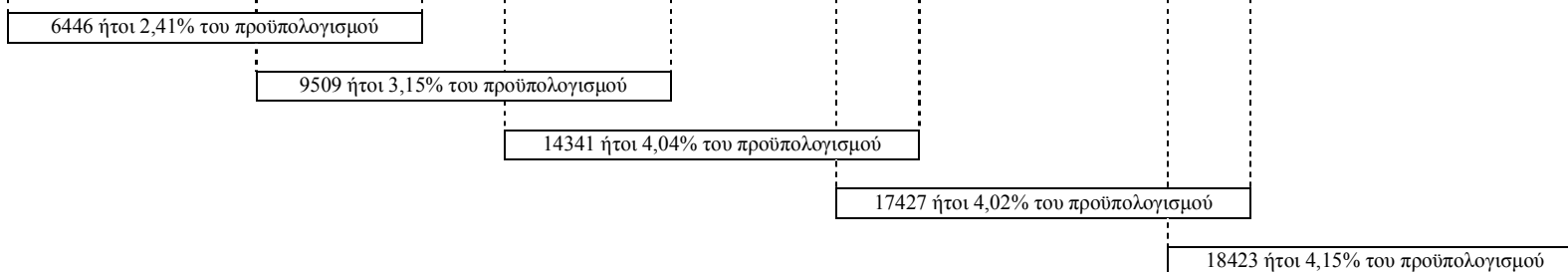
60 Τα ποσά για το ΠΠ 1994-1998 είναι εκείνα που εγκρίθηκαν μετά τη διεύρυνση της ΕΕ

61 ΕΤΑ + THERMIE + EKAX + SPRINT + ΑΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 8B : ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1984-2002 (ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ 2000)

Κατάσταση στις 12.09.2002

ΕΤΗ	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01 ⁶²	02 ⁶³	ΣΥΝΟΛΑ
ΠΠ 1984-87	986,7	1153,8	1326,3	1030,5	369,9	136,4	6,3													5009,9
ΠΠ 1987-91				276,2	1149,8	1675,2	2063,2	1561,1	274,2	17,3	4,5	0,2								7021,7
ΠΠ 1990-94								363,6	2565,9	2435,0	2315,7	1,1								7681,3
ΠΠ 1994-98 ⁶⁴												3385,4	3465,4	3727,9	3679,6					14258,3
ΠΠ 1998-02																3426,6	3607,4	3802,4	3906,6	14743,0
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΤΑ	986,7	1153,8	1326,3	1306,7	1519,7	1811,6	2069,5	1924,7	2840,1	2452,3	2320,2	3386,7	3465,4	3727,9	3679,6	3426,6	3607,4	3802,4	3906,6	48714,2
ΑΡΑΣ				72,5	80,3	94,2	146,1	207,4	366,3	515,5	657,2	2,4								2141,9
ΕΤΑ+ΑΡΑΣ	986,7	1153,8	1326,3	1379,2	1600,0	1905,8	2215,6	2132,1	3206,4	2967,8	2977,4	3389,1	3465,4	3727,9	3679,6	3426,6	3607,4	3802,4	3906,6	50856,1
SPRINT							20,7	19,7	20,2											60,6
ΕΚΑΧ							22,6	21,5	20,8	20,5	20,1									105,5
80% του THERMIE							46,5	145,5	153,1	163,0	167,4									675,5
Σύνολο έρευνας ⁶⁵	986,7	1153,8	1326,3	1379,2	1600,0	1905,8	2305,4	2318,8	3400,5	3151,3	3164,9	3389,1	3465,4	3727,9	3679,6	3426,6	3607,4	3802,4	3906,6	51697,7

ΠΡΟΫΠΟΛ. ΕΚ (τιμές 2000)	48095	46978	54388	56376	61106	57448	58213	68932	72722	79344	75780	85533	90247	90939	90981	94091	74907	90487	93301
Προγράμ. ΕΤΑ ως % του	2,1	2,5	2,4	2,3	2,5	3,2	3,6	2,8	3,9	3,1	3,1	4,0	3,8	4,1	4,0	3,6	4,8	4,2	4,2
Σύνολο έρευνας ως % του	2,1	2,5	2,4	2,4	2,6	3,3	4,0	3,4	4,7	4,0	4,2	4,0	3,8	4,1	4,0	3,6	4,8	4,2	4,2
Συντελεστές	0,601	0,637	0,659	0,681	0,705	0,741	0,774	0,814	0,842	0,854	0,87	0,881	0,91	0,935	0,951	0,974	1,000	1,018	1,038
Ετήσιος πληθωρισμός σε %		6,0	3,5	3,3	3,6	5,1	4,5	5,2	3,5	1,4	1,9	1,3	3,3	2,7	1,7	2,4	2,7	1,8	2,0

62 Προσωρινή εκτέλεση για το 2001

63 Προϋπολογισμός για το 2002

64 Τα ποσά για το ΠΠ 1994-1998 είναι εκείνα που εγκρίθηκαν μετά τη διεύρυνση της ΕΕ

65 ΕΤΑ + THERMIE + ΕΚΑΧ + SPRINT + ΑΡΑΣ

66 Οι συντελεστές αποπληθωρισμού που χρησιμοποιήθηκαν για τα έτη από το 1995 και μετά λαμβάνουν υπόψη τη διεύρυνση της Ένωσης από 12 σε 15 κράτη μέλη (COM(96)65). Για το 2002 είναι απλώς ενδεικτικοί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 : ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΧΩΡΩΝ

Ευρωπαϊκή Ένωση	
BE	Βέλγιο
DK	Δανία
DE	Γερμανία
EL	Ελλάδα
ES	Ισπανία
FR	Γαλλία
IE	Ιρλανδία
IT	Ιταλία
LU	Λουξεμβούργο
NL	Κάτω Χώρες
AT	Αυστρία
PT	Πορτογαλία
FI	Φινλανδία
SV	Σουηδία
UK	Ηνωμένο Βασίλειο
Υποψήφιες χώρες και συνδεδεμένες χώρες	
BG	Βουλγαρία
CY	Κύπρος
CZ	Τσεχική Δημοκρατία
EE	Εσθονία
HU	Ουγγαρία
LV	Λετονία
LT	Λιθουανία
MT	Μάλτα
PL	Πολωνία
RO	Ρουμανία
SK	Σλοβακία
SI	Σλοβενία
TR	Τουρκία
IS	Ισλανδία
LI	Λιχτενστάιν
NO	Νορβηγία
CH	Ελβετία
IL	Ισραήλ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

COM(2000) 6 της 18ης Ιανουαρίου 2000 :

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών *"Για έναν ευρωπαϊκό χώρο στον τομέα της έρευνας"*

COM(2000) 612 της 4ης Οκτωβρίου 2000 :

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών *"Δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας: κατευθυντήριες γραμμές των δράσεων της Ένωσης στον τομέα της έρευνας (2002-2006)"*

COM(2001) 94 της 21ης Φεβρουαρίου 2001 :

Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο 2002-2006 δράσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, με σκοπό την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για το πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο 2002-2006 δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ), με σκοπό την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας

SEC(2001) 356 της 27ης Φεβρουαρίου 2001 :

Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής *"Για έναν ευρωπαϊκό χώρο έρευνας στον τομέα των υποδομών"*

SEC(2001) 434 της 12ης Μαρτίου 2001 :

Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής *"Τρόπος χαρτογράφησης της αριστείας στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης στην Ευρώπη"*

SEC(2001) 771 της 15ης Μαΐου 2001 :

Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής *"Γυναίκες και επιστήμες: η εισαγωγή της διάστασης φύλου, ένας μοχλός για τη μεταρρύθμιση της επιστήμης"*

COM(2001) 282 της 30ής Μαΐου 2001 :

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο *"Πρόγραμμα πλαίσιο και Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας: εφαρμογή του άρθρου 169 και δικτύωση των εθνικών προγραμμάτων"*

COM(2001) 279 της 30ής Μαΐου 2001 :

Προτάσεις αποφάσεων του Συμβουλίου σχετικά με τα ειδικά προγράμματα με τα οποία τίθεται σε εφαρμογή το πρόγραμμα πλαίσιο 2002-2006 δράσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Προτάσεις αποφάσεων του Συμβουλίου σχετικά με τα ειδικά προγράμματα με τα οποία τίθεται σε εφαρμογή το πρόγραμμα πλαίσιο 2002-2006 δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας

COM(2001) 331 της 20ής Ιουνίου 2001 :

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο *"Μια στρατηγική κινητικότητα για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας"*

SEC(2001) 1002 της 20ής Ιουνίου 2001 :

Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής *"Ενδιάμεση έκθεση σχετικά με τη συγκριτική μελέτη των επιδόσεων («benchmarking») των εθνικών πολιτικών στον τομέα της έρευνας"*

COM(2001) 346 της 25ης Ιουνίου 2001 :

Ανακοίνωση της Επιτροπής *"Η διεθνής διάσταση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας"*

COM(2001) 500 της 10ης Σεπτεμβρίου 2001 :

Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, κέντρων ερευνών και πανεπιστημίων και τους κανόνες διάδοσης των αποτελεσμάτων της έρευνας για την υλοποίηση του προγράμματος πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2002-2006).

SEC(2001) 1414 της 14ης Σεπτεμβρίου 2001 :

Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής *"Πίνακας αποτελεσμάτων 2001 για την καινοτομία"*

COM(2001) 549 της 3ης Οκτωβρίου 2001

Ανακοίνωση της Επιτροπής *"Η περιφερειακή διάσταση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας"*

COM(2001) 594 της 17ης Οκτωβρίου 2001 :

Τροποποιημένη πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με το ειδικό πρόγραμμα 2002-2006 έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης με σκοπό την ενίσχυση και ολοκλήρωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

SEC(2000) 1973 της 14ης Νοεμβρίου 2000 :

Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής *"Επιστήμη, κοινωνία και πολίτες στην Ευρώπη"*

COM(2001) 709 της 22ας Νοεμβρίου 2001 :

Τροποποιημένη πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το έκτο πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο δράσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, με σκοπό την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (2002-2006)

Τροποποιημένη πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για το έκτο πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής

Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ), με σκοπό την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (2002-2006)

COM(2002) 43 της 30ής Ιανουαρίου 2002 :

Τροποποιημένες προτάσεις αποφάσεων του Συμβουλίου σχετικά με τα ειδικά προγράμματα με τα οποία τίθεται σε εφαρμογή το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο δράσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2002-2006)

Τροποποιημένες προτάσεις αποφάσεων του Συμβουλίου σχετικά με τα ειδικά προγράμματα με τα οποία τίθεται σε εφαρμογή το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2002-2006)

SEC(2002) 129 της 30ής Ιανουαρίου 2002 :

Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής *"Συγκριτική αξιολόγηση των εθνικών πολιτικών ΕΤΑ: Πρώτα αποτελέσματα"*